

GAZDA

AZ E. G. E. HAVONTA EGYSZER MEGJELENŐ HIVATALOS LAPJA

Előfizetési árak:
Egész évre — — — 100 Lei.
Tagoknak tagsági díjjal évi 60 Lei.
Egy szám ára 5.— Lei.

FŐSZERKESZTŐ:
TELEKI ADÁM gr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Cluj, Strada Andrei Muresan 10.
Telefon: 21-58.
Póstatakarék csekszám 40181.

Életindulás.

Irta: Wass Albert.

Mocannak a csirák a földben, valami indul. Pattannak a rügyek, halottnak vélt fák kezdik újra az életet, amit beléjükfajtott a tél. Zöld lankáikat langyos seprűjével tisztára sepri újra a nap s a szántóföldek barázdáiból reszkető párákban menekül a téli hideg. A föld, mely eddig szürke volt s kietlen, megtelik az élet friss színeivel, a levegő nyers hidege meleg virágszaggá változik, mely ugy nulyosodik az emberre, mint boldog érzése a reménynek s az életnek.

Az életindulás hónapja ez. Van valami magasztosan felemelő abban, ahogy a tél zordon dermedtségét felváltja a tavasz. Ahogy a martokon, mint szivekben a remény s a vágy, az első kis sárga virág kinyílik, s mámoros pacsirták lelkendezve szállnak a magasba, mintha zengő énekükben a föld s az emberek imáját vinnék az Ur Isten elé.

Ki érezhetné meg jobban, mint a gazda, azt a sugárzó, boldog erőt, ami a tavaszból árad? A mag csirát hajt, a föld ereje szárba szökken s kalásszá sulyosul. Mindenütt győzelmesen felszínre tör az élet s hirdeti magáról lelkes diadallal, hogy elpusztíthatatlan.

De ne csak örüljünk a ránk köszöntő tavasz áldásának. Álljunk meg egy percre a barázda szélén, mielőtt tovább lépnénk s gondolkozzunk. Lám a föld téli tétlensége alatt is, a fagy dermedésében is végezte a maga hasznos munkáját, nedvességet gyűjtött, megporhanyult, hóból is, fagyból is le-szüretelte magának a hasznosat, hogy átad-

hassa nekünk. Vajjon mi így tettünk-e? A télnek, a gondnak meggyűjtöttük-e tanulságait, mint mélyre szívódó nyirkokat a föld, hogy majd hasznosan adhassuk tovább. Vajjon a föld hűségét, mely még a tél dermedtő fagyában is csak minket szolgál, hűséggel fizettük-e vissza mindég?

Álljunk meg, gazdatestvéreim s csináljunk számadást magunkkal, mielőtt az új kezdetnek nekiindulunk. Tekintsük át gondosan mindazt, amit akár az élet nehéz óráiban, akár a munka verejtékében, akár a tanfolyamokon tanultunk. Gondoljunk vissza az előadásokra, vegyük számba szerzett tudásunkat, hogy hasonlóak legyünk az őszi szántáshoz, melyről nem folyik le a víz, de mélyre szívódik. A gazda sorsa olyan, mint a növény, melynek ha gyökerei nem találnak mélyben rejtőző tápanyagokat, senyvedve nő az aszályban s könnyen elpusztul. S gondoljunk arra is, hol volt olesőbb a tandíj s könnyebb az okulás: a tanfolyamokon-e, vagy pedig az élet nehéz óráiban, mikor gondjaink alatt magánosan álltunk. S ezekre gondolva, nézzünk végig a mezőn: vajjon hogyan fejlődik könnyebben s szebben a növény? Magányosan és elhagyatva, vagy pedig kellő tömött sorokban, megvédve egymást széltől, zivatartól? Így készítsünk tavaszi számadást magunkkal s ha meg vagyunk vele, induljunk neki bátran, hadd vessük be ujlult reménység s új élet tiszta magjával a régi földet.

Március

havának elsején volt az Erdélyi Gazdasági Egyetnek tavaszi vetőmagkiállítás. Gazdáinknak alkalma nyílt Erdély különböző vidékein termelt és nemesített vetőmagvak megtekintésére. A kiállításon beszerezhetőek voltak az idén különösen keresett zab- és tavaszárpa vetőmagok, továbbá ólomzárolt lóhere és lucernamag, kedvezményes árban.

I. A szántóföldeken

ebben a hóban kezdődik az élet. Gondoskodjunk az őszi vetéseink ápolásáról. A víztócsákat vezessük le. Amint az őszi vetés fejlődésnek indul, boronáljuk meg, mert ez felér egy kapálással. A felfagyott gabonát hengerezzük meg, de miután megerősödött, járjuk meg a boronával is. Az őszieken kívül a lóherést, lucernást is boronáljuk el. Ezzel feltépjük a mohát, erősebb bokrosodásra bírjuk a töveket és megőrizzük a tél folyamán beszivárgott nedvességtől. A fogasolás elé, az őszi gabonába a lóherét is elvethetjük. A tavasziak alá, simítsuk el az őszzel felszántott földet, majd vetés előtt boronáljuk fel, esetleg lókapával porhanyítsuk. Erre a célra jól lehet a tárcsát, a porhanyítót és talajturót is használni. Vetésnél a sorrend takarmányrépa, mák, zab, tavaszbuza, borsó és árpa. A zabosbükknönyt, lóherét, lucernát és szójababot igyekezzünk szintén korán a földbe tenni.

II. Rétek és legelők.

A rétek, kaszálók és vetések fejtrágyázására kiszórhatjuk a mésznitrogén műtrágyát, mihelyt rájuk lehet menni, lehetőleg nehéz boronával fogasoljuk meg, hogy ezáltal a mohát irtsuk. A télen beszivárgott nedvességet és a kiszórt trágya vagy trágyalé nitrogénjét és a bennelevő tápanyagokat a földbe raktározzuk. Ne feldkezzünk meg a vakondturások elsimitásáról sem, mert ez ilyenkor a legkönnyebb és a legeredményesebb. A rétek és kaszálók feljavításánál a here- és fűmagvakat is most szórhatjuk ki. Egy régi rossz szokásunk van nekünk erdélyieknek, hogy a juhokat Szentgyörgy napjáig a réteken és kaszálókön legeltetjük. Ezt csak nagy takarmányszükség esetén csináljuk, mert a tarlólegelő után, ez a legdrágább legelő. A nem legeltetett rét legalább egy jó kaszálással többet ad annál, mint amelyiket április 24-ig a juhokkal legeltettünk.

III. Az állattenyésztés

mozgalmas hónapja március. Az ígás állatok, ökrök, tehének, lovak, a jó gazdánál február végéig meghíznak, mert ha nem megyünk jó állatokkal a tavaszi munkánknak, azokat nem végezhetjük el idejében s a vetések elvégeztével, az állatok is nagyon leromlanak. Minden gazda tudja, hogy a rossz ígás állat legdrágább fényezés, amit megengedhet magának.

A malacozás is javában folyik. A korai malacokat ne váasszuk el 8 hetes koruk előtt.

Orbán ellen, 2 héttel a választás után, vész ellen 4 hónapos korban oltassuk be őket.

A bárányozás is folyik, jó takarmány, abrak és egy kevés répa biztosítja a piacra kerülő bárányok súlyát. A lépfene ellen, különösen a legelőre járó jószágot most oltassuk be.

IV. Kertgazdaság.

Folytassuk a melegágyaink gondozását. Ha még a csemegeborsót nem vetettük el, úgy az legyen az első teendőnk, hogy a földbe kerüljön. Megkezdjük a veteményezést is. Petrezselyem, murek, sóska, saláta, a különböző hagymafélék vetéseinek is itt volna már az ideje.

V. Szőlészet és borászat.

A hó elején befejezzük a trágyázást és a magasabb helyeken megkezdjük a nyitást, sőt a hó közepén a metszést is, ügyelve arra, hogy a rossz metszéssel nemcsak az idei, de a következő évek termését is tönkre tehetjük. A bujább fejlődésű, laposabb helyeket, mindig a végére hagyjuk, mert ezeket éri legkönnyebben a késői fagy. A pótolni szándékozott tövek helyét kiássuk ügyelve arra, hogy olyan mély legyen a gödör, mint amennyire a talajt — annak idején — megforgattuk. A fás oltás is kezdetét veszi.

VI. Gazdakörök.

élete is tevékeny márciusban. Lehetőleg cseréljük ki gyenge vetőmagvainkat nemes vetőmagra, amit a gazdakörök útján közösen, olcsóbban lehet megoldani. A műtrágyaszükségletet jelentse be minden gazda a gazdakörben és együttesen rendeljék meg azt. A gép és egyéb beszerzendő anyag jegyzékét állítsuk jó előre össze és rendeljük meg idejében. A lóhere- és lucerna vetőmagot közösen vigyék arankamentesítő állomásokra. Beszéljük meg a fajdisznók közös beszerzését az EGÉ-n keresztül. A közös hizlalásnál pedig tartsuk szem előtt, hogy a nagykereskedők 5—10 lejjel többet adnak kg-ként a nagyobb tételben és egyformán hizlalt hizókért.

A cukorrépatermelés fontossága Háromszékmegye mezőgazdasági fejlődése szempontjából.

Háromszék megye gazdáinak — gazdaságaik jövedelmezősége szempontjából — igen fontos kérdése a cukorrépatermelés. Az E. G. E. szakemberei — tanulmányutjaik alkalmával — meggyőződtek arról, hogy Háromszék megyében a cukorrépatermelő kisgazdák nincsenek tisztában a cukorrépatermelés nagy jelentőségével, sem pénzügyi, sem üzemi szempontból. Így az E. G. E. vezetősége szükségesnek tartja felvilágosítani a háromszékmegyei gazdákat, mit jelent számukra a cukorrépatermelés.

E kérdésben először is dr. Szent-Iványi Gábort, a Háromszékmegyei Gazdasági Egyesület kitünő elnökét szólaltatjuk meg, aki legalaposabb és illetékesebb ismerője a kérdésnek.

Felvetendő az a kérdés, hogy a cukorrépatermelés egy vidéket mezőgazdaságilag visszavet, vagy előre lendít.

A gyakorlati eredményekből megállapított tény az, hogy a cukorrépa termelése fokmérője a haladó gazdálkodásnak. Képzett és dolgozni akaró gazda — valamennyire megfelelő talaj birtokában — répát termel, mert tudja és ismeri annak egész gazdaságára kiható értékét.

Nálunk Erdélyben a Barcaság a legjobb és ismerets példa arra, hogy egy vidék a cukorrépa termelés termelése által milyen változásban megy keresztül. Az idej gazda-kirádulások résztvevői is a helyszínén győződhetnek meg arról, hogy a Barcaság mezőgazdaságilag milyen fejlődési fokot ért el. Hint, a földvári Gazdasági Iskola igazgatója indította meg ezt a fejlődési folyamatot s uttörő munkájában a cukorrépatermelés volt döntő segítsége.

A botfalusi cukorgyár közelsége alkalmassá teszi a háromszékmegyei gazdák számára a cukorrépatermelést, annál inkább, mivel az átadó-állomások távolsága, az utak minősége a megfelelő klíma és a termő talaj alkalmas volta is megfelel a termelési követelményeknek.

Lássuk csak mi is a helyzet a cukorrépa termelés terén Háromszékmegyeiben.

Termelők száma és a bevetett terület nagysága.

Nézzük az utolsó 5 év képét.

1932. évben, Háromszékben répával bevetett terület	548 kh.
1933. évben	1223 „
1934. „	1183 „
1935. „	1098 „
1936. „ 561 termelő	747 „
1937. „ 470 „	660 „

A korábbi években a termelők száma és a termelt terület nagysága az utóbbi két év arányszámának megfelelő. Szóval nem egészen 1 és fél kh. esik egy termelőre. Termeiőink közül csak 12-en termelnek 10 kh-nál nagyobb területen. Ebből kitűnik, hogy kisgazdáink $\frac{1}{2}$ — $\frac{3}{4}$ holdas területeiken is foglalkoznak répatermeléssel. Sajnos, hogy még mindig nagyon kevés, sőt évről évre csökkenő számban.

A vármegye termelői — csekély számú kivétellel — vasuti állomásokra szállítanak. A termelőterület 50%-a Alsó Háromszékre esik. A másik 50% megoszlik közép-felső Háromszék és Erdővidék között. Felső Háromszék az elmúlt évben már az egész terület 25%-át termelte.

Szövetség munkája.

Több mint 6 évre sikerült c. répát termelő gazdáinkat egy — ma már jogiszemélyiséggel bíró — szövetségbe tömöríteni. Ugy termelőink, mint mag a gyár, de még a törvényhozás is úgy találta, hogy egy hasonló kulturnövény természeté, csak előzetes szervezkedés, egységes magtartás és fellépés útján szolgálható eredményesen.

A visszaesés okai.

Ezen adottságok mellett, kutassuk és keressük azon okokat, amelyek a cukorrépatermelő terület visszafejlődéséhez vezettek.

1. Első ok a beváltási ár erős visszaesésében található meg;
2. Második ok, hogy évről-évre kontingentáltak az egyes gyárak termelési területeit, ennek arányában csökkent a termelési terület.
3. A répa termelésére pedig a legnagyobb zavart, az ugynevezett Comisia Mixta intézményének késedelmeskedő határozatai hozták.

Évente megeisméltődött, hogy a tavaszi vetés idején még nem volt ismeretes a bevethető terület nagysága, sem a beváltási ár.

4. A régebbi átadási nehézségek szintén okai voltak az elkedvetlenedésnek.

Egy költséges körülményekkel termelt ipari növény termelési előfeltétele épen az, hogy a gazda már őszi talajmunkák idején tudja, mi lesz az ipari növény beváltási ára. Fent jelzett termelési nehézségek bizonytalanságot okoztak és nem volt csodálható, hogy — különösen a komolyabb kisgazdák között — elkedvetlenedés állt elő.

6. Ezen okok mellett még az is adódott, hogy a burgonya keresettebb cikk lett és a kisgazdák, komoly számítás nélkül, a látszólagosan kedvezőbb burgonyatermelést karolták föl, a cukorrépa-termelés terhére.

7. A répa-terület csökkenésének okát abban is megtalálhatjuk, hogy kistermelőink nem kellő céltudatossággal, szakismerettel és számítással termelik a cukorrépát. Ha az ember megnézi a háromszéki termelési statisztikát, látja, hogy egyik évről a másikra, egyes falvak aránytalanul felvagy lementek. Vagyis, ha az időjárás különös képet kedvezett, akkor „beütött“, ha nem, akkor „nem sikerült“. Így a kitartás és terv nélkül, más-kor céltudatos előkészületek hiányában — hátrállott és a következő jó évben elesett ezáltal a jó terméstől.

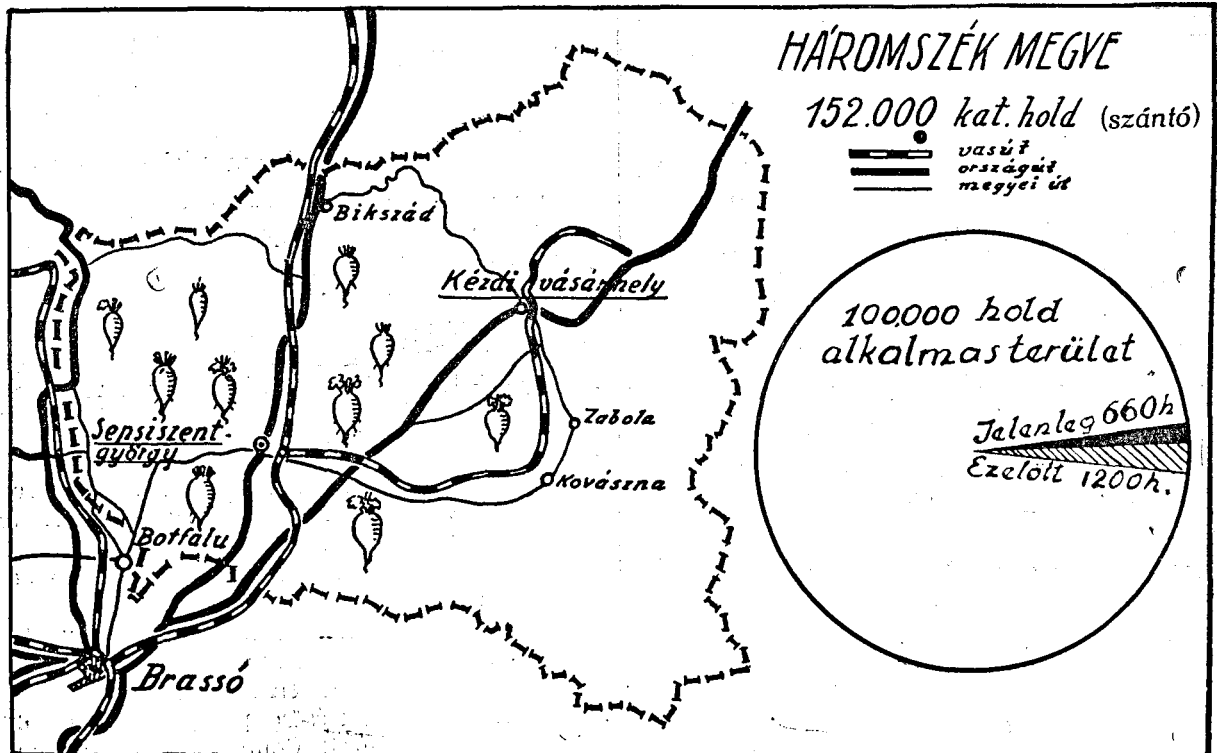
Tehát amint fenti okokból látjuk — voltak külső okok, de voltak *belső hibák* is, amelyek a cukorrépa-termelés visszaesését előidézték.

Ma, amikor az erdélyi magyar gazdatársadalom képviselőit hivatott központi szerv — az EGE — újra életre kel, közös érdek a cukorrépa-termeléssel foglalkozó kerületek gazdatársadalmának fölrázása — fölvilágosítása, központi összefogása és egységes fellépése.

Meg kell győzni gazdatársadalmunkat a cukorrépa u. n. konkurrens terményei, nem állhatják meg vele a versenyt. A cukorrépa-termelés épen a kisgazdosztálynak fizetődik ki igazán. Az 1—2 kat. holdat könnyen megmunkálja családjával a maga idejében, függetlenül a hasonló időben maximumra felvert munkabéréktől.

A burgonya összehasonlításánál, gazdáink nem szokták levonni a vetőmag értékét. Ez pedig a burgonyánál 1 kh. termésének — átlag 16—18 százalékát teszi ki. Pont a cukorrépánál nem értékelik azt a nagy és elsőrendű takarmánymennyiséget, melyhez répafej, répaszelet és melasz révén jutnak. Vegyen papírt és ceruzát az a gazda, aki még kételkedik. Vegyen az összehasonlításra szánt termény utolsó 5 év átlag piaci árát és a termelési költségek levonásával győződjék meg arról, hogy a mérleg a cukorrépa javára fog billenni. Ezen jövedelmezőségi előny mellett, a cukorrépa-termelő gazda szaktudása meg bővül, gazdaságának más ágaiban is intenzíven, okosabban igyekszik dolgozni. Talaját helyesebben műveli, ez pedig természetesen eredményez.

A cukorrépa termelése mellett jól elfér a káposzta között a burgonya, hiszen Háromszék-megye szántó területe egy régebbi statisztika szerint kerekén 152.000 k. hold. Ebből a mi szigorú mértékünk szerint is 100.000 hold olyan föld,

mely a kapásokat nevezetesen a cukorrépa is jól termi. Az 1937-ben termelt cukorrépa terület, látjuk csak egy kis töredéke ezen nagy területnek.

Az állatállomány javul és szaporodik, mert a cukorrépa melléktermékei, szelet, leveles répafej és szörplé, olesó és okszerű takarmányozást tesznek lehetővé. Az állatállomány növekedése pedig gyakori és bő trágyázást ad.

A szövéségi munka, szövéségi megbízottak alkalmazása, minden átadó állomáson, az elmúlt évben már meghozta a maga gyümölcsét. Alig volt termelő, aki panaszkodhatott volna amiatt, hogy az átvevő állomásokon fogatai többet kel-

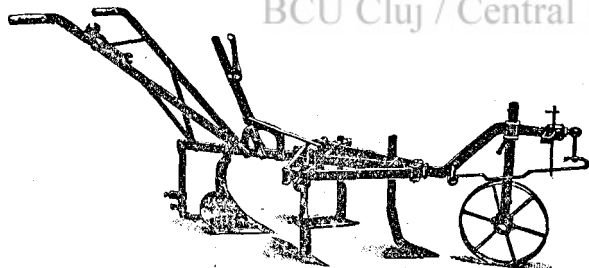
lett volna várjanak, mint ami az állatok megpihenéséhez lett volna szükséges. Így tudjuk milyen előnyt jelent ez a gyakorlatban. A mi gyárunknál is megváltozott a vezetőség. Megváltozott ezzel az egész szelem. Ezt éreznie kellett minden termelőnek. Nyilvánvalóvá vált az a tény, hogy a gyár és a termelők csak közös gyékényen áruhatnak. A gyárnak támogatnia kell az egész gazdasági termelést, mert csak meglévő és tapasztalt bizalom, jóindulat, erkölcsi és anyagi támogatás teremtheti meg azt a légkört, mellyel egy hasonló ipari növény termeléséhez, állandó és megbízható gazdaközönség csoportosítható.

Kedves Gazdatársaim!

Pusztakamarás, 1938. február.

Földjeinket még ugyan hótakaró borítja, de mire lapunk a gazdák kezébe jut, Erdély némely vidékén már megindulhat a talaj előkészítése a tavasziak alá.

Mihelyt a talaj állapot megengedi, igyekezzünk őszi szántásainkat elsimitani talajegyengetővel. A talajsimításnak egyik legfőbb célja, hogy elérhessük, a sima talajfel-

A tavaszi magágyat jól előkészíthetjük lókapával is. Ilyenkor a képen hátul látható töltőgót leszereljük.

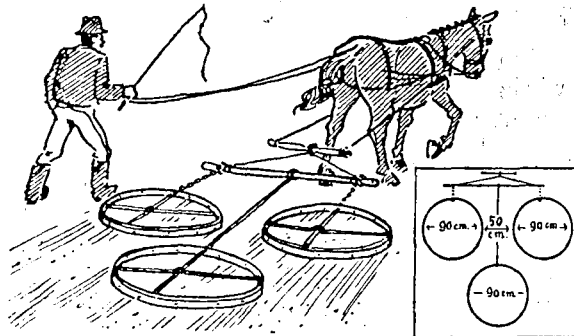
ület következtében őszi szántásunk egyformán és egy időben történő felmelegedését. Az elsimitott őszi szántást — természetesen — néhány nap múlva elboronáljuk — akár korai szalmás gabonát, akár kapás növényt szándékszunk tenni abba.

Itt is megemlítjük a gazdának azt az arany szabályát, hogy tavasszal csak akkor szántunk, ha az elkerülhetetlenül szükséges. Ha kénytelenek vagyunk tavasszal szántani, sohase szántunk mélyem és a friss szántást sohase hagyjuk — egy félnapnál tovább — boronálatlanul. Ha lehetséges, — azaz a kellő igaerő megvan — a borona közvetlenül kövesse az ékét. Ha ez nem lehetséges, félnap szántás után fogjunk a boronába és csak majd úgy folytassuk a szántást, ha az előzőleg megszántott talaj meg van boronálva. Ha vetés előtt — elegyengetett és elboronált őszi szántásunkat megnyomta volna

egy nehéz eső, akkor azt — vetés előtt — talajporhanyító eszközzel lazítsuk meg ismét, hogy a kellő magágyat elkészíthessük.

Ha talajunkat kellőképpen előkészítettük, igyekezzünk zab- és árpa-vetésünket minél előbb és minél tökéletesebben — lehetőleg — sorvetőgéppel elvetni. Erdély melegebb vidékein már március hónap végén szükségessé válhatik őszi vetéseink el nem mulasztható tavaszi boronálása. A sűrű vetéseket nehéz boronával, a gyengébben fejlődött vetéseinket pedig könnyű, magtakaró boronával, vagy az u. n. és nagyon bevált Sack-féle gyomirtó fésűvel boronáljuk meg.

Megtörténhetik, hogy vetéseinket az egymást követő olvadás-fagyás, részben kihúzta a talajból. Ilyenkor a növények gyökerei részben kiállanak a földből, részben el is szakadnak. Az ilyen „felfagyott“ őszi vetéseket, — ha a talaj állapota ezt megengedi, — azaz ha a föld már egyáltalában nem ragad, nehéz hengerrel megjárattjuk. A nehéz henger a kiálló gyökereket visszanyomja a talajba és lehetővé teszi ezáltal, hogy azok új sarjadzásnak induljanak. Az ilyen meghen-

Házilag rossz ráfokból elkészíthető talajsimító.

A ráfokat tanácsos keresztvasakkal megerősíteni, mert különben tojásalakúak lesznek. Lehet a hátulso ráfot közvetlen a két elsőhöz is kötni. Így könnyebb a simítóval fordulni.

gerelt őszi vetéseket sem hagyjuk soha boro-
mátlanul. Tehát — miután a talajbanyo-
mott gyökerecskék megkapaszkodtak, — azaz
15—16 nap múlva, megboronáljuk.

Ha őszi vetéseinket mérszénitrogénnel, ta-
vaszi fejtrágyázásban részesítjük, a műtrá-
gya kiszorása előzze meg mindig a boroná-
lást, vigyázva arra, hogy a műtrágya kiszo-
rásakor szárazak legyenek a növények leve-
lei, elkerülvén ezzel a mérszénitrogén levél-
perzselő hatását.

A tavaszi kalászosok vetésével egyidejű-
leg eljött a vöröshere vetési ideje is. Vörös-
herénkét is — ha azt öszibuzába vetjük — a
boronálás előtt vessük el. Ha a vörösheret
sorvetőgéppel vetjük a buzába, vetőgépink
csoroszlyád nagyrészen elvégzik a borona
munkáját, a vetőgép után tehát elegendő, ha
tövisboronával járattuk meg földünket. Ha

árpába vagy zabba vetjük a lóherét vetőgép-
pel, előbb a védőnövényt vessük el és ha
megengedi a tábla alakja, rá keresztbe a
vörösheret.

A védőnövényel keverve csak olyan he-
lyen vessünk lóherét, ahol biztosak vagyunk
abban, hogy a kétféle mag összekeverése
elkiesmeretesen történt és ha vetés alatt, a
vetőgép szekrényében állandóan keverjük a
magot, miáltal elérjük, hogy a nehezebb faj-
súlyu heremag nem gyűl össze a szekrény al-
jában. Vöröshere-vetőmagnak mindig —
minden körülmények között — ólomzárolt,
arankamentes magot használjunk és ne saj-
náljuk azért — a kg.-ként 10—15 lejt kitevő
többletarat. Kat. holdanként, géppel való
vetés esetén 8—10 kg.-ot, szórva-vetés esetén
12—15 kg.-ot vetünk.

Szász Ferenc.

A mák és takarmányrépa, mint keverék-vetés.

Írta: Binder Albert okl. gazda (Szovát).

Ma, amikor a rohanó élet új utakat keres
a jövedelem fokozására, a mezőgazdálkodás-
ban könnyen elérhetjük ezt a célt e keverék-
vetéssel, a következő módon:

Előkészítjük a jó trágyaerőben levő föl-
det még ősszel úgy, amint az szokás, akár a
répa, akár a mák alá. Tehát — pl. a szalmás
tarlót meghántani és elboronálni, majd pe-
dig az őszi mély szántást megadni. Tavasz-
szal pedig, — ahogy rá lehet menni a talajra
— elboronálni — ami a legmegfelelőbb áp-
rilis táján — és a vetési időig, igyekezni kell
jó állapotban tartani a talajt. Ekkor ugyan-
is, a répának sem tulkorai és a máknak sem
késő a vetési idő.

Vetéskor összekeverünk egy edényben
2—3 kg. zárt-toku kék mák-magot és 8—9
kg. tal. répa-magot és a vetőgépet cca. 40—
45 cm. sortávolságra beállítva — elvetjük.
Utána hengerezünk — részint az egyenletes
csirázásért, részint, hogy a földet hozzá-
nyomva a maghoz, gyorsabb kikelést ér-
jünk el.

A mák rendszeren hamarabb kel ki, de
amikor 2—3 cm. magas, a répa is kezd ki-
kelni. De ettől függetlenül, a vetést — ha-
csak a mák van is kikelve egyelőre — meg-
kapáljuk, ügyelve arra, hogy földdel ne bo-
ritsuk el a sorokat.

Mikor a répa is eléri a 3—4 levelet,
egyezzük meg őket úgy, hogy a szokásos
30—40 cm.-re meghagyjuk a sorokban a ré-
pát és közte egy szál mákot,

Egyezés után, mikor a növények helyre-
állottak, — azaz megerősödtek — még egy-
szer-kétszer megkapáljuk. Ez utóbbi munka
lőkapával is végezhető, ha a sortávolság
megengedi.

Éréskor leszedjük a mákfejeket, utána
kitépjük, ami igen könnyű munka és ezt
azonnal kihordva, utána rögtön jól megka-
páljuk a répát.

Ezután a répa egyedül fejlődve, bőven
van ideje jól kifejlődni, július végétől késő
őszig.

A keverék-vetéssel nálam cca. 3 q. mák
termett (à 28 L.) és ugyanannyi répám lett
mellette, mint az előző évben, amikor csak
répa volt vetve.

Lehet, vannak, akik e módszert ismerik,
de azon gazdatársaimnak, akik nem tudnak
eről, — irtam meg ezt a termelési módot,
mert itt a tavasz nemsokára és a saját ér-
dekében, bárki megpróbálhatja.

Eladásra ajánlok:

kiültetésre alkalmas jó gyökeres
erős és edzett mindenféle
virágpalántákat,
szőnyegnövényeket, muskátlikat,
hortenziát, bokorrózákat,
gladiolus virághagymákat.

Szécsényi György

Horticultura.

Oradea, Strada Vasile Stoiescu Nr. 90.
Árjegyzéket kívánatra ingyen küldök.

FK 226

Az öreg nagymama igazán Boldog-

— ha a kedvesei körében kávét ihatik. Boldogan mosolyogva mond „igent”, ha még egy csészével kínálják. Az orvos azt mondta, nyugodtan ihatik több kávét, ha a: illatos, jóízű Kathreiner-ből és Valódi Franck-ből készül. És hogy a Kathreiner-ből és Franck-ből készített kávé mennyire olcsó, azt saját tapasztalatból tudja!

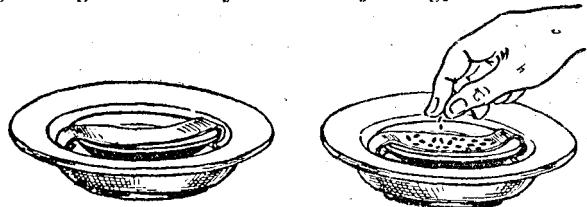
Megjelent a „Gazda” jogi melléklete. Szerkeszti dr. Asztalos Sándor ügyvéd. A jogi melléklet ismerteti a mezőgazdasági törvény végrehajtási utasítását. - Előfizetési ára évi 60 lej. Egyes szám ára 10 lei. Megrendelhető a „Gazda” kiadóhivatalában Cluj, Strada Andrei Muresanul 10.

A vetőmag csirázóképeségének ellenőrzése.

Irta: Seyfried Ferenc.

Tavaszi vetéseink igen sokszor hiányosan kelnek. A gazda ilyenkor a szárazságra, kártékony rovarra, betegségre és más hasonló okra gondol, amely a vetés egy részét megsemmisíti. A hiányos kelés igazi oka azonban rendszeren a rosszul csirázó vetőmagban rejlik. A tél folyamán ugyanis a vetőmagvak különösen, ha nem raktározzuk azokat száraz helyen, igen sokat szenvednek a fagytól. Különösen vonatkozik ez a kukoricára. Tavasszal az ilyen rosszul kezelt vetőmag nem kél egyöntetűen. Tanácsos ezért vetés előtt minden vetőmag csirázóképeségét megvizsgálni. Ezt kétféle módon is végrehajthatjuk. Az első módszer a gazdasági magvakon kívül apróbb konyhakerti magvak csirázóképeségének ellenőrzésére is alkalmas. Egy mély (leveses) tányérba kicsi tányérral helyezünk, amelyre rongyot vagy fehér itatóspapírt terítünk. A rongy vagy itatóspapír vége a kicsitányér peremén lecsüng a mélytányérba töltött vízbe. A vetőmagból pontosan 100 szemet kiszámolunk a nedves rétegre, majd az egészet egy nagy tányérral leborítjuk és meleg helyre tesszük. A második mód már nagyobb (durvább) magvak csirázóképeségének ellenőrzésére szolgál. Egy 20—30 cm. átmérőjű és 10 cm. magas virág cseréptányérral megöltünk $\frac{1}{4}$ mm-nél nagyobb és $\frac{1}{2}$ mm-nél kisebb folyami homokkal. Majd megnedvesítjük annyira, hogy a felfordított cserépből a homok ne essék ki. Ezután pontosan 100 bemélyedést készítünk a homokba s mindenik mélyedésbe egy vetőmagot helyezünk. A virágcsereptányérral tanácsos egy

üveglappal lefedni, mielőtt a melegebb helyre tennénk. Mindkét eljárásnál a melegben csirázásnak indulnak a szemek s egy pár nap múlva ellenőrizhetjük az eredményt. Ahány mag a 100 szemből kikel, annyi lesz a vetőmag csirázási százaléka. A jó vetőmagból gabonánál 100 szem közül 95—98 csirázik. Ebben az esetben a szokásos vetőmagmennyiséget használjuk. Amennyiben ennél kevesebb lenne, úgy a vetőmag mennyiségét megfelelő arányban növeljük. Így tavaszi ár-

Csirázató edény.

A képen jól látszik a mélytányérba helyezett kicsitányér, amelyben a vizes réteg van a magokkal.

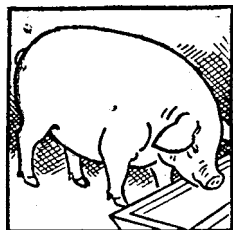
pából ha 70 kg-ot vetünk rendszeren, de a 100 szem közül csak 81 csirázna ki, a vetőmagmennyiséget 11—13 kg-al szaporítjuk. A vetőmagvak csirázási százalékának ellenőrzése egy olyan eljárás, amely költségmentesen könnyen elvégezhető és mégis nagy károsodástól óvja meg a gazdát. Végezzük el ezért minél nagyobb számban az összes tavaszi vetőmagvaknál.

A hizott sertések értékesítése.

Irta: **Biró József** (Kissármás).

A télen gyakran járva a falvakat, feltűnt az a nagy kár, ami a kisgazdákat, a szervezetlenségük miatt éri. Különösen a disznók értékesítésénél szembeűnő.

Minden kisgazda, kivétel nélkül hizlal disznót, hiszen észre sem veszi a moslékot és kevés darát, amit naponta adagol, hiszen ez olyan neki, mint egy takarékpénztár, amelybe apránként rakja bele a pénzét, hogy egyszerre nagyobb összeget kapjon belőle vissza.

A takarékpénztár megbukhat, a disznó elpusztulhat és a gazda marad a kárral.

A disznó pusztulása ellen ma már 100 százalékosan tudunk védekezni különféle oltások útján. Ha a kisgazda egy kicsit gondolkodik, akkor rájön, hogy milyen nagy veszteséggel hizlal. A kisgazda hizója kb. 6 kg. kukoricából csinál 1 kg. sulygyaropodást, a mai árak szerint ez kb. 18 lej. Ha a gazda elviszi a disznóját a hetivásárra, kap érte 16—17 lejt kg.-ként, tehát még a befektetett takarmány árát sem kapja vissza. Hol marad még a fáradság és az a kockázat, amivel a hizlalás jár oltás nélkül.

Ha valakinek 10 kövér disznója van, akkor a szomszédvárosból kijön a mészáros teherautóval, megveszi a disznót, fizet érte 20—21 lejt és viszont ha valakinek vagon-tételben van disznója, akkor már eljön a temesvári, váradi vagy szatmári exportőr és a múlt évben fizettek érte 25—26 lejt.

Ismerek egy falut, ahol évekkal ezelőtt minden házban más és más fajta disznót tartottak. A kisgazdák belátták, hogy így nem boldogulhatnak, — összeálltak, gazdakört alakítottak és a gazdakör keretein belül megszervezték a disznóhizlalást a következőképpen:

Összesen 200 drb. 10 hetes mangalica malacot vettek. A koca malacokat megtartották, felnevelték maguknak, az ártán malacokat pedig egyéves korukban befogták hizóba mindnyájan egyszerre, egy embernek az utasítása szerint hizlalta minden gazda külön-külön otthon. Amikor a disznók kihiztak,

érintkezésbe léptek az exportőrrel, aki eljött a faluba, kiválasztott: a teljesen hizott disznókból egy vagon-tételre valót, fizetett kg.-ért 25 lejt és egy hónap múlva, mikor a többi disznó is teljesen kihizott, azokat is megvette 23 lejben. A gazdák közötti megállapodás folytán végeredményben mindenki 24 lejt kapott, a megállapodás szerinti osztoszkodás révén.

Megérdemelné az illető gazdaköri elnök, akinek a kezdeményezésére történt ez az egész megszervezés és értékesítés, hogy nevét közöljük, de éppen az illető kérésére kénytelenek vagyunk ezt mellőzni. Kívánom, hogy sok faluban akadjon még ilyen ember, mert egy embernek a munkája, rátermettsége egy falut anyagilag fel tud lendíteni.

A disznóhizlalásról és értékesítésről már több gazdakör tudomást szerzett és minket felkért, hogy az Erdélyi Gazdában hirdessünk, hogy hol lehetne mangalica malacokat venni. A hirdetésre a válaszok már beérkeztek, ezért az illetékes gazdaköröket ezuton értesítjük erről.

A 10 hetes malacokat már nagyon jól lehet oltani. Az oltás bele kerül 45 lejbe, — kétszer vész és kétszer orbánc ellen oltva, — állatorvosi díjjal együtt, — ha 100 malacnál többről van szó. A fentemlitett faluban a következőképpen hajtották végre az oltást. Mikor a malacokat megvették és egy teherautóval behozták, kivitték egy falun kívül álló gazda tanyájára, ott történt az oltás, t. i. nehogy a faluban lévő disznókat az oltás következtében megfertőzzék. Az illető gazdák adtak módot a malacok eltartására és ott tartották a malacokat 6 hétig, azaz míg a beoltás megtörtént és lejárt az oltás következtében a fertőzési idő.

**MEZŐGAZDASÁGI BANK ÉS
TAKARÉKPÉNZTÁR R.-T.
CLUJ, CALEA REGELE FERDINAND**

FIÓKÖZLET:
Dej. Jibou, Beclean, Zălau, Cehul-Silvaniei

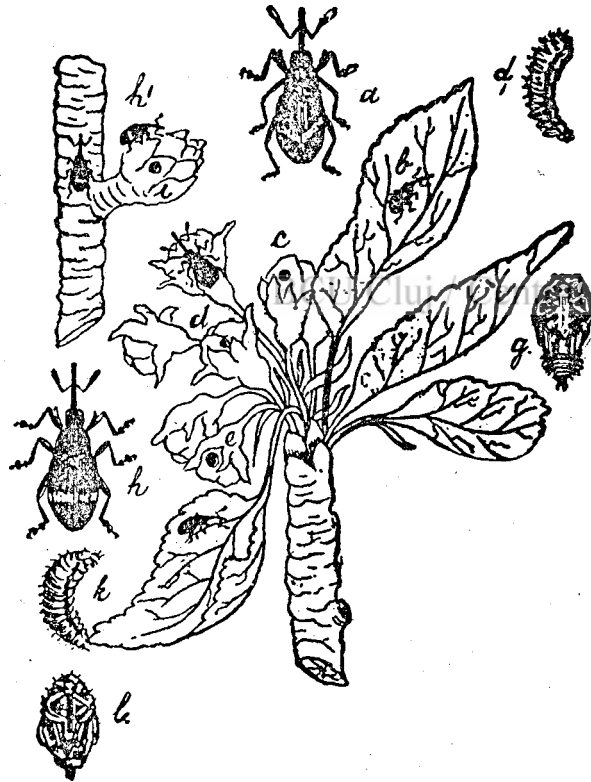

Védekezés a bimbólyukasztó bogár ellen.

(*Anthonomus pomorum.*)

Írta: **P. Nagy Sándor** (Retteg).

Szűkebb értelemebe vett hazánk gyümölcstermelését, évenként veszélyeztető rovarok közül — ha nagyon el van terjedve — alig van veszedelmesebb kártevője, mint a bimbólyukasztó bogár. Szerencsés években, ha kevesebb számban van fellépve s a gaz-

Almarügyfuro. a) a kifejlődött bogár nagyitva; b) természetes nagyságban; c), d), e) a nőtény által kirágott almavirág bimbók; f) a bimbóban élő kukac nagyitva; g) a báb nagyitva; h) **körterügyfuro** bogár nagyitva; h) ugyanaz természetes nagyságban; i) egy vegyes rügy, amelyikbe a petéjét rakta a nőtény; k) a lábatlan kukac nagyitva; l) a báb nagyitva.

dag virágzás folytán bő termés mutatkozna, úgy a gyümölcs természetök kártételével hasznára válhat, amennyiben a gyümölcs ritkítás fontos munkáját elvégzi.

A bimbólyukasztó bogár a fedeles szárnyú (*Coleoptervidea*) rovarok csoportjának az ormányosok (*Curulionidae*) családjába tartozó kártevő. Ez egy 5 mm. hosszú rovar,

melynek szurok barna szárnyfedőjét szürkés fehéi csik keresztjezi, minél fogva könnyen felismerhető. A kora tavaszi meleg napok hatására téli szálásából előkerül, ellepi az alma ágait, melyeknek termőrügyeiből kibomló bibéire veti magát. A növényt pázrás után ormányán lévő szájával megrágja a szíromlevelek zseuge testét és megfordulva minden egyes bimbóba egy tojást rak, melyet visszafordulva ügyesen az ormányával betol a lyukba. Minden egyes nőtény ezen miveletet mintegy 30-szor ismét meg. Az elhelyezett petékből csakhamar kikelő lárvá a virág-bimbó porzóját, bibéjét és magházát elrágja, semmi a bimbó rozsdásvörös, később fekete színű lesz, végeredményben gyümölcsképződés helyett elszárad és lehull a fáról. Az ilyen elpusztult alma bimbóba — az időjáráshoz alkalmazkodva — május hó végén-közepén kukacot látunk, miután pár napi ily állapot után bogárrá változik. Mint bogár is rövid ideig marad bölesőjében, ahonnan kikerülve a fa törzsén, repedésein, kéreg alatt s egyéb ismeretlen környezetben alussza úgy nyári, mint téli álmát, miután az újabb iskola szerint bebizonyosodott, hogy eltérően a legtöbb kártevő rovar életmódjától nem a talajban tölti nyugalmi állapotának 10—11 hónapját.

A bimbólyukasztó ellen való védekezés ma már sok irányú, melyek közül a legrégebbi és leghatásosabb a fa rázogatósa. Ez a védekezés abból áll, hogy március hó közepétől-április hó közepéig — mielőtt a bimbókat megtámadnák — hetenként 2-szer-3-szor a gyümölcsfák alá helyezett ponyvákra zökkenés szerűen a rovarokat kora reggeli órákban lerázzuk. Kisebb fáknál ez igen könnyen megy, de annál körülményesebb a nagyobbaknál, amikor fakampókkal ágról-ágra haladunk. A ponyvákra került rovarokat, sok más eszelényekkel együtt apró napszámosokkal összeszedjük, szétnyomkodjuk vagy zárt edénybe gyűjtve elégetjük.

Igen kiadós védekezés a téli törzsapolás és permetezés. Téli permetezése rügyfakadás-

kor igen bevált a télihigitásu mészkénlé vagy neodendrin 5%-os oldata. Ha ezt elmulasztottuk vagy előző munkánk nem volt elég hatásos, úgy rügyfakadás után nikotin oldattal való permetezést kell igénybe venni.

A bimbólyukasztó elleni védekezés még akkor is eredményes, ha a hanyag szomszéd nem védekeznék, mert e rovarok röptávolsága még kedvező meleg időjárás mellett sem nagyobb 60—70 m. távolságnál.

A darázs telelése.

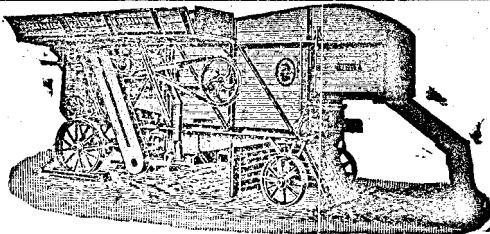
Nyáron és ősszel sok bosszuságot okoznak a gyümölcsstermesztőknek és szőlősgazdáknak a darázsok, amikor terményeiket alaposan megdézsmálják.

Amilyen erőszakos és vakmerő tud lenni a darázs a melegben, olyan jámbor és gyámoltalan lesz, ha a hidegebb idő beköszönt. Ilyenkor könnyen megfoghatjuk, mert a meggémberedett darázsoknak eszébe sem jut a fullánkját használni.

A melegebb őszi napokon nagy a sürgésforgás a darázstanyán, hordják az élelmet a fiasításnak, a dolgozók szorgalmasan építik a fészkeket, hogy a megsaporodott népeségnek legyen hajléka. Az első hidegebb éjszakára megváltozik a darázs népesség viselkedése. Reggel csak vánszorognak a darázsok, dél felé, ha az idő felmelegedett, kirepülnek a dolgozók, hogy az éhes fiasításnak eleséget hozzanak. Az eleségszerzés is nehezen megy, mert a táplálékul szolgáló rovarok is kezdenek telelőre vonulni. Messze el-elkalandoznak és bizony a koradélután beálló hűvösben kezdenek elmaradozni a darázsok az otthonuktól. A fészkek népessége napról-napra fogy, a lárvákat nem tudják táplálni, azok kezdenek éhezni. Amint ezt a darázsok észreveszik, a fiasítást kidobálják a sejtekből. A hideg erősödésével mindjobban pusztulnak a dolgozók és a hímek és hamarosan nem marad más a fészkekben, mint a megtermékenyült anya, a darázsok királynéja. Az egyedül maradt megtermékenyült anya buvó-

helyet keres magának, rendszeren valamilyen elhagyott pocoklyukban, földalatti száraz üregben, valamely épület védett zugában tel el. A következő év tavaszán a meleg nap-sugár előcsalja buvóhelyéről, alkalmas helyet keres a családalapításra, hol néhány sejtől álló fészket épít magának. Minden egyes sejtbe egy-egy petét helyez el, melyekből csakhamar kikelnek a lárvák. Ezeket az anya maga látja el táplálékkal. A táplálás mostohábban megy, hisz egyedül nem győzi a munkát, tehát ezekből dolgozók lesznek, melyek darázssá alakulásuk után 2—3 napra már segítenek az anyának a munkában. Így az anya felszabadulván, több időt szentelhet a népesség gyarapítására. A dolgozók által épített sejtekben szorgalmasan rakja a petéket, a kikelő lárvákat azután a dolgozók nevelik fel. Amint nő a dolgozók száma, úgy gyarapszik a „darázs-kastély” is terjedelemben és sűrű-forog benne a sok darázs népesség.

Ha azt akarjuk, hogy minél kevesebb legyen a darázskár a gyümölcsösünkben, szőlőnkben, akkor koratavasszal keressük fel ezeket az anya által épített fészkeket padlásokon, eresz alatt, egér-, posoklyukakban, a szemétre dobott rossz edényekben és semmisítsük meg, mielőtt a darázsok elszaporodnának. Az odvas fát és a lapos kövek alatt levő üreget sem szabad elhanyagolni fészkekérés alkalmával.

Hofherr-Schrantz-Clayton-Schuttleworth RT.
Budapest

88

„HSCS” nyersolajtraktorok,
„SUPERIOR” acélvázás cséplőgépek,

vetőgépek, valamint az összes egyéb mezőgazdasági gépek legtökéletesebb kivitelben.

Felvilágosítást nyújt:

Turnătorie de Fier și Fabrica de Mașini din Cluj S. A.

Secția: Mașini Agricole Cluj, Calea Regele Ferdinand 62. — (Telefon No. 12—17.)

A kén a pincegazdaságban.

Irta: Dr. Eöry István (Magyarlénke).

III. Közlemény.

Kénezhethetjük a második lefejtés alkalomával is — szükséges rosszként — a barnatörésű borokat. Későbbi áthuzásnál a kénezés csak káros lehet. Az ó-borok a kénezést rosszul tűrik s kénezésük legfeljebb akkor indokolható, ha nagy melegben hosszú utra kell szállítani.

Be kell enyhén kénezní a félbenlevő hordókat, üvegeket, hogy a levegővel nagyobb felületen érintkező s emiatt könnyen megvirágosodható, kivált gyengébb minőségű borokat ettől a veszedelmes betegségtől megóvhassuk.

Megtörésre nem hajlamos, tökéletesen kiejert borokat kénezní káros és céltalan. A jól kiforrott bor szabad oxigént nem tartalmaz, abban semmi állati vagy növényi élet nem lehetséges, kénezésre tehát szükség nincs.

Meg nem törő borokat soha ne kénezní! Ellenkezően: ilyen borok áthuzásánál a bornak előkészített hordóból a ként minél jobban mossuk ki.

A kén nemcsak megelőző és gyógyító orvosság a borkezelésnél, hanem mérég is lehet.

A túlzott mértékben megkénezett bor általános rosszullétet, émelygést, fej- és gyomorfájást, emésztési zavarokat, szédülést, sőt görcsöket is okozhat, mert a gyomor savvaiban a borban lekötött kénsav felszabadul.

A kén a bor zamatjára — különösen a fajtajelleget adó zamatra — nagyon káros lehet. Ezért nem szabad a zamat kifejlődése — átlag az első fejtés — után kénezní s azért lehet nyugodtan az első lefejtésnél, mert akkor a zamatot adó anyagok még nincsenek működésben.

Utóerjedésben levő bort ne kénezní soha! A kénezés az erjedést okozó szervezetek működését csökkenti, a bor fejlődését tehát lassítja, a tökéletes kiejedés, érését meghosszabbítja.

A kénezés a bor savtartalmát növeli. Édeskedvű borokat erősebben is kénezní tünk nagyobb veszély nélkül, mert a bor cukra a kénsavat lekötí; savanyu boroknál azonban nagyon óvatosan kell a kénnel bánní, mert a bor savtartalmát a kénessavból oxidatio folytán kiváló kénsav növeli, a bort még savanyubbá teszi.

(Folyt. köv.)

A karók tartósságának meghosszabbítása.

Az utóbbi évek könyörtelen erdőpusztítása miatt, nagyon sok helyen szőlősgazdáink a szőlőkarókat igen magas áron kénytelenek vásárolni, így indokolt azoknak tartósságát minél hosszabb időre kitolni. Eddig e célból az égetést, kátrányozást vagy rézgalic oldatban (30%-os) való áztatást használták. A napokban egy francia nyelven megjelenő szaklaphoz jutottam „Revue de Viticulture”, melyben Labergerie tollából a szőlő- és paradicsomkarók tartósságának kinyújtására egy újabb eljárást közöl a következőkben: Ásunk egy kötött agyagos, lehetőleg vizet át nem eresztő talajon egy vagy több megfelelő méretű gödröt, melybe a karókat égetett mész apróbb darabjaival rétegezve berakjuk és löven vízzel leöntjük. A mész beoltásánál különösen vigyázni kell arra, hogy a gödör állandóan vízzel legyen befedve, hogy a túlzott felmelegedést elkerüljük, mivel a keletkező hőség éppen úgy megégetné a fát,

mintha tüzre raktuk volna. Fő dolog, hogy a mésztej a karókat egészen lepje el. A gödrökben a karókat 20—21 napig hagyjuk, miután onnan kiszedjük, róluk a meszet le rázzuk és megszáritjuk. Ezen konzerválási módnak igen nagy előnye olcsósága, mivel a mész egyébre is felhasználható s abból semmi sem megy veszendőbe. A megfigyelések szerint írja a *Revue de Viticulture* az ilyen módon meszezett karók tartóssága a közönségesekkel szemben jelentősen meghosszabbodik. Az így előkészített közönséges nyárfa karók 5 évvel, a gesztenye karók 8—10 évvel tartottak tovább. Míg a meszezett akác és különösen tölgy karók tartóssága tul fogja haladni a mellettük lévő szőlőtőkék életét.

Ezen eljárás eszméjére a szerzőt azon megfigyelés vezette, hogy az építkezéseknél alkalmazott deszka- és faanyagok, amelyek a méstől lassan átitatódtak, mennyivel tovább tartottak, mint egyéb közönséges faanyagok. Tehát a meszezés egy régen kipróbált eljárás tapasztalatán alapszik.

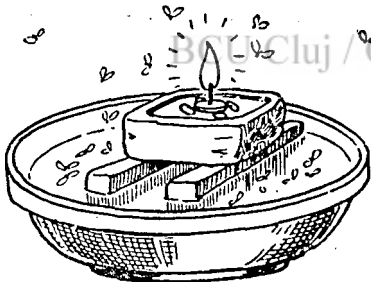
P. Nagy Sándor.

Készüljünk fel a szőlőmoly elleni védekezésre.

Írta: **Bartha Gyula** (Csombord).

Az 1937 évi termést egyes szőlőhegyeken a szőlőmoly tette tönkre, láttam olyan szőlőterületet, hol egyetlen, korán, augusztus hónap végén elrothadt fürtöt kézbe szédörzsölve 18—22 drb. szőlőmoly álcát találtam. A szőlőkaró héja alatt és repedéseiben egész telepeket fedeztem fel, melyek később, bebábozásuk letelte és szárnyuk ki-növése után milliárd- és milliárd petét raktak le újra, hogy ez évi termésünket is tönkre tegyék.

A szőlőmoly évente kétszer szaporodik, és pedig a mult évben lerakott peték a májusi melegtől kikelve, még virágzás előtt a kis fürtökben helyezkednek el, ott először a kis bimbókon kihizva, bebábozzák magukat, majd szárnyra kelve, újra petézni kezdenek, de most már magába a fejlődő fürtök bogyóiba tojják petéiket, mely betékből az ú. n. „savanyító féreg“ fejlődik ki, mely kedvező időjárás esetén nem csak savanyítja, de el is pusztítja termésünket, majd a fürt bogyóiból is kibujva, lerakják a következő évi petéket.

Házilag elkészíthető szőlőmoly-fogó méces.

Védekezés ellen sokoldalú, körülményes és egész nyári munkaidény alatt tart. **Először:** tavasszal, a metszésekör a tőke öreg részeiről, egy durva posztóból készült egy ujjú kesztyűvel, a hámlásnak indult öreg kérget ledörzsöljük, mert ezen hámló kéreg alatt ha megvizsgáljuk, százeit találjuk az ősszel lerakott petéknek. Nem szabad azonban ezt a ledörzsölést sem az álló fokával sem egyéb durva szerszámmal végezni, mert a durva dörzsöléssel a hancsot is megsértjük és a rejtett rügyeket is letörjük. A metszéssel lekerült venyigét, mult évi karikákat azonnal szedjük össze, hordjuk ki a szőlőből, még szőlőkerítésnek se használjuk fel, mert ezeken levő petékből kikelt szőlőmoly is vissza talál a tőkére. **Másodszor:** igyekezzünk a szőlő első ú. n. ugar-kapálását karikázás után azonnal elvégezni, hogy minden, mult évről visszamaradt gaz, fatörmelék, levéltörmelék a föld alá kerüljön, mikor is a rendszer tányérozása a tőkének is megejtendő. **Har-**

madszor: a szőlő második kapálását végezzük el a virágzás megindulása előtt legalább 10 nappal, tehát körülbelül június 1-re teljesen bevégezendő, s ezen kapálásnál az első kapálással ellenkezőleg takarjuk be a tőke öreg részeit egészen földdel, hogy a már kikelt hernyókat a föld takaróval megöljük, kipusztítsuk, mert a ledörzsölés után is maradnak olyan hozzáférhetetlen helyek, hol a peték kikelhetnek.

A második kapálás bevégezése után, állítsunk fel több helyen a tőkék között, vízzel telt edényeket, csebre, tálat stb., faragjunk fenyő vagy fűzfából kb. gyufaskatulyánál kétszerente nagyobb kis vályukat, ezeket két kis 10—10 cm. széles talpakra szegezzük, hogy a vízben fel ne borulhasson, majd ezen kis vályukba repceolajat töltve, az olajba kis (boltokban beszerezhető) méceset állítunk. Ha ezen előkészületeket megtettük, figyeljük meg május 15—június 1—2-ig naplemente után, alkonyatban, de a sötétség beálta előtt, hogy látunk e a tőkék között, különösen a fürtök között muslica szerű lepkéket rajzani, ha ezt észleljük, gyujtsuk meg a kis vályukban levő méceset, melyet a lepkerajok észre véve a fény felé repülve azt körül rajózzák, és a sebes repkedésben kifáradtan a vízbe behullanak és elpusztulnak. Ezt a vízzel és méces fénnyel való pusztításukat július első felében a rajzást újra megfigyelve, megismételjük.

Mindhárom permetezés alatt keverjünk a bordói léhez 4½% arzén tartalmu készítményt, mely szintén hatásos molypusztító szer, de csak friss állapotban, érve ez alatt, hogy ez évi friss gyártmányu legyen, mert több éven át raktáron állva elveszti hatását. Ezért célszerű, hogy közösen, a Mezőgazdák R. T. útján szerezzük be szükségletünket.

Végül augusztusban a szőlő begereblyézése előtt, finom nullás liszt szerű apró kénporral futtassuk be a fürtöket. Ha mindezen dolgokat betartjuk nem csak termésünket óvjuk meg a pusztulástól, hanem a szőlőmolyt is teljesen kiirtjuk.

Jónás Gyula

faiskolája és szőlőoltvány telepe
Alba-Iulia, ajánlja tavaszi szállításra:
**gyümölcsfáit, szőlőoltványait
és gyökeres amerikai alanyait.**

Árajánlat és felvilágosítás:

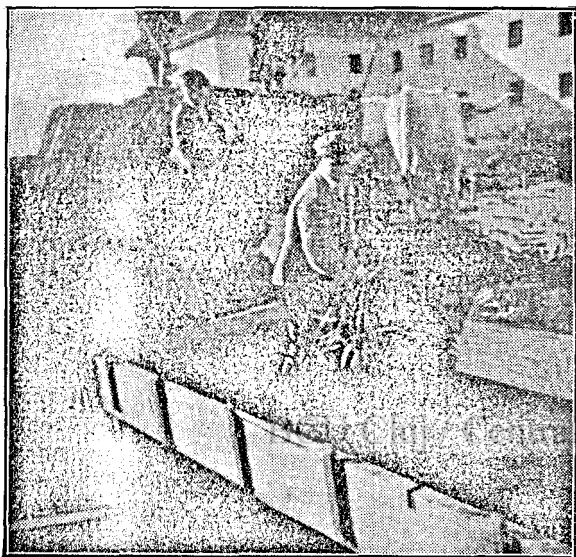
Alba-Iulia, Str. Regina Maria 1.

Melegágy.

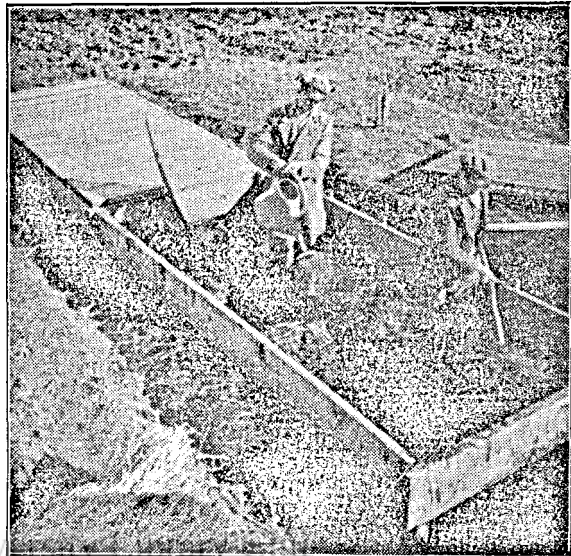
Készítése február hó közepén, vagy végén kezdődik. Szükséges hozzá friss lótrágya. Ezt a trágyát, vagy a föld színén, vagy egy 35 cm. mély gödörbe egyenletes rázással rakjuk meg, közbe rétegenként kétszeri taposással. Ha ez elkészült, reáhelyezzük a melegágyi keretet, kívül

fahamut szórni. A melegágyak kezelését mindig a déli órákban végezzük. Csak állott vízzel öntözzük. Mérsékelt szellőztessük. Később a palán-

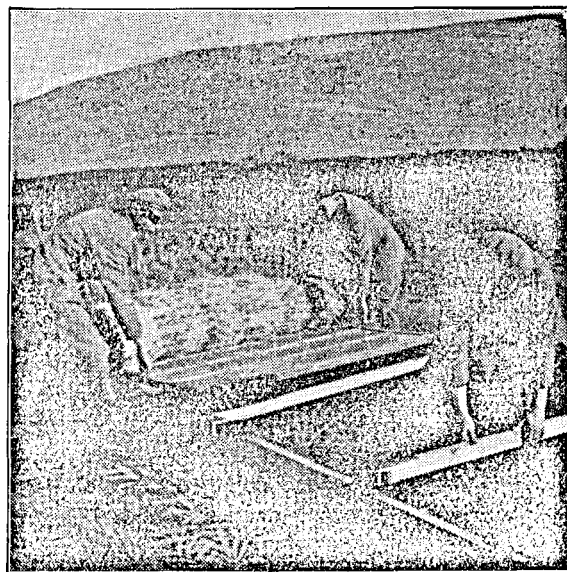

Készítik a melegágyat Csombordon a Bethlen gazdasági iskolában, A vízmértékkel beszintelt ráma alját egyenletesen lazán rakják meg trágyával. (Balogh G fényképe)

trágyával burkoljuk, belül pedig ismét a ráma széléig trágyával töltjük meg. Bemelegedés után ez is le lesz taposva, s így kapunk egy 70 cm. vastag trágyaréteget. Természetesen márciusba ezt már vékonyabban készítjük. Sokszor nehezen indul a bemelegedés. Ilyen esetben forró vízzel öntözzük be. Pár nap mulva már földelhetjük. A földréteg 10—15 cm. legyen. Legalkalmasabb erre a célra egyenlő részben átrostált fagyáltal derelődött kerti földet, érett komposztot és folyami homokot jól összekeverve használni. Utána ablakolunk. 8—12 nap mulva a föld is meleg. Ekkor átkapálva szellőztetjük, egyenletesen a magot elhintjük, takarjuk a mag vastagságával egyenlő földréteggel, vagy homokkal, esetleg a kettő keverékével. Utána lenyomkodjuk s jól leöntözzük, az ablakokat valamivel takarjuk, hogy a sötétbe a csírázás gyorsabban menjen végbe. A palántok egészségesebb fejlődéséért jó faszén porral a talaj felszínét beszórni. A gombásodás ellen pedig a trágya tetejére a földelés előtt

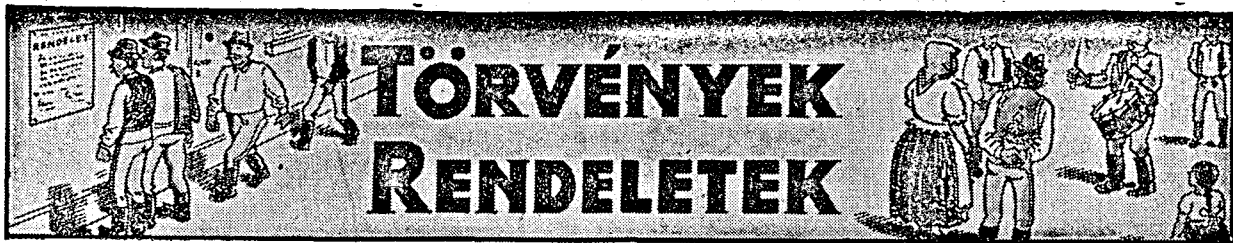
Csombordon a Bethlen gazdasági iskolában a száraz trágyát meleg vízzel öntözik meg. (Balogh. G. felvétele.)

A csombordi Bethlen Gazdasági iskolában, miután a rámat színültig megrakták trágyával, reáhelyezik az átfogó keresztfákat, majd az ablakokat. (Balogh G. felvétele.)

Ezzel az eljárással erőteljes, egészséges palántákat nyerünk, melyeket kiültetésre biztosíthatjuk azután a növények életerős fejlődését.

A háziállatok felülvizsgálata és összeírása.

A Hivatalos Lap 1938. január 21-iki. 17-ik számában a háziállatok felülvizsgálásával foglalkozó rendeletet, az alábbiakban ismertetjük:

A községi szervek minden évben kimutatást készítenek a községben lévő összes háziállatokról faj, fajta, nem és életkor szerint. E kimutatást legkésőbb március végéig kell elkészíteni az állatoknak a legelőre való kihajtása előtt.

Az összeírást a községi tisztviselők, állategészségügyi közegek vagy külön e célra alkalmazott szervek eszközlik. Az állatok tulajdonosai kötelesek az összeírás befejezte előtt bejelenteni azoknak az állatoknak a fajtát és számát, amelyeket a legelőre óhajtának küldeni. A kimutatások helyességét az állatorvos ellenőrzi.

Az állatorvosok az ország összes háziállatait évente megvizsgálják a legelőre való kihajtás előtt. Ennek a vizsgálatnak a célja, hogy megállapítható legyen az ország állatállományának egészségügyi helyzete azért, hogy az állattenyésztés fejlesztése és a járványos betegségek leküzdésére irányuló intézkedések megtehetőek legyenek. Ennél a vizsgálatnál a következők veendőek figyelembe: elkerülendő az, hogy több tulajdonosnak az állatait egy helyre gyűjtsék össze. A lovak minden községben egy helyen vizsgálандók meg abban a sorrendben, ahogy azok a megelőző bekezdésben irt kimutatásban szerepelnek. Minden ló, öszvér és szamár egyenként megvizsgálандó. Aki mentesülni óhajt attól a kötelezettségtől, hogy lovait a közös vizsgálat alkalmával hajtsa fel, az köteles ezt írásban bejelenteni és 8 nap alatt lovait saját költségén a hivatalos állatorvossal megvizsgáltatni. Akinek a tenyésztésben magánállatorvos működik, az mentes a felhajtás kötelezettsége alól. A magánállatorvos azonban köteles a hivatalos vizsgálat előtt az összes állatokat felülvizsgálni és erről írásbeli jelentést tenni a hivatalos állatorvosnak, aki az eredményt ellenőrzi.

A többi állatfajára nézve a vizsgálat kevésbé alapos. Ezeknél a vizsgálat alaposágának mérvét a község általános állategészségi helyzete, legeltetési feltételek és egyéb körülményei határozzák meg. Rendes körülmények között a vizsgálat csak néhány gazdaságra terjed ki. Szükség esetén azonban a többi állatfajok tekintetében is eszközli a lovakra irt alapos vizsgálatot.

Ha az állatorvos beteg, vagy gyanús állatot talál, vagy ilyenről szerez tudomást, köteles megtenni a járvány esetére szükséges összes intézkedéseket és a gazdáknak ingyen felvilágosítókat és tanácsokat adni.

A fenti vizsgálatok a községi szervek és a tulajdonosok kiküldöttjének jelenlétében történik. Az állatorvos a községi szerveknek, a pásztoroknak és a tenyésztőknek a járványos betegségek tekintetében gyakorlati tanácsokat ad és ugyanakkor megvizsgálja a község állategészségügyi intézményeit is: a vágóhidat, az istállókat, vendéglőket, állatvásárteret stb. és kimutatást készít az állatkereskedőkről.

Az állatorvos a vizsgálatok eszközzésére előzetes utitervet készít és azt közli az érdekelt községek szerveivel, intézkedvén, hogy az állatok a kérdéses időben a megfelelő helyen legyenek. Az állatorvos utazási költségei teljes egészükben az államot terhelik. Tilos nekik bárkitől tiszteletdíjat kérni vagy elfogadni. Ha a vizsgálatra kitűzött napon nem tartható meg a vizsgálat, az állatorvos új határnapot tűz tűz ki, amelynek költségei azt terhelik, akinek hibája folytán az első vizsgálat nem volt megtartható.

Megszervezte a borértékesítést a bihardíószegi gazdakör. A bihardíószegi gazdakör vezetősége elhatározta, hogy a legjobb borokat termelő gazdák, minden kereskedelem és hivatalos közbenjárás kizárásával, termésüket a Gazdakör Borértékesítő Bizottsága útján hozzák forgalomba. Az eladás megkönnyítése érdekében, a bihardíószegi vasuti állomással szemben, egy erre a célra berendezett helyiségben, minden termelő borából — fajonként — mintákat tart raktáron, hitelesen lemalignánózva, s a vignettára rávezetve a termelő neve, továbbá, hogy hány liter kapható belőle és mi azoknak a legjutányosabb napi ára. Mindez természetesen csak tájékoztatásul szolgál, mert a vevőnek a gazdakör bizalmi emberét teljesen díjtalanul bocsájtja rendelkezésre. A gazdakör Borértékesítő Bizottságának hármas jelszava van: „becsületesség, megbízhatóság, kitartás!" Érdeklődők a következő címhez forduljanak: a Bihardíószegi Gazdakör Borértékesítő Bizottsága. Diosig in Bihor.

Az E. G. E. vetőmag-kiállításának ünnepélyes megnyitása.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet tavaszi vetőmag kiállítását február 20. és 26-ika között tartotta meg. A kiállítás iránt ezuttal is a legszélesebb körű érdeklődés nyilvánult meg s Erdély gazdái, továbbá külföldi magnemesítő telepek igen nagy számban vettek részt. A kiállítás jelentőségét fokozta az a körülmény is, hogy a vasut 50%-os utazási kedvezményt biztosított a látogatók számára. Február 28-ig a Kolozsvárra utazók a kiállítási belépőjegy ellenében az állomáson lepecsételik az egész jegyüket és ezzel ingyen térhetnek otthonukba.

A kiállítás ünnepélyes megnyitása vasárnap délelőtt 11 órakor zajlott le a Minerva Nyomdai Műintézet Baron L. Pop 5. szám alatti nagy kiállítási termében. Rengeteg vidéki kiscgazda és birtokos jelent meg, ugyannyira, hogy a terem befogadó képessége túl kicsinynek bizonyult.

Az E. G. E. részéről gr. Teleki Béla alelnök, Török Bálint igazgató, és gr. Bethlen Gábor vettek részt. A hatóságok képviselőiben ott láttuk Ioanovjci vezérkari ezredest a hadtestparancsnok, Dr. Ungur Augustin városi tanácsost a város, dr. Potlogot a növénynemesítő állomás, dr. Filep Pompei vármegyei inspektort a prefektus, dr. Ilariu Nemes tanácsost és Larionescu gazdamérnököt a mezőgazdasági kamara képviselőiben.

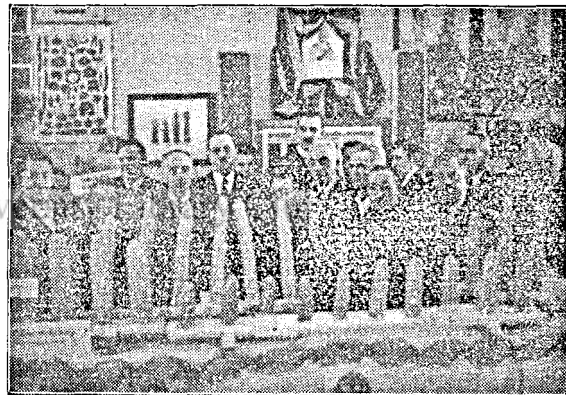
Gr. Teleki Béla beszéde.

Gr. Teleki Béla, az E. G. E. alelnöke, először román nyelven üdvözölte a hatóságok képviselőit, majd ismertette a kiállítás célkitűzését. Ezután a következő megnyitó beszédet mondotta:

— Elnökünk — dr. Szász Pál — ugyanezen időben, a helyi mezőgazdasági akadémián tart előadást és így nekem jutott a megtisztelő feladat, hogy a megjelenteket üdvözöljem és távollétét kimentsem.

— Egyletünk — kitűzött céljaihoz hiven — melynek egyik fontos része a termelés színvonalának emelése, az egész mezőgazdaság — így a növénytermelés terén is ez évben is megrendezte szokásos tavaszi vetőmag kiállítását. Az idei kiállításnak talán még fokozottabb jelentőséget ad az a körülmény, hogy a tavalyi katasztrófális szárazság igen sok helyen komoly vetőmaghiányt okozott, és mivel egyletünk ennek tudatában a vetőmagot vásárolni szándékozó gazdátársainknak rendelkezésére kíván állani, e kiállítás keretében módot tud nyújtani arra, hogy a vásárolni szándékozók előre megtekinthessék, megbírálhassák és kiválaszthassák, — a nekik legmegfelelőbb vetőmagvakat.

Fel kell itt hívnom kedves gazdátársaim figyelmét arra a körülményre, hogy a tavalyi szárazság még a kevésbé sujtott vidékeket sem kímélte meg teljesen. És így a legjobb nemesített tenyészeteken is több helyen találkozunk hatásával. Lehet, hogy egyrészt csökkenti a vetőmag tetszetős kinézését, de nemesített éveken át kitenyészett anyagról lévén szó, annak termelési értékét, az utántermés értékét nem fogja rontani.

1. Dr. Ungur, a város képviselőiben, 2. Balázs István, a K. G. E. elnöke, 3. Csontos Miklós, 4. gr. Teleki Béla, az E. G. E. alelnöke, 5. Török Bálint, az E. G. E. igazgatója, dr. Filep Pompei, a prefektus képviselője, 7. gr. Bethlen Gábor, 8. Szász József, 9. Larionescu, a Kamara képviselője, 10. Miklós István, a hosszufalusi gazdakör elnöke, 11. Zoltány Ferenc, 12. Benkő Gábor, 13. dr. Wolff Gyula.

— Különös örömmel üdvözölöm a megjelentek soraiban kiscgazda társaimat, akik a korábbi éveknél sokkal nagyobb számban, távolabbi vidékekről is a felmerülő költségektől és áldozattól vissza nem riadva, felkeresték és részt vesznek kiállításunkban. Igen jelentős lépés ez a tény abban az irányban, ami leginkább szívükön fekszik, hogy a kiscgazda termelését is minőségileg és mennyiségileg arra a fokra emeljük, amit a mai idők, a mai terhek megkívánnak és ezzel azt az eredményt is biztosítjuk, amit kiscgazdáink igyekezetű és szorgalma megérdemel.

— Fordítsák hasznukra ezt a látogatást, ne térjenek haza üres kézzel. Ha valakinek nem vásárlás volt a szándéka, vagy talán nem volt meg a hozzávaló lehetősége, az is vihet haza valamit, okulást, tapasztalatot, friss munkakedvet, — a látott eredmények követésére és elérésére.

— Ezennel a kiállítást megnyitottam — fejezte be szavait gr. Teleki Béla, az EGE alelnöke. A nagyszámu hallgatóság ezután megtekintette a kiállítást, amelyről a legnagyobb elragadtatás hangján nyilatkoztak.

A kiállítók, illetve díjazottak névsora

Br. Atzél Ede földbirtokos, Zaul de Câmpie-Mezőzáh, jud. Turda: Korai Cinquantino és Fleischmann kukorica, Cinquantino×Fleischmann kereszteződés, Dobrudzai sárga olajban, Zacharozsa takarmány répamag. Aranyérem, állami bronz.

Az E. G. E. nemesített őszibúza vetőmag szaporító telepei: 1. Dakota őszibúza, (Bihar), 2. Bánkúti 1201-es őszibúza (N.-Szalonta), 3. Bánkúti 1205-ös őszibúza (Bihar), 4. Bánkúti 1201-es őszibúza (N.-Szalonta), 5. Bánkúti 505-ös őszibúza (Bihar), 6. Odvosi 241-es őszibúza (Bihar), 7. Bánkúti 505-ös őszibúza (Bihar), 8. Bánkúti 1205-ös őszibúza (Bihar), 9. Bánkúti 1205-ös őszibúza (Szalonta), 10. Odvosi 241-es őszibúza (Bihar).

Az E. G. E. 1938 évi minőségbúza vetőmag szaporító telepei: 1. *Bartsch József* Sälard-szalárdi gazdasága jud. Bihar: 44 k. h. Bánkúti 546 tarbúza és Bánkúti 1014-es. 2. *özv. Toperczer Tiborné* gazdasága jud. Bihar: 60 k. h. Odvosi 241-es eredeti Odvosról. 3. *Bocsánczy Zoltán* szilvási gazdasága Iclodul-mare-Nagyiklod, jud. Someş: 30 k. h. Odvosi 241-es. 4. *Móricz Akos* Bárzaş-borzási gazdasága jud. Someş: 35 k. h. (Bánkúti 1205, 20 k. holdon és 15 k. holdon Odvosi 241-es). 5. *Gr. Bethlen Béla* Beclean-bethleni gazdasága jud. Someş: 20 k. h. Odvosi 241-es. 6. *Halpert Lajos* hegyközkovácsi gazdasága Căuaceu, jud. Bihar: 10 k. h. Bánkúti 505 tarbúza. 7. *Kandel Farkas* Santau-szenti gazdasága, jud. Sălaj: 10 k. h. Bánkúti 546 tarbúza. 8. *K. Balogh Ferenc* Salonta-szalontai gazdasága, jud. Bihar: 40 k. h. Bánkúti 1205 és Bánkúti 1201. 9. *Gr. Teleki Károly* gazdasága Dumbrăvioara-Sáromberke jud. Mureş: 40 k. h. Odvosi 241-es. 10. *Br. Györfly Lajos* gazdasága Crasna-Kraszna: 22 k. h. (10 k. holdon Bánkúti 546 és 12 k. holdon Odvosi 241-es). 11. *Máriaffi Lajos* Sângeorgeul de Mureş-Marosszentgyörgy: 15 k. h. Bánkúti 1014-es. 12. *Ember Géza* gazdasága Dorloş-Pusztadarolc, jud. Satu-mare: 10 k. h. Odvosi 241-es eredeti mag. 13. *Kemény testvérek* gazdasága Salonta-Szalonta, jud. Bihar: 20 k. h. Bánkúti 1014+30 k. holdon Bánkúti 1201. 14. *Warga Dániel* gazdasága Nădăşel-Nădas, jud. Cluj: 15 k. h. Odvosi 241-es. 15. *László Andor* gazdasága Bihar-Bihar, jud. Bihar: 20 k. h. Bánkúti 1205.

Balla Mihály ref. lelkész, Şorecani-Egeres, jud. Cluj: 1. Fleischmann tengeri, 2. őszibúza. Bronzérem, állami bronz.

Betegh Tamás, Aiud-Nagyenyed: Szarvaskerep mag. Bronzérem.

„Bethlen“ Téli Gazdasági és Szőlészeti Iskola Ciumbud-Csombord: Cim: Colegiul. Bethlen, Aiud-Nagyenyed: 1. Búzafajták: a) „Stephani 71“ tavasz-búza, b) „Bánkúti 118“, „Bánkúti 1201“, „Bánkúti 1205“, „Odvosi 241“, „Csanád 117“, „Dakota“ őszibúza. 2. Zabfajták: „Sieger“ és „Hatvan“. 3. „Hanna“ árpa (tavaszi). 4. Kukoricafajták: „Lapusnyaki“,

„Várady“, „Fleischmann“ „Fehér mazsola“ csemege. 5. Olajbab (szója). 6. Hatvani zárttokú kék mák. 7. Szőlőtőlványok: „Furmint“, „Leánka“ és „Rajnai Rizling“. Aranyérem, állami ezüst.

Bartha Abel, Gelința-Szentgelice: Gazdasági term. Bronzérem.

Bikefalvi Albert Berindan-Berend, u. p. Odoreu, jud. Satu-Mare: 1. „Ella“ burgonya, 2. „Rakamazi rózsza“ burgonya, 3. „Sárga kifli“ burgonya, 4. Kanadai sárga zab, 5. Hatsoros forgó árpa (vethető ősszel és tavasszal), 6. Bánkúti korai síma keményszemű tengeri. Aranyérem.

Báró Blomberg Frigyesné Gărdan-Gárdánfalva, u. p. Ulmeni, jud. Sălaj: Gladiolus gumók (200 drb.). Ezüstérem.

Bleyer Ernő Diosig-Diószeg, jud. Bihar: Fleischmann kukorica. Elismerő oklevél.

Bodor Kálmán Ulmeni-Sülemléd, jud. Sălaj: Különböző gyógynövények. Aranyérem.

Búzás Márton jancsi Huedin-Bánffyhunad, jud. Cluj: 1. Székács őszi búza. 2. „Csanád 77-es“ zab. Eladó készlet 40 q à 600 lei. Ezüstérem.

Butkó Abel, Gheleşeni-Szentgelicke, jud. Mureş: Bánkúti 1201 őszi búza, Stephani 71-es tavaszi búza és gazdasági tavasz-búza.

Csontos Miklós, Tăureni-Tóhát, jud. Turda: Ecken-dorfi tak. répa mag, eladó 120 q (ára 1000 lei) q. Aranyérem.

Cuca István, Huedin-Bánffyhunad. Gazd. term. Bronzérem.

Dacu József Iratos, p. u. Curtici jud. Arad: Gazdasági árpa. Bronzérem.

Ember Géza Satumare-Szatmár, jud. Satu-Mare: „Bánkúti G“ tavaszi búza, Csanádi 88-as zab. Aranyérem.

Dr. Eöry István Ighiu-Magyarigen, jud. Alba: Gazdasági tengeri. Ezüstérem.

Gróf Eszterházy Pál növénynevelő üzeme Lovászpata, Magyarország: Lovászpatai eredeti nemesített vetőmagvak: Lovászpatai sárga zab, Lovászpatai fehér zab, Lovászpatai lófogu tengeri, Lovászpatai piros köles, Lovászpatai igen korai fehér kukorica.

Frater V. Quirin, Călugăreni, jud. Mureş: 1. Feketeszemű bokorbab, sárga hüvelyű, bőtermő, szálkamentes. Ára kgként 12 Lei. 2. Karósbab zöld hüvelyű, szálkamentes, bőtermő. Ára kgként 15 Lei. Bronzérem.

Főhercegi növénynevelő üzem, Ilcoşca, Magyarország: Eredeti „Bélyei“ keményszemű „pignoletto“ kukoricaszem és cső. Aranyérem.

Földmives Szövetség Tg.-Mureş-Marosvásárhely: Tagjainak csoportos kiállítása. Aranyérem.

Gaál György, Călian-Kalyán, jud. Cluj: Gazdasági termény. Bronzérem.

Gazaasági Akadémia, Cluj-Kolozsvár: Földtani tanszék Prof. Drăgan kiállítása különböző talajminták. Maggyűjtemény. Aranyérem, állami arany.

Gazdasági egyesület Gheorgeni-Gyergyószentmiklós: Ciuc különböző gazdasági termények. Aranyérem.

Gazdakör, Diosig-Bihardiószeg, j. Bihar: Aranyérem. A gazdaköri tagok csoportos kiállítása: 1. *Darabont József:* (Elismerő oklevél) Hatvani búza. 2. *Horvátb Árpád:* Korai 80 napos tengeri, lapos júhógú tengeri,

Gülbaba burgonya. Eladó 1 q = 250 Lej. *Gajgó Imre*: Tiszavidéki búza. 4. *Kovács István*: (Elismerő oklevél) Bánkúti lófogú tengeri és Gulácsi, tengeri. 5. *Kupás Sándor*: Bánkúti 1201-es búza. 6. *Szűcs Sándor*: Lencse. 7. *Tasi János*: (Elismerő oklevél) Hatvani búza, jühfogú tengeri. 8. *Zombori Ferenc*: (Elismerő oklevél) Jühfogú tengeri (vékony csutkájú).

Gazdakör Gilău-Gyalú, jud. Cluj: *Ady Elemér*: Lapusnyaki kukorica, gazdasági búza és árpa. *Nagy Gy. István*: gazdasági kukorica és árpa. *Török B. András*: árpa, keményszemű kukorica és erjesztett csalamádé, (bronzérem) *Varga György*: Odvosi 241-es őszibúza, verembe erjesztett csalamádé, rózsa burgonya, fehér lapos, tarka gránát, zsalozsána és fehér porcelán bab, Lapusnyaki kukorica, *Török Buzdug István*: bánkúti korai kukorica. Aranyérem, állami bronz.

Gazdakör, Satu-lung-Hosszúfalú, No. 50. j. Braşov: Árpa és burgonya gyűjtemény. Aranyérem.

Gazdakör Salonta-Szalonta: Különböző gazdasági termények. Aranyérem.

Gazdakör Moşniţa-Nouă-Ujmosnica, jud. Timiş: Különböző termények. Aranyérem.

Gazdakör Sărmaşul-Nagysármás: Gazdasági termények, vetőbot, mustár és kendermag. Aranyérem.

Gazdakör Lunga-Nyujtód, jud. Treiscaune: Különböző burgonya fajták: 1. Legkorábbi sárga, 2. Május királynője 3. König Inthal, 4. Deodora, 5. König Inthal, Május királynője keresztelés, 6. Woltmann. Aranyérem.

Gazdakör Sânvasii-Nyárádszentlászló, p. u. Miercurea-Niraj-Nyárádszereda, jud. Mureş: 1. Bánkúti 1205-ös búza, 2. Odvosi 241-es búza. Aranyérem.

Gazdakör Turda-Torda, Str. Avram Iancu: a gazdasági tagok csoportos kiállítása. Aranyérem. *Finta Andor* gazdasági termény. (Állami bronz).

Gazdakör Coaceni-Hegyközkovácsi: Gazdasági termények. Aranyérem, állami bronz.

Gajgó Imre Huedin-Bánffyhungar: Gazdasági termények. Ezüstérem.

Gazdakör Pădureni-Erdőhegy, p. u. Chişineu-Criş, jud. Arad: *Tóser István*: 1. Bánkúti 1201-es búza, 2. Bánkúti tengeri. *Pálffy Mihály*: Bánkúti 1201-es búza. Ezüstérem, állami bronz.

Gazdakör, Triteni de sus-Felsődetrehem, jud. Turda: 1. Bánkúti nemesített tengeri, 2. Bánkúti búza. Ezüstérem.

Gáspár Elemér, Bodoş-Bodos, u. p. Băţani-Mari-Nagybacon, jud. Treiscaune: „Böhm Korai sárga-“, „Nyári rózsa-“ és „Kifli“ burgonya. Aranyérem.

Gidófalvy István földbirtokos, Dobăca-Doboka p. u. Răscruţi, jud. Cluj: 1. Fehér csemege tengeri (1 kg. 10 lei), 2. „Black királynője“ fekete csemege tengeri (1 kg. 10 lei), 3. Fekete gyökér, 4. Fekete gyökér mag (1 kg. 400 Lei), 5. Braunsweigi spárgarépa mag (1 kg. 40 lei), 6. Braunsweigi spárga gyökér, (drb. 3 lei 100 drbon felül drb 2 lei.) Aranyérem, állami bronz.

Hadnagy testvérek, Covasna-Kovácsna, jud. Treiscaune: Filler lencse. Aranyérem.

Báró Hatvani uradalom Növénynevelő telepe. Hatvan-Nagytelek, Magyarország: Eredeti nemesített vetőmagvak: 5512. számú, 5542. számú, 5612. számú, 5612/E jelű, 5616. számú őszibúza; 377. sz. és 445. sz.

őszi árpa; 76. sz. őszi rozs, HG-jelű tavaszibúza, 129 sz. és 308. sz. tavaszi sörárpa, V/2 jelű és 187. számú tavaszi zab, „lila mazsola“, csemege kukorica, Express borsó, 64. számú zártokú mák. Aranyérem.

Hollaky József földbirtokos. Tămaşfalău-Tamáşfalva, p. u. Covasna: Stockerau-i lencse. Eladó készlet 12 q Ára kg-ként 15 Lei. Aranyérem.

Hofber-Schranz-Clayton-Schutlewort gépgyár Budapest-Cluj-Kolozsvár, Regele Ferdinand u. 62. sz.; Különböző gazdasági gépek. Aranyérem.

Imre Ferenc, Mănăstireni-Gyerőmonostor, jud. Cluj: Gazdasági zab, burgonya. Ezüstérem, állami bronz.

Kabos Kálmán, Lechniţa-Maros-Lekence, jud. Mureş: Gazdasági kukorica.

Kaló Bandi István Dumbrava-Mgyerővásárhely, jud. Cluj: Őszibúza, kukorica zab, bab. Bronzérem.

Kalló Bandi János, Dumbrava-Gyerővásárhely, jud. Cluj: Odvos 241-es őszibúza, Stephani 71-es tavaszibúza, török zab, koránérő gyalogbab, gránátbab, gazdasági tengeri. Állami bronz.

Krasznai György Hegyi, Luna de Sus-Szászlóna: Mesterséges madárodú. Elismerő oklevél.

Kanizsai Jenő gazdasága Lazuri, jud. Satu-Mare: 1937 évi termésű „G“ tavaszibúza eladó készlet 200 q, ára: 600 lei/q, Csanád 88-as zab, eladó készlet 40 q, ára: 600 lei/q, Károlyi-féle zabos-bükköny, eladó készlet 90 q, ára: 600 lei/q. Az árak szatmári állomás értendők. Ezüstérem.

br. Kemény Béla Cărnăaş-Pusztakamarás, P. Şărmaş, jud. Cluj: Különböző gabona, kapás és takarmánynövény-magvak. Aranyérem.

Dr. Konopi Kálmán Odvos-Odvos, u. p. Conop, jud. Arad: „Odvosi“ 241-es búza, 2 keret 4—4 búza és bükkönymintával. Aranyérem.

Kovács József Sorecani, jud. Cluj: „Jezáreni“ narancsszínű kukorica. Bronzérem, állami bronz.

Cs. Lázár László Ilie-Marosillye, jud. Hunedora: Lapusnyaki kukorica. Aranyérem.

Lázár Simon Turda-Oprişani-Keresztes, jud. Turda: Első utántermésű Fleischmann kukorica, q-ként 500 lej, pattogató fehér kukorica ára q-ként 1000 lej, Bánkút G és Sieger tavaszibúza q-ként 700 lej, sárga „Eckendorfi“ és „Zacharoza“ takarmányrépa mag 100ára kg-os vételnél 1500 lej, Hatvani 27-es zászlós zab ára q-ként 750 lej. Az árak tordai vasúttárolás értendők. Aranyérem.

„Leguma“ R. T. Arad, Bul. Reg. Ferd. 41: Gazdasági, konyhakerti, virág, gyógynövény stb., magvak és kertészeti eszközök. Aranyérem, állami arany.

Mátyás János földbirtokos. Huedin-Bánffyhungar, j. Cluj: Várady-féle korai kukorica. „Hanna“ tavaszi árpa. Eladó készlet 40 q à 550 lej. „Csanád 77“-es zab. Eladó készlet 50 q à 600 lej. Ezüstérem.

Vitez Mecser Endre, Pettend, Magyarország: Eredeti pettendi „Aranyözön“ kukorica. Aranyérem.

„Mezőgazdák“ Kereskedelmi R. T. Arad: Gazdasági, konyhakerti, virág, gyógynövény stb., magvak és gazdasági, kertészeti eszközök. Aranyérem.

Miklós István, Satu-lung-Hosszúfalú, Nr. 144. jud. Braşov: Különböző burgonyafajták. Ezüstérem.

Mikó László, Sánvasi-Nyárádszentlászló, u. p. Mercurea Niraj-Nyárad szereda, jud. Mureş: Bánkúti 1205-ös búza. Aranyérem.

Muradin Lukács, Călăraşi-Harasztoş, jud. Turda: 1. Koránérő fehér lófogú kukorica, állati takarmánynak kiválóan alkalmas, beérik szept. 22-ig Eladó készlet 5 q à 430 Lei. Termés 20 q négyzetes művelés mellett, 2. Korai Cinquantinó kukorica. Eladó készlet 5 q. à 550 L. Ezüstérem.

Orbán Károly, Mădăraş-Mezőmadaraş: Manitóba búza.

Római katolikus Téli Gazdasági Iskola Târgul-Secuiesc-Kézdivásárhely, jud. Treiscaune; Bánkúti 1201-es és Odvosi 241-és őszibúza, fillérlencse, fehér és kénes paszuly, Viktóri borsó, fehér és fekete olajbáb (szója) lóbab, csillagfürt. Aranyérem.

Román Gégekerekedelmi és Autójogalmi R. T. Cluj, Str. Traian 33: Tejszeparátor, Medicago örlőmalom. Aranyérem.

Római Katolikus Téli Gazdasági Iskola. Jernut-Radnót: Ujburgonya, karfiol, spenót és más hajtattott kertészeti termények. Aranyérem.

Dr. Sedlmayer Curt „Beta“ cukorrépa nemesítő üzeme: Lédec-Sopronhorpács Magyarország: „Beta C“ nemesített cukorrépa mag. Aranyérem.

Skublics András Tormápuszta, u. p. Csepreg, Sopronvármegye, Magyarország: Bauer-Szkublics 41-es számú sörárpa, Bauer-Szkublics 141-es számú sörárpa. Aranyérem.

Sack Lipcei Gépgyár Képviselete, Klusch János Cluj-Kolozsvár, Carol II. u. 113 sz.: Különböző gazdasági gépek. Aranyérem.

Gr. Stubenberg József Secuieni-székelyhidi uradalma, jud. Bihor: Tavaszai árpa Izária eladó 3 vagon. ára 600 lei q. Csanádi 75-ös árpa eladó 60 q. Csanádi 88 zab eladó 3 vagon, ára 600 lei. Köles eladó 2 vagon, ára 500 lei. Dughagyma eladó 10 q, ára 25 lei kg. Egyiptomi kopasz árpa eladó 30 q ára 600 lei. Aranyérem, Állami arany.

V. Szabó Lajos Paţal-Pacsal, jud. Sălaj: Lapusnyaki kukorica.

Szász Dezső Şarmăşel, Kolozsvármegye: Hanna-árpa, Svalöfi Sieger-zab, Bánkúti 1205-ös és 118-as búza szem és kalászkok, Hatvani kék mák. Aranyérem.

ijj. Szász Ferenc Nandra-Lándor, jud. Turda: Különböző búza vetőmagvak. Aranyérem.

Szász Ferenc Cămăraş-P.-Kamarás, p. u. Şarmas, jud. Cluj: Tavaszai gabona, kapás- és takarmánynövényvetőmagvak. Aranyérem.

Szilágyi Ferenc gazdasága Aroncuta-Aranykút: jud. Cluj: 2 drb. sajátállományú, kombinált rendszerű tengerit, babor műtrágyával együtt fészekbevető ültetőbot. Egy hozzávaló sor- és fészekjelölő lánc. Szabadalom „Woltmann“ és korai sárga burgonya, szarvaskerep, „Preri királynője“ tengeri, Stephani-féle „Sieger 71“ tavaszibúza és „Csanád 117“-es őszibúza, lóbab. *Paszuly fajták*: „Ezret egyért“ gyalogpaszuly, fehér cukorbab (gyalog), „Aranyeső“ gyalogpaszuly; „Viktória“ szántóföldi borsó, barcasági árpa, baltacin mag, németeszegfű mag. Aranyérem, állami ezüst.

Szücs Sándor, Huedin-Bánffyhyunad: Gazdasági termény. Ezüstérem.

Gr. Teleki Arvéd, Iara-Jára j. Turda: 1. Petrezselyem mag. 2. Fekete gyökér mag. 3. Oriás karósbab. 4. Szójabab. 5. „Tűzhely áldása“ karósbab. 6. Beautyful borsó és „Express“ borsó. 7. Francia piros bokorbab. 8. Spárgamag. 9. Fehérvári bokorbab. 10. Viasz datolya bokorbab. 11. Belga 6 hetes bokorbab. 12. Hóstáti bokorbab. 13. Angol „Brittle“ bokorbab. 14. „Non pareil“ bokorbab. 15. „Apáca“ karósbab. 16. Kilenyszerű libamájbab. 17. „Kígyóviasz“ karósbab. 18. Miniszter karósbab. 19. Berliini bokorbab. 20. Csodabab (karós). 21. Cékla mag. 22. Spenót mag. Aranyérem, állami arany.

Gr. Teleki Béla Jibou-Zsibó, jud. Sălaj: Sárga Eckendorfi takarmányrépamag, eladó készlet 30 q. Ára 10 lej, kg-ként, kisebb vételnél 14 lej és csomagolási költség. Aranyérem, állami ezüst.

Gr. Teleki Mihály, Gorneşti-Gernyeszeg, jud. Mureş: Zab, tavaszai árpa és tengeri vetőmag. Aranyérem.

Gr. Teleki Adám Ocna-Mureşului-Marosujvár, jud. Alba: Gazdasági-kukorica vetőmag.

Trifolino magkereskedés Cluj-Kolozsvár, P. Mihai Viteazul 38: Különböző konyhakerti, virág és gazdasági vetőmagvak. Árjegyzéket kívánatra díjmentesen küld. Aranyérem, állami ezüst.

Unitárius Téli Gazdasági Iskola, I. G. Duca-Székelykeresztur, jud. Odorheiu: 1. ManitoBa Marquis őszibúza. 2. Bánkúti 118-as őszibúza. 3. Svalöfi „Sieger“ zab. 4. Takarmánycukorrépa mag és gyökér. 5. Fleischmann lófogú tengeri. 6. Boér Sándor-féle korai tengeri. 7. Lapusnyaki tengeri. 8. Várady-féle „Erdélyi“ nemesített korai tengeri. 9. Olajbáb (Soja Hispida). 10. Takarmánylucernaliszt, a homoródszentmártoni szöv. zúzóon őrlve. Aranyérem, állami ezüst.

Várady Mihály Dej-Dés, növénynemesítő: 1. Tengeri (Várady-féle), 2. „Hanna“ árpa, 3. Oberndorfi répamag. Aranyérem, állami ezüst.

Vince Peti István, Căpuşul mic-Kiskapus: Gazdasági termény. Bronzérem.

Warga Dániel örökösei, Vechea-Bodonkút, jud. Cluj: 1. „Hanna“ tavaszai árpa. Eladó 20 q à 550 Lei, 2. Dup-pau-i zab. Eladó 5 q à 600 Lei, 3. Kanadai zab. Eladó 5 q à 600 Lei, 4. Fleischmann őszibúza, 5. Tengeri: „Prairi királynője“, Monori utántermés. Eladó 2 q à 600 Lei, 6. Őszi takarmányborsó, 7. Takarmányköles, 8. Lóheremag, 9. Viktória borsó, 10. Tengeri (szemes). Aranyérem, állami ezüst.

Went László gazdasága Iratoş-Iratos, jud. Arad: 1201-es Bánkúti búza, Fleischmann-féle kukorica, szept. elején érik. Aranyérem.

Dr. Werner Jenő, Satumare-Szatmár, Str. Gen. Sideri 6.: Csicseri borsó. Eladó készlet 25 q à 600 Lei. Ezüstérem.

Zabolai Keresztes Arpád Cluj, Str. Bogdan P. Haşdeu 95 sz.: 1. *Eredeti székely tengeri*, 2. Székely × Fleischmann keresztezés, 3. Lila dán burgonya (csemege). Bronzérem.

A kiállítás fáradságos és nehéz munkáját Török Bálint, az E. G. E. igazgatója végezte.

A kiállítással kapcsolatos előadások, rajtunk kívül álló okokból, elmaradtak. Módot fogunk találni azonban arra, hogy a lap hasábjain, vagy az E. G. E. közgyűlésén nyilvánosságra hozzuk.

Országos mezőgazdasági kiállítás és vásár Budapest, 1938. március 23—28.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület 1938. évi március 23—28. napjain rendezi Budapest, a 47. mezőgazdasági kiállítást és tenyészállatvásárt. E kiállítás, mint a magyar mezőgazdasági termelés, állattenyésztés és mezőgazdasági gépipar nagyarányú seregszemléje, áttekinthető képet nyújt ezek helyzetéről, fejlődéséről és így a legjobb alkalom a magyar mezőgazdasági viszonyok beható tanulmányozására. Minthogy pedig a kiállítás vásárral van egybekötve, ezért egyúttal a legkedvezőbb lehetőséget szolgáltatja kiváló magyar tenyészállatoknak, mezőgazdasági és gépipari termékeknek gazdag választékból való kényelmes beszerzésére, általában a magyar termelői körökkel való gazdasági összeköttetések fevéletére.

A kiállítás anyaga. A kiállítás legfontosabb része a díjazással egybekapcsolt tenyészállatkiállítás és vásár, amelynek keretében az ország tenyészállatanyagának legjava kerül bemutatásra a legkiválóbb magyar tenyészetekből.

A lovak csoportjában angol félvér, nonius, lipizzai és arab fajták, továbbá hidegvérű lovak fognak szerepelni. A *szarvasmarhák* csoportjában a szimmentáli, a magyar piros-tarka fajták és a magyar marhák lesznek legjobban képviselve, ezenkívül a borzderes fajta is szerepel. A *sertések* nagyobb része a magyar mangalica és a yorkshire fajtákból kerül ki, berkshire és cornwall sertések kisebb számban szerepelnek. A *juhok* között a magyar fésűsgyapjas merinó mellett a posztógyapjas és húsmerinó fajták lesznek képviselve.

A baromjikiállítás anyaga legnagyobb részét rhode island, leghorn, plymouth és a nemesített magyar fajtákból kerül ki.

A kiállítás vonzó látványossága lesz ezidén is a *vadászati kiállítás*, amelynek keretében Magyarország az 1937. évi berlini nemzetközi vadászati kiállításon szerepelt anyaga kerül bemutatásra.

A mezőgazdaság különböző termelési ágai kisebb-nagyobb önálló kiállítási csoportokban fognak szerepelni. E csoportok közül felemlítésre érdemesek a *borkóstolóval* egybekötött *borászati és szőlészeti*, a *termény, tejgazdasági, élelmiszeripari, háziipari, erdészeti, halászati, méhészeti, gyümölcsészeti* stb. kiállítások. Különösen tanulságos és oktató anyagot mutatnak be a *szakoktatási és kísérletügyi* intézmények csoportjai.

A mezőgazdasági kiállítás egyes napjain a díjazott állatok elővezetése mellett országos *lovasmérkőzések, fogatversenyek* és *lovassjátékok* lesznek. A kiállítás látnivalóit hatásosan egészíti ki a *kutyakiállítás*, amellyel kapcsolatosan koterék- és patkányfogó-versenyek, vadász- és rendőrkutyabemutató is lesz.

A kiállítás szabad területén elhelyezett *mezőgazdasági gép- és eszközkiallítás* keretében különböző gépek, gazdasági eszközök, kocsik és a termelés segédanyagai kerülnek bemutatásra.

Kiviteli kedvezmények. A külföldre vásárolt *tenyészállatokat a magyar határig díjtalanul szállítják*, ennek folytán a kiállításon nagyon előnyösen lehet kiváló tenyészállatokat beszerezni. A tenyészállatok kivitele az állategészségügyi egyezmények keretein belül teljesen szabad, a bevitelhez esetleg szükséges engedélyről azonban a külföldi vásárlóknak kell gondoskodniuk saját hatóságainál.

Az érdeklődőknek részletes felvilágosítást nyújt az EGE.

Kedvezmények és egyéb tudnivalók. Az utazási, vizum, stb. kedvezmények a rendezőbizottság által kibocsájtott *kiállítási igazolványok* alapján vehetők igénybe, amelyek ára darabonként 180 lej, az utazási és menetjegyirodáknak és az Erdélyi Gazdasági Egyesületnél.

Vízumkedvezmény. A kiállításra utazók az útlevel és a kiállítási igazolvány felmutatása mellett 1938. évi március hó 13—28-ig *vizum nélkül* léphetik át a határt. Az utólagos vizumot 2.50 pengő költség ellenében a kiállítás területén működő útlevelkirendeltségnél kell beszerezni a kiállítási napokon, március 23—28-án.

Utazási kedvezmények. A kiállítási igazolvány alapján a magyarországi összes vasutak és hajózási vállalatok bármely osztályán való utazásnál 50% kedvezményt adnak az ideutazásra március 13—28-ig, a vissza- vagy továbbutazásra pedig március 23-tól április 7-ig terjedő időben. Ezenkívül a kiállítási igazolvány tulajdonosa 33% kedvezménnyel 3 vidéki utat is tehet Magyarországon.

A C. F. R. visszutazáshoz 50%-os kedvezményt engedélyezett.

A kiállítási igazolvány *kétszeri díjmentes belépésre* is jogosít a kiállítás területére.

Lakás. Szállodai elszállásolásról ajánlatos idejében gondoskodni. Budapest Székesfőváros Idegenforgami Hivatala (Budapest, IV., Deák Ferenc-utca 2. szám) a lakásigényléseket díjtalanul elintézi és a kiállítási napokon a budapesti pályaudvarokon kirendeltségeket tart fenn.

Nagyenyei „Kisegítő” Takarékpénztár Rt.

Aiud, jud. Alba.

Fiók: Ocna-Mureşului—Marosújvár. — Postatakarékpénztári csekszámla: 43007. Girószámla a B. N. R.-nál. — Alapítástól 1871-ben. — Teljesen befizetett részvénytőke: 10 millió Lei. Tartalékok: cca. 10 millió Lei. — Foglalkozik a banküzlet minden ágával. 172.

Tisztújító közgyűlést tartott az Udvarhelymegyei Gazdasági Egylet.

Az Udvarhelymegyei Gazdasági Egylet, mint az E. G. E. fiókjá, nemrégiben tartotta meg évi tisztújító közgyűlését Sz. Szakáts Péter elnökletével. Az őszi és fáradszaktalan elnök mélyreható beszédét mondott.

— Ezelőtt 10 évvel foglaltam el az elnöki széket, — kezdte beszédét, — amikor több évre kiterjedő programot terjesztettem az akkori közgyűlés elé. A programot jórészt beváltottuk. Az egylet a vármegye községeit kör csoportokba osztotta be és ezen kör csoportok központját képező községekben előre meghatározott terv szerint és időben több éven át szakelőadásokat, valamint gazdaságnapokat tartott. Sok községben rendezett az egylet kiállítását, melyben a székely háziipar termékeit mutatták be.

— Az elmúlt 10 év eredménye, — folytatta az elnök, — a sorbavetés, a tarlóbuktatás és az őszi mélyszántás meghonosodott Udvarhelymegyében. Az egylet a Székelyudvarhelyen felállítandó gazdasági iskola létesítését is elhatározta, sajnos, a jóváhagyás annyit késett, hogy végül is ennek tervét el kellett ejteni. Most ismét felmerült egy ilyen iskola létesítésének a gondolata.

— A gazdasági egylet rendezte a régi, híres székelykereszturi bikavásárokat, melyre messzi földről jöttek vevők, de 1935-ben ezt is elvették az egylettől és az őszi vásárrendezési jogot szintén a kamarára ruházták.

A beszéde után bejelentette, hogy öregségére való tekintettel, — lemond az eddig viselt tisztségéről. Majd Lakatos Tivadar terjesztette elő az 1938. évi munkatervet.

A közgyűlés ezután megválasztotta az új vezetőséget óriási lelkesedéssel. Ujból Sz. Szakáts Péter lett az elnök. Alelnökök: Ugron Pál és Incze Pál; titkár: Lakatos Tivadar; számvizsgáló bizottsági tagok: Simó Mátyás elnök, Kovács Lajos és Sándor Albert. Igazgató-választmányi rendes tagok: Kakucs Ferenc, Biró István, Pálffy Áron, Séra Pál, Ugron János, báró Dániel Ferenc, Simó Mátyás, Kovács Lajos, Sándor Albert, Balássy Sándor, dr. Sebessi János, ifj. Tóth Károly, Pál Sándor, Oláh Imre, Deák Sándor, Balássy Dénes, Jakab Antal, Kis Kálmán, Nagy Géza, Nagy Dénes, Hegyi Pál, Szakáts Zoltán, ifj. Miklósi Károly, dr. Gyárfás Pál, Sebessi Károly, Gyarmathy Lajos, Murvai Samu, Kovács Miklós, Venczel Lajos, Simon Ferenc, Kerekes Mózes, Gyerkes Mihály. Póttagok: Gál Gyula, Sebők Bálint, Paál János, Pál Dénes, Szabó András, Bartalis Jenő, Szakáts Albert, Keresztes László, ifj. Péter Domokos, Dénes Mózes, Szakáts Tibor, Simon János, Orosz Károly, Boros György, ifj. Benkő József, Dobai István, Nagy Pál, Agyagási Pál, Simon András és Soó Dénes.

Most van az ideje a lóhere és lucernamagvak tisztításának a tél folyamán, ezért nem mulaszt-hatjuk el nyomatékkal felhívni az érdekelt gazdaközönség figyelmét arra, hogy úgy eladásra, valamint vetésre szánt heremag készletét sürgősen tisztíttassa meg az illetékes vármegyei mezőgazdasági kamarák tisztító állomásán. A heremag-tisztítás kilogrammonként átlag 2—3 lejbe kerül. Tekintettel arra, hogy a tisztított mag ára kg-ként 30—50%-al magasabb, mint a tisztítatlanné, minden gazdának önmagával szemben tartozó kötelessége tisztítani eladó készletét, nem is beszélve arról, hogy a vetésre szánt magot feltétlenül tisztítani kell, mert köztudomású, hogy az arankával vetett magból kikelő termést rövidesen tönkre teszi az aranka.

Kanvásár és kiállítás Nagyváradon. A Bihar-megyei Gazdasági Egylet a mezőgazdasági kamarával karöltve, március 6. és 7-én Nagyváradon tisztavérű, szőke mangalicza kanvásárt és kiállítását rendez. A legjobb bihari tenyészetek jelentették be részvételüket. Az eddigi értesülések szerint a csegődi, csételeki, gyapói, gyapjui,

székelyhidi, szentjobbi, bályoki tenyészetek vesznek részt.

Új gazdakör alakult a szatmármegyei Berindan, Berend községben. A gazdakör az E. G. E. fiókjá gyanánt működik. Az alakuló gyűlés a tisztikart is megválasztotta. Eszerint elnök: *Elek József*, alelnök: *Pándi János*, pénztáros: *Medgyesi Pál*, számvizsgálók: *Pándi Pál*, id. *Medgyesi Lajos*, jegyző: *Bartha Elek*, titkár: *S. Nagy Ferenc*. A gazdakör a működési engedélyt megkapta és közérdekű munkáját meg is kezdte.

Tisztújító gazdaköri közgyűlés Aiudon-Nagyenyeden. A nagyenyedi gazdakör tisztújító közgyűlést tartott, amelyen megejtett választás eredményét az alábbiakban közöljük. Elnök: *Császáry Gyula*, alelnök: *Bartha Márton* és *Teleki László*, titkár: *Ungváry Kálmán*, jegyző: *Sándor Péter* és *Szabó Albert*, pénztárnok: *Farkas Manó*. Fel. biz. tagok: *Török Ferenc*, *Lőrinc József*, *Fenichel László*, *Dezső Dénes*, *Pázsint Antal*, *Biró István* és *Kiss János*.

Tagdíjnyugtázás.

Alapítói díjat fizetett: B. F. Berend, P. J. Csikescsicsó, L. G. M.-bergenye, Sz. J. M.-vásárhely (60), B. J. Szalonta, K. B. Feketegyarmat, A. L., P. Zs. A.-egerbegy, B. P. Bodogai, Sz. I. Árpád, K. Z. Bihor, Gazdakör Sármás.

1937. évre 60 L. tagdíjat fizetett: Gazdakör H.-almás, Gazdakör Bágy, V. D. H.-sztpál, K. B. Borbátviz, M. L., N. Gy. Joseni, G. S. Torda (1936—37. évre), K. A. Csernátfalu (1936—37. évre), B. A., ifj. B. A. Kolozsvár, M. I. Páva (1936—1937. évre), A. Z. Lukafalva, T. M., Sz. Sz. M., M. M., B. S. Vajdaszentivány, F. K. Koronka, Gazdakör Tenke, T. M. Bácsfalva, M. K., M.-patak, dr. L. Z. M.-csues, özv. Cs. G.-né Hidalmás, M. T. Mono.

1938. évre 60 L. tagdíjat fizetett: Z. S. S. S., B. F., id. B. F. Kolozsvár, B. J. Ráton, M. E. Zsibó, K. F., K. M., K. L. piaci, K. L., K. M., K. A., L. M. piaci, L. D. peszente, L. V., M. L., M. G., F. L. alság, id. G. L., G. L. piaci, G. L. alszeg, J. L., D. J., id. S. F., Hitelszöv. Etéd, F. J. M.-koppánd, B. G. M.-csapó, br. B. K. N.-ernye, K. J., S. J. Vadasd, V. G. Ny.-sztanna, Sch. O. Kolozsvár, G. G. Apa, F. M. Avramesti, Gazdakör H.-almás, G. D., ifj. Cs. Gy., G. A., Cs. M. M.-é, ifj. Cs. P., S. B., Cs. T., V. M., ifj. Cs. J., B. B., ifj. Sz. M., B. Zs. B. B., B. E., B. I. Bágyon, F. J. Désakna, E. V. (100), V. D. H.-sztpál, B. A. Bácsfalva, K. A. Petresti, C. P., K. J., V. I., S. M., B. Gy., V. S., Sz. J., N. E. Kutyalva, S. A., G. S., Sz. K., G. S., G. I. Dobra, I. J. M.-Ludas, Sz. S. Domahida, B. J. Sz.-katolna, B. A., B. Gy., H. J. Berend, F. A. Joseni, H. J., K. J., V. D., Sz. Zs., Sz. I., Sz. I. pistuka, Sz. A., B. Gy., V. Zs., V. I. M., V. M., V. J. I., V. Gy., H. M. M.-dése, B. F., B. Gy., P. A., M. G., N. A. K., P. P., K. L., B. A., Sz. S. Bilghez, R. J., P. S., D. B., D. J. P. Z., B. S. A.-gyéres, V. A.

Tövös, B. Zs., Sz. J. Pistuka M.-dése, N. E. Abod, Zs. F. Disznajó, Cz. P., T. J., T. K., D. F., L. J., G. J., B. D., ifj. Cz. J. Csanálos, B. E., ifj. F. P. Mezőfény, B. M., R. I., M. M. M.-petri, M. I. Radnót, K. G. Ilieni, Sz. I., Cs. B., Cs. E. Cs.-sztimre, K. I. Csatószeg, özv. I. J.-né, J. B., D. L., Sz. Gy., K. F. Nagytusnád, V. A. Cs.-szent-simon, K. B. Cs.-kozmás, Cs. P. Ditró, E. A. Chileni, J. I., T. J., L. E. Radnót, N. L., Sz. J., N. S., Sz. I., Cs. M. M.-szovát, B. M., K. J. N.-iratos, G. T. N.-pél, M. S. Selénd, H. A. Boiu, W. L. Szépkényerüszentmárton, dr. Gy. B. Olasztelek, A. N., Sz. J., R. J., Sz. J., M. M., K. J., ifj. K. D., ifj. A. S., B. Gy., V. J., K. B., B. J., S. N. I., B. A., N. A. ács, ifj. M. L., F. M. S. S., K. Zs., F. J., S. S., S. L., B. J., K. A., M. A., M. L., F. J., S. N. F., E. J., M. M., S. J., J. N., S. N. L., D. F., M. B., B. F., K. Zs., B. S., B. A., B. I. Olasztelek, B. L., B. A., M. I., B. B., K. A., B. J., S. I., B. I., K. A., F. I., L. S., K. J. szócs, K. E., M. F. felső, L. A., T. J., F. A., B. R., B. A., A. L., M. S. 30—30 L., K. S., K. R., F. A., B. J., id. S. I. 20—20 L., B. F. 40 L. Olasztelek, B. I. Olasztelek, T. I. Tinoasa, G. M. Joseni, K. S. Csikkozmás, K. F. Hodgya, Sz. J. É.-sztkirály, A. P. Nisipeni, Gy. G. Kászonaltiz, B. I., M. B.

Ilieni, Sz. J., G. G., B. I., B. S., B. I., B. A., N. S., J. B. Biboréfalva, Gy. J., Gazdakör, S. S., V. J., id. P. M., K. M., J. Gy., V. J., ifj. V. M., F. L. Kökös, Sz. J. N.-károly, Sz. F., K. E., B. T., K. K., L. L., Sz. A., L. D., B. I., K. J., Sz. A., Gazdakör, Sz. A. Csikescsicsó, H. D. Sánmáartin, K. M., Sz. S., Gazdakör, Sz. G. M.-bodon, H. J., F. K., N.-károly, T. F. N.-kágya, K. G. Siculeni, Sz. L. Gy.-é Joseni, B. R. Vama, K. E. Sz.-somlyó, M. B. S. Kibéd, B. K. A.-erdő, K. Gy. E.-szentgyörgy, F. E. Uilacul de Munte, K. Gy. Sz.-régen, B. E. Fildu de jos, Sz. J. Chet, B. J. Szucság, D. G. Sz.-somlyó, V. G. N.-bánya, E. A. Csehétfalva, Gazdakör Tordaszentlászló (180), H. I. Végvár, S. D. M.-bergenye, H. F. Frata, M. A. Radnót, Cs. J. Petreni, H. Gy. Dálnok, Unitárius Egy. Jóságfelügyelő-sége H., D. D., (1937—38. évre), E. J. K.-vásárhely, N. G. Bikafalva, Sz. D. Sármás, V. I. Melegföldvár, S. N. Sz.-udvarhely, K. J., K. S., M. T., M. D. Ciresoia, P. I., J. Gy., K. I. G.-é, V. M., F. A., P. M., J. A. Nyujtód, S. B. Sáralfalva, Gazdakör Sz.-Zsombor (120), P. D. Mátáseni, M. J. Sácáseni, S. A. (120) Ovár, dr. H. J. Pettén, B. I., V. K. A.-medgyes, G. I., G. M., G. J. N.-károly, Gazdakör Katona, G. P. Sz.-régen, V. M. Maksa, Gazdakör Árpád, B. Gy. Bereck, T. I. Bölön, G. A. M.-szentkirály, Gy. D. Kelementelke, H. J. M.-keresztur, Cs. Gy. Radnótfája, K. I., M. S., I. Gy., M. K. Ny.-szentbenedek, Gazdakör M.-sztygyörgy, Backamadaras, Szővérd, Szentgerice, B. L. Csitt-szentivány, Sz. L., Sz. M., Sz. M., Cs. D., B. V., K. L., D. S., S. Gy., D. D., R. D., M. K. Szővérd, J. S., I. J., Zs. L. Szentgerice, A. B. (120), Lompirt, K. J. Bozeni, S. I.-né (100), B. I. Gátalja, K. Gy. M.-kapud, E. Z. Vajasd, G. I. N.-enyed, T. L. Sz.-katolna, C. I., Sz. E. Sármás, Gy. L. Gy.-bükk (180), H. G. Botfalva, B. P. Mátáseni, G. V. Vadasd, Sz. J., N. I. (120) Radnót, H. T. Köbölkút, F. E. Sz.-keresztur, P. A., H. I., Cz. J. Sanislaui, H. J. Pir, S. F. Miklósvár, G. G., A. J. Ineu, Sz. Gy. Eremitul, özv. Sz. I.-né Balavásár, Sz. P., I. K. P.-né Corbesti, Sz. J. M.-illye, K. L. Seini, B. I. Szatmár, P. P. Martinis, G. M. Vulkán, Sz. K. J., ifj. N. A. J., V. J. S., V. P., P. A., Sz. A. Szer, Hitelszöv. Zilah, Olvasókör, Recás, S. D. Mihaileni, F. D. Szentábrahám, D. I. Récea, B. F. Gornesti, V. J. Csermő, B. J. N.-ajta, D. J. Lemnea, L. S. Botfalva, Cs. N. S. Poká, M. Gy., B. J. Teocul de sus, D. L. M.-ludas, P. S., H. V., F. M., B. F. S., D. M. U. I. F.-é, D. I., K. J., B. S. S.-é, B. I. S.-é, G. F., U. I. I.-é, R. J., M. J., Sz. J. I.-é, B. J., B. I. I.-é, F. J. J.-é, Sz. I. I.-é, D. J., N. S., U. J. asztalos, B. F., B. I. J.-é Kolozs, Cs. A.-Coves, N. F., M. G. M.-Koka, K. J. Gy.-szentmiklós, L. B. Lipau, M. S. Torda, Hitelszöv., M. M. Szamoskoród, F. I. Prezsmer, B. T. N.-enyed (1937—38), A. Gy. Kőrösfő, A. K., L. M. Szováta, Á. A., Sz. S., Sz. L., Sz. J., Ref. iskola, B. A., H. I. Vizakna, L. D. Sárköz, Zs. P., N. D., G. S., K. K., B. Ö., K. Gy., K. Ö., N. A., Gazdakör, S. Zs., ifj. N. M., G. F., G. D., Sz. M., P. J. M.-bergenye, B. S. Szentábrahám, V. S. Doba, B. I. Bágyon, Gazdakör (120), Zabola, P. L., D. K. Szatmár, N. Z. M.-illye, M. D. B.-szentmiklós, B. A. Täut, dr. K. A. Eriu-Sânraiu, L. I. Nagykároly, A. P., W. S., M. K., J. D., K. L., F. P. A.,

- K. F., B. M., K. K., P. P., M. M., P. V., K. P., A. G., P. L., P. J., Sch. L., S. E., Gy. J., ifj. B. M., V. M., K. J., ifj. Sz. I., K. T., P. M., L. D., J. J., P. J., ifj. K. P., ifj. P. J., M. M., B. J., Gy. J., B. I., H. E., Cs. M., L. K., K. V., M. Gy., L. J., S. Gy., L. J., M. M., K. L., ifj. K. G. J., H. Gy., S. M., M. J., dr. R. P., B. J., Sz. J., L. Gy., Zs. Gy., V. A., Cs. L., K. F., V. I. Sárköz, Gazdakör Tusin, B. Ö. Vingard, G. J. M.-Telegd, Sz. A. Jasi, K. D. Leliceni, H. N. Suplacul de Bărcău, G. G. Ujös, Cs. Gy. K.-vásárhely, F. G. M. Sic, ifj. G. P. M.-kályán, H. S. A.-é Sucság, V. Gy. Kide, ifj. K. I. zici, I. I. juhos, S. I. maroika, S. J. Jézusé, ifj. K. F. ferkuc Magyar-gerőmonostor, dr. K. I. Botfalva (1939-41), S. A. Visa, H. D. Kolozsvár, K. S. Miklósfalva, K. B. H.-szentlászló, K. D., P. I. Csegez, Olvasókör, B. Gy. Torockó, M. D., G. I. S.-é, V. P., Sz. I., B. Gy., G. D., Gazdakör Almásmalom, B. Gy. Csom bord, E. J. Köröstarján, M. J. Keresd, B. A., P. J. K., M. K. Kolozsvár, Gy. J. Nagykakus, K. H. Gy.-fehérvár, Népszöv. Hitelszöv. Nagyvárad, P. J. I.-é Besenyő, T. J. Bács (120), N. Z. M.-kölpény, F. A. Lapusel, Sz. I. Támasda, L. L., dr. N. S. Nagylak, Sz. K., D. J. M.-csapó, F. K. Mátiseni, T. D. M.-bánd, Cs. L. Gorenii, M. J. Căluserii, br. B. F. Gardánfalva, Sz. K., Sz. M. Székelyszenterzsebét, Gy. J., K. L. Fántenele, S. Zs., P. J., S. S. J., S. S. K., S. P. A., S. L. F., M. P. M., M. P. P., M. S. J., B. S., B. M. K., K. M. P., K. K. F. Márculeni, S. E., O. L. Székelyudvarhely, S. Gy., K. Gy. Vingard, L. J. Joseni, M. E., B. J., M. P., E. J., ifj. P. E., P. S., ifj. M. J. P. J., M. F., S. N. F., B. E., ifj. M. A., P. G. Berend, A. A. Csikszépvíz, H. S. Zerind, V. I. M.-bánd, Sz. M., F. F., F. G., P. K., Cz. K. Sármas, B. M., Cs. I. Ákos, Sz. I., Sz. S. Hártău, R. J. Uilac de Munte, K. P. Gazdakör N-bacon, id. B. Gy. (1939), R. J. Lukafalva, K. A. Ilencfalva, B. D., N. L., N. J. M., O. A., K. N. S. Szabéd, gr. Z. I. Vajdaszentiván, ifj. br. D. F. Bencéd, Gy. P. Sz.-sztmihály, P. Z. Tarcsafalva, L. D. Sz.-ábrahám, P. T. N. I. B., B. V., B. I., B. G., R. I., B. F. Nagybacon, K. M. Olthéziv, B. L. Nagyszalonta (120), Hangya, Gazdakör, M. L., D. M., M. Gy. Hosszufalu, Cs. A., H. F., K. N. K., B. G. I., ifj. B. K. F., B. I. B., K. P. F., O. L. A., K. Sz. J., F. L., Ö. I., Hangya, Gazdakör Szilágyzóvány, M. E. Zsibó, B. J. Ráton, B. F., Z. Sz. S. Kolozsvár, P. J. G., L. M. M., P. M., Cs. J. r., ifj. P. F., B. J. p., ifj. V. I. Kalotaszentkirály, Gazdakör Tenke, K. J. Lazari (120), N. E. Nagybacon (120), Cs. B. Orăseni, O. I. Paleu, B. J. M.-szentgyörgy, K. F., F. L., K. A. M.-illye, Gazdakör, Sz. I. M., G. Gy., B. I., B. J., G. P., B. A. Bácsfalva, V. V. Tasnád, Cs. L. Déva, Gazdakör Héjjasfalva, M. Zs. Janesti, Gazdakör Torda, N. G., D. I. Páncélcseh, K. J. N.-károly, E. A. Joseni, Z. A. L. Ilienii, M. K. M.-patak, P. I. Sebis, M. I., M. L., M. Z., F. S., F. V., F. K., T. K., B. P. Tăuteu, T. L. Ákos, G. Testv., L. M. Maksa, B. L. (180), Középlak, Cs. J. Fratelia, K. J. Felsőrákos, Sz. S. M.-telegd, L. A. Petresti, B. S. Szatmár, N. J., E. M. M.-é, M. J., E. K. M., ifj. E. K. L., T. M., M. M. Bábonny, B. J., H. M., özv. M. F.-né, B. B., F. G. Érmindszent, D. Á., M. I., P. J., O. I., R. M., P. A., O. J., J. C., B. M. B. I. Sz. L. Csikkozmas, M. M. Felsőcsikszentgyörgy, P. Gy., Sz. I. F.-é Csávás, Gazdakör Adámos, Bonyha, Dány, R. P., V. P. F., Szőkefalva, Sz. J., N. I. Szatmár, B. I. Szárazpatak, B. J., H. I., P. J., T. L., T. D., T. J., B. I., H. K. Feketegyarmat, Kézdi Gazd. Szöv. (1939-re is), K.-vásárhely, F. P. Sumuleu, K. Ö. M.-vásárhely, dr. F. F. Sz.-régen, Gy. F. Felsőrákos, B. R., B. K. Bodos, Gazdakör, N. M. Barot, Gazdakör Berend, id. N. D., O. L. A.-é, ifj. Sz. S., K. L., T. A. jod, B. D., D. Zs., ifj. L. Zs., Sz. M., Sz. D., K. B., K. E., S. A., L. J., T. S., N. J. S.-é, K. A., ifj. Sz. Zs., L. I. I.-é, Sz. I., T. L., id. L. D., B. M., Sz. J., D. F., J. L., T. P. deréki Felvinc, K. M. Zilah, M. I., Gazdakör Mákófalva, K. P. A. Bogártelke, Gazdakör Mezőkeszű, G. S. Avasujváros, T. B. A. Gyalu, Gazdakör, G. I., R. J., P. J., J. A., M. F., K. Gy., K. J. Barátos, K. F., Cs. J., L. I., D. I., V. P. J., K. J. J. Kalotaszentkirály, T. I. Kolozsvár, D. J. Tusnad, B. I. B.-Madaras, V. M., T. A., B. F., Cs. Á., M. F. Mugeni, T. K. I., B. M., K. S., K. A., Cz. S., L. Gy., id. H. A., Cs. M., ifj. S. M., H. I., B. I., ifj. K. I., ifj. L. J., ifj. H. A., K. I., Cs. P., Sz. K. I., K. M., K. A., K. J., id. L. J., K. J., K. J., K. B., K. Gy., K. P., F. K. I., B. M., H. A., P. J., id. K. J., P. I., V. J., V. M., K. E., P. I., F. S., K. Gy., ifj. K. J., C. Gy., F. J., N. A. Cherestur, Gazdakör N-borosnyó, dr. V. F. Nagyszeben, Gazd. Isk. Radnót, H. I. P. Stefănesti, J. A., J. Gy., D. E., S. I., D. Gy., U. J. Kisborosnyó, G. M., F. P., L. E., U. M. Nagylak, dr. T. A. K.-vásárhely, S. I. Bethlen, L. J. K. darolc., V. J., G. M. Petresti, Sz. E. Mureni, Cs. L., Z. F. Sziget, D. Z., K. F. Gogánváralja, T. K. Fráta, Cs. B. Dés (120), F. Gy., B. S. (120) Iceland, dr. B. G. Ilia, B. I. Olasztelek, Hitelszövetkezet Bodó, Ny. L. Recea, D. B. Ákos, T. S. Luncani, Hitelszöv. Poka, B. S., Sz. F., Sz. I. Doroltiu, B. D. Bethlen, Sz. I. Valeasăngeorg., K. F., Sz. Gy., R. S. Agris, P. M. Unguras, V. F. K., Sz. L., Gazdakör Szászlóna, N. M. M.-szakál, W. E., J. I., F. D. Kolozsvár, B. Gy., Várfalva, P. G., G. L. Kolozs, dr. K. B. Belényes (240.— ?), Hitelszöv. Racul, N. M. Sepsiszentgyörgy, V. J. Chereus, B. K. Bodogaia, D. S. Tăraia, L. D., T. G., S. E., M. D., V. Á., T. F., S. D., D. K., id. M. V., D. I. Cechesti, B. D. Somkerék, B. F. N-bacon, Cs. Ö. Kide, G. B. M. Alsólugos, Hitelszöv. Cheț, V. S. Alsószopor, Gazdakör Türkös, P. Gy., R. J. Bonczida, B. L. (120), Gy. P. J. Suseni, I. F., Z. Gy., M.-macskás, T. F. Poka (120), K. V. Bucuresti, B. I. Salard, G. S. Székelyhid, Z. F. Simion, M. S. Paleu, K. E., Săcueni, A. P., M. M., K. G. Szalonta, P. A., T. I. Végvár, K. I. Szalárd, P. K. Gyulakuta, ifj. P. J. Kolozsvár, M. J. szőnyi, Bánffyhunrad, K. I. M.-dése, K. L. Margitta, Ref. egyházközség, K. J. Băița, id. A. F. M-fele, Gazdakör, R. B., R. G., K. F., M. K. Nagybut, G. L. Uilac, ifj. P. S. Sz. M., Sz. J. esibi, B. J. A.-é M.-sámsond, A. P. I. Sztána, V. F. P.-kamarás, B. E. Cintos, T. D. M.-szakál, P. Gy. M.-tőhát, T. J. B.-besenyő, dr. Zs. Á., K.-szentpál, Gazdakör, F. A., M. Z. A.-egerbegy, Gazdakör Ciucani, Sz. J. I.-é, id. M. S. M.-ugra, B. I. Bucuresti, P. L. Sănnicolaul de Munte,

A. F., M. S., Sz. L., F. J., K. A. Kisgörény, A. M., M. Gy., V. A. Kozárvár, K. L. Alunis, D. Zs. Nenyed, Hitelszöv. Papolc, I. V., M. Zs., B. I., S. I., B. B. Árkos, Gazdakör Olasztelek, Cz. L. Köbölkut, Hitelszöv. Nagyszalonta, S. E. Tordas, V. F. Doba, V. B. Sz.-kocsárd, O. K., V. D., Sz. D. Sz.-szenterzsébet, N. J. J.-é, M. J. Felvine, K. F. Jostni, D. Gy. (100) Alsócsernáton, H. V. Kovászna, H. B. Zerind, Ref. Olvasókör Érszakácsi, Gy. K. Szatmár, F. G. S.-szentandrás, T. K. Ny-szentlászló, B. S. Nagybacon, D. S. Sz.-keresztur, Sz. Gy. H.-almás, B. D. Szabéd, Sz. A. Petreni, Gazdakör Rugonyfalva, Sch. L., D. L. Gy.-fehérvár, Sz. J. F.-é, F. J., B. J. L.-é, Cs. J. Gy.-é, Cs. L. S.-é, K. K. I., L. Z., D. L., S. J., A. J., M. V., id. K. I., K. K.-né, H. Gy. Gy.-é, B. S. L.-é, H. F., B. J., R. K., L. J., K. S., N. L., R. F. J., K. B., P. M., K. S., ifj. T. F., Sz. E., F. I. Hosszmező, R. A., Z. S., P. M., M. I. Sz.-Zsombor, B. J. N.-kágya, M. Gy., M. K. Ikafalva, dr. K. J. A.-csernáton, S. J. Karefalva, B. Zs., I. D. Berchies, dr. B. J. Szentivánlaborfalva, A. F., G. I. Nagykároly, U. A., K. I., Cz. Gy., Sz. P., J. I., D. L., D. J. N. A., Sz. J., B. D. Bihar, dr. M. M. Nagyvárad, ifj. N. S. Várfalva, br. M. J. Cyulakuta, F. J. I. N.-rápolt, Sz. I., id. M. J. Zalán, M. A. Luntreni, B. F. Bögöz, D. F. Szentmihály-

falva, K. S. Ikland, I. G. Aninosa, B. E. Szászváros, H. J. Sz.-tamásfalva, Hitelszövetkezet Fugyi, Cz. J. Pankota, O. D. Tövis, T. J. Ilyefalva, M. Z. Stejeris, M. G. Täuteni, Sz. J. Sárd, Sz. D. Szamostelek, J. L., Z. M., K. F. J., N. V. K. N.-bun, P. G. Zágon, M. Gy. M.-ugra, P. A. Toplica, R. P. Torda, A. G. Ghinesti, Zs. I. Gidófalva, Sz. I., K. J. Görgényszentimre, F. K., B. I., N. L., J. P. Sepsiszentgyörgy, M. J., M. P. Ciucani, M. J., M. S., P. V., G. V., M. K. S.-é Suseni, L. I.-né Spinus, D. J. Corbesti, Cs. S. M.-sziget, Sz. J. Gombás, J. J. Zajzon, L. I., L. K. Bärzava, N. J. Ercea, H. Gy. Halmi, M. T. Zsibó, K. A. Manic, F. E. Detta, G. F. Baciu, Sz. Z. Szászváros, Gazdakör Firtosváralja, Orhai Tejszöv., B. L. Kovászna, Gazdakör, Tejszövetkezet (120), Sz. M., Cs. K. Ége, H. M., ifj. A. J., G. J., Sz. J., Sz. M. Kolozsvár, O. S. Dés, S. P. Cegótelke, V. M., K. J., I. G., B. A., Cs. I., T. L., Gy. M., M. J. Szapárfalva, H. B. Sz.-kocsárd, K. I. M.-szentbenedek, Cs. M. Mikezsásza, K. K. Ottománi, Gy. G. Sepsiszentgyörgy, F. L. Ujszentes, G. S. Pipe, br. B. Gy. Gardánfalva, M. G. Pácureni, Cz. K., G. M., S. J. Felör, B. A. Kolozsvár, M. T. Mono, M. S., K. B. Kolozsvár, G. J. Nagyvárad, K. E. Hargita szöv. Kolozsvár, D. K., F. S. Cségez, B. M. Egeres, Gazdakör Borosjenő.

A Mezőgazdák K. R.-T. közleménye.

A Mezőgazdák Kersekedelmi Részvénytársaság az alábbiak közlésére kérte fel lapunkat:

Szalontai géprkatárunk megkezdte működését. Cim: Societatea Comercială Anonimă a Agriculturilor Salonta Bul. Reg. Ferdinand 13. Bihar, Szatmár, Szilágy és Máramaros megyék gazdaközönsége ezáltal a bevásárlásnál jelentős fuvardíjat takarít meg.

Géparjegyzékünk kibővítve megjelent, érdeklődőknek felhívásra megküldjük. Az árjegyzéket Aradról kell kérni.

A vetési idény küszöbén ajánljuk vetőmagvainkat. Konyhakerti és virágmagvakon kívül, amelyekről kivánságra nagy képes árjegyzéket küldünk, ajánlunk:

Allamilag ólomzárolt arankmaentes lucerna, lóhere és szárvaskerep magot.

Tavaszi vetőmagárpát.

Tavaszi vetőmagzabot.

Nagyszemű Viktoria borsót.

Eckendorfi, Mamuth és Sacharora takarmány répanagvakat.

Nagykárolyvidéki tavaszi bükkönymagot.

Különlegesen értékes nemes seprőcirokvetőmagot.

Szudáni fűmagot.

Pohánkát.

Szöszös bükkönnyt.

Fűmagvakat, szálfűveket és aljfűveket nagy választékban külön-külön, vagy keverékekben pázsitok, legelők és rétek létesítésére.

Ajánljuk újból: gyümölcs-fapermetezőinket, tejaparátorainkat, felhívásra részletes képes ajánlattal szolgálunk.

Kitöltve az E. G. E. címére beküldendő.

Rendes tagsági kötelezvény.

Alírótt, mint az Erdélyi Gazdasági Egylet (Cluj, Str. A. Mureşan 10) rendes tagja, kötelezem magamat, hogy évenként az egylet Cluj-Kolozsvárt székelő pénztárába minden év január havában évi tagdíjul 60 leit, azaz Hatvan leit befizetek.

Kelt (Románul, magyarul) .....

U. posta (Románul, magyarul) .....

Vármege (Románul, magyarul) .....

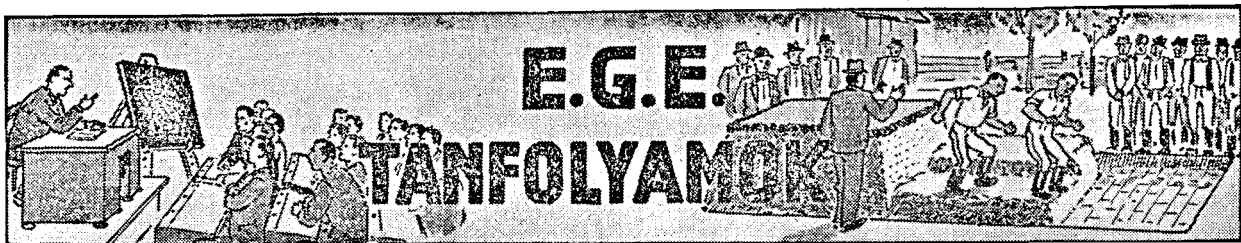
.....
mint tanu.

.....
rendes tag.
(olvasható aláírást kérünk)

.....
mint tanu.

.....
Foglalkozása: .....

Beküldő neve: .....

Tanfolyami záróvizsgák.

A kéthetes téli gazdasági tanfolyamok második része február 12-én zárult. Ekkor tartották meg a vizsgákat. Az E. G. E. központi képviselői és az előadók, a legnagyobb megelégedés hangján beszélnek a magyar kisgazdák tanulási készségéről. Rövid kéthetes, szorgalmas munka után, haladó embereké válnak, akik öntudatos és kitartó tevékenységükkel, jobb gazdajövőt biztosítanak gyermekeik számára.

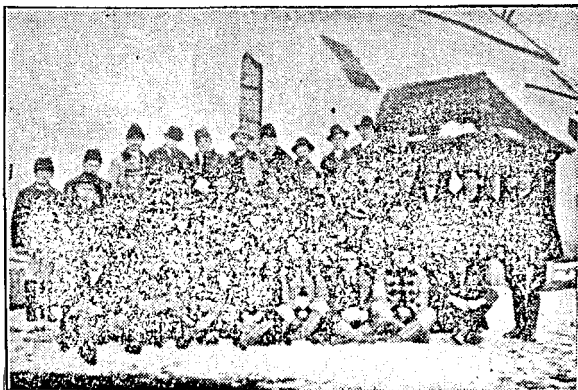
A tanfolyamok maradandó értékek, komoly benyomást gyakorolnak gazdatestvéreinkre s ezáltal sokkal gyorsabban születik meg a testvéri közösség.

A vizsgák iránt, széles vonalon — olyan hatalmas érdeklődés nyilvánult meg, hogy valóságos ünnepi jelleget öltöttek. Férfiak és nők egyaránt, kíváncsian lesték a pillanatot, amikor hozzátartozóik bizonyosságot tesznek felkészültségükről.

Az E. G. E. folytatja tanfolyamait és reméli, hogy a tanultakat meg is valósítják a hallgatók. A nyári folyamán alkalom nyílik az ellenőrzésre. Meggyőződésünk, hogy az új, magyar haladó gazdáknak megszámlálhatatlan követője akad.

Körtvélyfája.

A tanfolyamot — január 17-én délelőtt 10 órakor — Márk Károly földbirtokos, tanfolyamrendező és Ugron István, továbbá Orosz Károly előadók nyitották meg és kihirdették a tanrendet. Anghi Balázs a gyümölcsstermesztésről, Hajdó Ödön pedig az állattenyésztésről tartottak előadásokat.

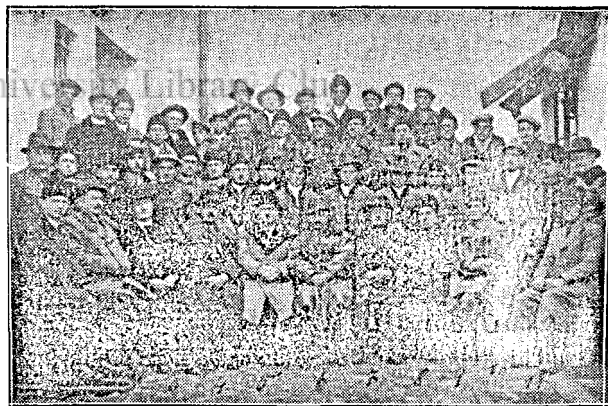
A körtvélyfai (Maros m.) tanfolyam hallgatói. 1938.

Az E. G. E. mezőgazdasági népoktató munkáját Máriaffi Lajos alelnök ellenőrizte, aki a legnagyobb megelégedésének adott kifejezést, Gr. Teleki Mihály viszont kétszer is ellátogatott s csodálkozással figyelte a magyar gazdák öntudatos munkáját.

A záró-vizsgán Mikó László kerületi felügyelő jelent meg. Az összes hallgatók, kitünő feleleteikkel érdemelték ki az elismerést.

Köpec.

A tanfolyamot ünnepélyes Istentisztelettel nyitották meg. A ref. templomot zsufolásig megtöltő gazdatömeg áhitattal hallgatta Kolumbán

A bánffyhunyadi tanfolyam záróvizsgája.

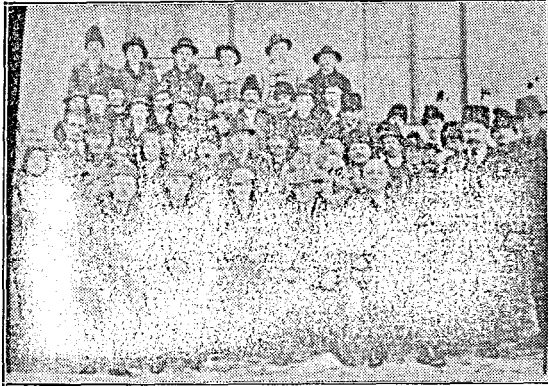
1. Gábos Gyula énekvezér, 2. Mátyás János, 3. dr. Bibó Béla, 4. Telegdy László, 5. Szilágyi Ferenc, 6. dr. Szász Pál, 7. Buzás István gazdaköri elnök, 8. Gyerekes Mihály, 9. Binder Albert, 10. dr. Kubászek Istvánné, 11. Bokor István gazdaköri alelnök.

Ellák ref. lelkész magasszárnyalású imáját. *Benedek Árpád* nyugalmazott igazgató-tanító, a tanfolyam fáradhatatlan szervezője, megköszönve az E. G. E.-nek, hogy ilyen lelkiismeretes foglalkozik a gazdatársadalom létkérdéseivel. — Ezután *Szöke Mihály* tartotta meg előadását. Gr. *Bethlen Gáborral* mindvégig alapos és elismeréssel méltó munkát végeztek.

A vizsgát január 30-án tartották meg. Az E. G. E. központját *Zathureczky Kálmán*, nagyajtai földbirtokos, egyházmegyei főgondnok képviselte. Jelen voltak még, a több, mint 500 főből álló közönségen kívül, *Seethal Ferenc*, *Boér Sándor*, *Tóth István*, *Szombati Gábor* földbirtokosok.

Zathureczky Kálmán — beszédében utalt a magyar gazdák haladásának jelentőségére. A ref. vegyes dalkör szép és megható énekszámokkal kedveskedett. A vizsga után Benedek Árpád a tanfolyamhallgatók nevében mondott lendületes köszönő beszédet. *Benkő Sándor, Guzs Péter* kisgazdák szavai után, nagy lelkesedéssel ért véget a vizsga.

A köpeci vizsga hatása alatt írta N. Tóth István az alábbi levelet, amelynek a következő érdekes címet adta:

Mezőmadarasi tanfolyam.

Ülő sor balról jobbra: 1. gróf Kun Zsigmond, 2. Máriaffi Lajos, 3. Babos Kálmánné, 4. Orbán Károly, 5. Kacsó Lajos esperes. Álló sor jobbról balra: 6. Fodor Endre gazdaköri elnök, 7. Anghi Balázs előadó, 8. gróf Bethlen Gábor előadó, 9. Fridnek Árpád, 10. Bíró József előadó, 11. Szász József, 12. Szentkirályi Béla, 13. Kabos Évike, 14. Dr. Sándor István és 15. gróf Bethlen Dániel.

„Tisztelettel jelentem, nincsen baj Köpecen!”

Erdővidéken, — a Hargita hegység nyulványai mellett, — a háromszéki Olt-medencében, kies szép vidéken, — erdők-koszoruzta szűk völgyben elnyúlóan, — meglapulva fekszik Köpecz.

Lakóinak száma ezeröttszáz körül van. A kicsiny földeken sok-sok székelynek kell megélnie.

A falu népe most újra ráeszmélt önmagára s létérdekű kérdéseire keresi a megoldásokat azzal irányt is ad. A gazdasági tespedésből a cselekvés útjára lépett. Benedek Árpád gazdaköri elnök járadhatatlan agilitása és népszerűsége hozta össze a kisgazdákat egy táborba és elhatározták, — hogy nem csak az ugar földeket, — de az csméket is mivélés alá veszik. Hála az EGE megértő gondosságának, — az itteni kisgazdák régi álma vált valóra azzal, — hogy az EGE két hetes gazdasági tanfolyamot rendezett a község tanulni vágyó ifjai és vénei részére.

Január 30-án volt a záró vizsga, 35 „növendek” (20—60 évesek) hallgatta végig nagy érdeklődéssel a tanfolyamot és adott számot a tanultakról. A szép kulturház nagy termét zsufoláig megtöltötték az érdeklődők.

Egy ilyen gazdasági tanfolyamnak a kihatása a falu felvirágzása szempontjából, felbecsülhetetlenül nagy. Minden községben, — legalább minden harmadik évben kellene egy ilyen gazdasági tanfolyamot tartani. Kevés számú gazdasági iskoláink mellett, — fontos feladat vár ezekre. Gazdaságilag képzett és erőss kisgazdatársadalom, a legerősebb fundamentuma egy országnak. A mi, népi helyzetünkben minden figyelmet megérdemel ez a kérdés. Az elszalagosodó földecskék mennyivel több embert tudnának a faluhoz kötni, ha mindnyájan megértenők ezt. Történelmi tény, hogy elvész az a nép, mely a falutól elszakadva gyökértelenné válik és elvárosiasodik.

A mai racionális gazdasági adottságokat kihasználva, háromszor ennyi népséget, háromszorta jobban is eltudna tartani az ősi föld, ha gazdasági tudásunkat fejlesztjük, igényeinket apasztjuk, hűséggel és keresztényi szeretettel fogjuk meg az eke szarvát és egymás kezét.

A mai napon ez történt Erdővidéken, miért is tisztelettel jelentem, nincs baj Köpeczen!

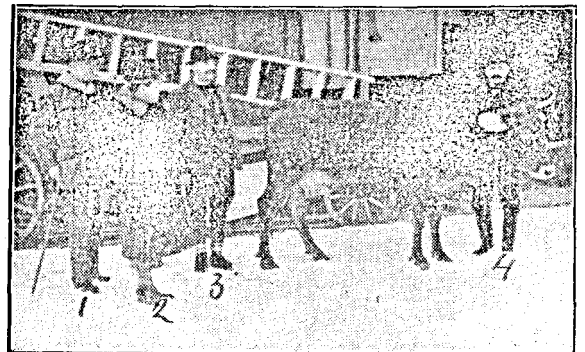
N. TÓTH ISTVÁN (Hidvég).

Teke.

A tekei tanfolyamon a magyarországi gazdák is részt vettek. *Benedek Pál, Anghi Balázs és Horváth Gábor* előadók, tudásuk legjavát nyújtották. A 13-án megtartott vizsgán, az összes hallgatók kitünő előmenetelről és szorgalmukról kaptak bizonyítványt. Mikó László kerületi felügyelő — lelkes beszédben — további kitartó — munkára buzdította, az őrszolgálatot teljesítő kiváló tekei gazdákat.

Kolozsvár.

A nagy városban élő magyar gazdák is bekapcsolódtak az E. G. E. oktató munkájába. Január 3-én nagy számban vonultak fel. *Kádár Géza* parókiális lelkész, generális direktor, Isten ál-

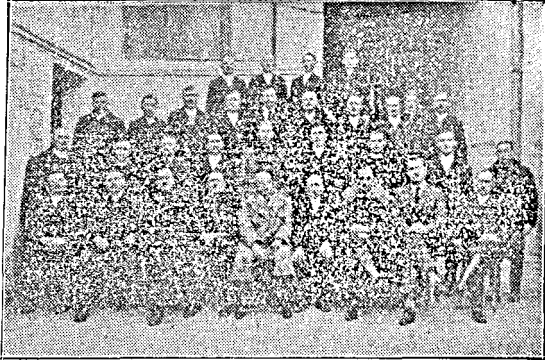
Hosszumező.

„Egy értékes borzderes törzstehén”.

1. Temfly István előadó, 2. Bikfalvy Ferenc felügyelő, 3. Kósa Imre g. k. tiszteletbeli elnök, 4. ifj. Fekete Lajos gazdaköri elnök.

dását kérte munkájukra, majd *Török Bálint* foglalkozott a tanfolyamok jelentőségével. A *Török Bálint*, *Telegdy László*, *Seyfried Ferenc*, *Bethlen Gábor gr.*, *dr. Kellner György*, *Biebert Ferenc* és *Molnár Ferenc*ből álló előadói gárda kitünő munkát végzett. A vizsgán megjelent dr. Szász

A kolozsvári tanfolyam záróvizsgálója.

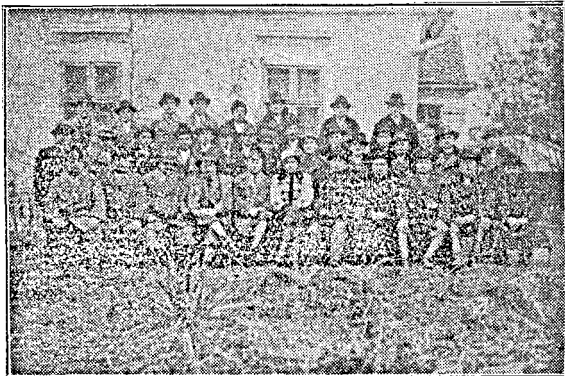
1. Török B., 2. Szilágyi András, 3. Dr. Szász Pál. 4. Balázs István, 5. Telegdy László. 6. gr. Bethlen Gábor.

Pál, az E. G. E. elnöke, *Balázs István*, a Kolozsvári Gazdasági Egylet elnöke, *Szilágyi András* elnök.

A gazdák sokat tanultak a két hét alatt. Szász Pál dr. elismerését fejezte ki a hallgatók előmenetele felett.

Szalárd.

Január 20-a és február 4-e között ritka élmenyben volt részük a szalárdi gazdáknak. A tanfolyamot Istentisztelet nyitotta meg. Utána *Koppány Rezső* felügyelő beszélt. A hatóságok

Szalárdi tanfolyam. 1938.

részéről a járási főszolgabíró vett részt. Ott láttuk még *Barthos Adorján* földbirtokost, számos vendéget, továbbá *Halpert Lajos* és *Bartsch Sándor* előadókat.

A vizsga, a lelkiismeretes munka eredményét bizonyította.

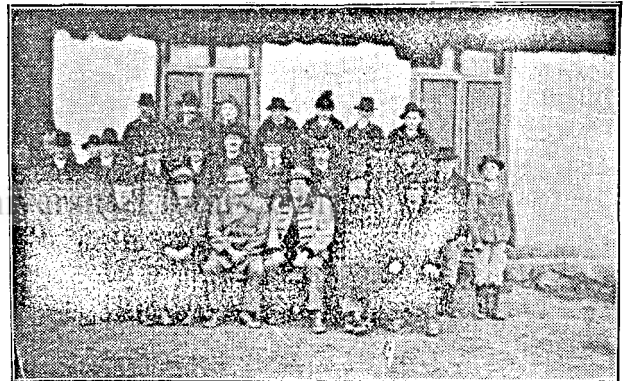
Dr. Szász Pál az alábbi táviratot kapta:

„Mély köszönetünket és hálánkat tolmácsoljuk szeretett elnökünknek.“ A tanfolyam hallgatói.

Torockószentgyörgy.

Január 30-án, mintegy 200 főnyi hallgatóság előtt tartották meg a vizsgát. *Csontos János* és lándori *Szász Ferenc* földbirtokosok, továbbá *Szeghő Dénes*, az E. G. E. állattenyésztési felügyelője adtak elő. A tanfolyam megszervezése elsősorban az önzellen közéleti munkásságáról ismeretes *Gál Gyula* unitárius lelkész érdeme.

A vizsgát br. *Rudnyánszky Lajos*, mint a gazdakör elnöke — s egyben tanfolyamhallgató — nyitotta meg, felolvassa dr. Szász Pál levelét. Majd felkérte *Szeghő Dénest*, hogy vezesse le a vizsgát. *Szeghő Dénes* szép beszédben buzdítja a hallgatókat a haladásra. A vizsga végén, *Csontos János* mondott imát, melyben kérte Istent, hogy

Torockó-Szentgyörgyi tanfolyam. 1938.

az előadott anyag — mint a jó mag — jó termőtalajra találjon és minden tanfolyamhallgató adjon a tudásából másoknak is.

Ezután — az előadók és a tanfolyamhallgatók — közös vacsorán vettek részt. *Csontos János* elsősorban Románia első gazdájára *II. Károly király Öfelségére* emelte poharát. *Rudnyánszky br. Gál Gyula* unitárius pap érdemeit méltatta. *Péterffy Gyula*, torockói nyug. ig. tanító meglepetését fejezte ki a gyönyörű eredmény fölött. *Gál Gyula* az előadókhoz intéz elismerő szavakat. A hatóságok képviselőjében megjelent körjegyző szintén a legnagyobb elragadtatással beszélt.

Erdőhegy.

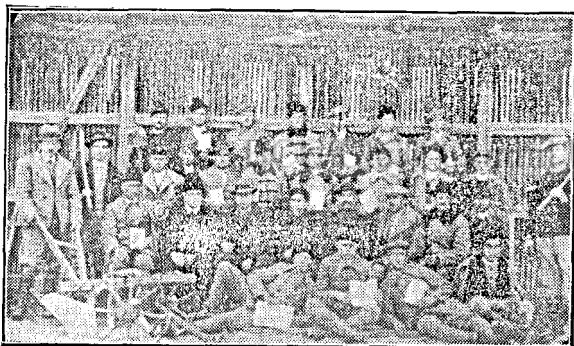
Az erdőhegyi (kisjenői) kéthetes gazdasági tanfolyamnak 30 hallgatója volt, akik rendszeren látogatták az előadásokat. Az előadói tisztségeket *Zalányi Tibor*, *Went László*, báró *Bornemisza Károly*, dr. *Steiner Ferenc*, *Biró Pál* és *Hönigsz*

Nándor töltötték be. Az előkészítő munkát Nagy Zoltán erdőhegyi ref. lelkész végezte nagy lelkiismeretességgel. A záróvizsgán ott láthattuk Tóser István gazdaköri elnököt, dr. Olosz Lajost, Nagy Zoltánt, stb., stb. Az összes hallgatók nagy-szerű eredményről tettek tanúságot. Nagy Zoltán ref. lelkész lelkesítő beszéde mély hatást váltott ki.

Kerelőszentpál.

Január 31-e és február 13-a között folyt le a kerelőszentpáli tanfolyam. Az előkészítés munkáját Brandtner Sándor róm. kat. plenános végezte nagy hozzáértéssel. Az előadók között Tempfli János, radnóti földműves iskolai igazgató, Horváth Zoltán és Lászlóffi Ernő tanárok neveit olvashattuk. Madár István okl. gazda, gazga, gazdasági intéző, viszont külön segítséget nyújtott, utmutatásokkal szolgált.

A kerelőszentpáli tanfolyam. Előadók és hallgatók.
(Zsökgön A. felvétele.)

A záróvizsgára eljött dr. Szász Pál, az E. G. E. elnöke, Szász Ferenc kerületi felügyelő és Dániel Elemér a Küküllői Gazd. Egylet alelnöke.

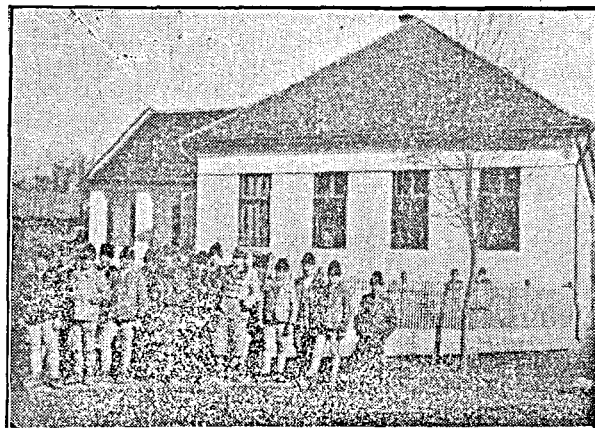
Gr. Haller István helybeli földbirtokos elnökölt a vizsgán, aki önzetlen támogatója minden igaz magyar ügynek. A hallgatók tudása itt is nagy meglepetést váltott ki. A vizsga után Brandtner Sándor plebános és gr. Haller István köszönték meg az E. G. E. munkáját és szőlítették fel a gazdákat, hogy minél nagyobb számban lépjenek be az E. G. E.-be.

Dr. Szász Pál — válaszában — kijelentette, hogy az E. G. E. a tanfolyamok megrendezésével is csak kötelességét teljesíti.

Őszinte elismerés illeti gr. Haller Istvánt, Brandtner Sándort és Madár Istvánt, akik — magatartásukkal — biztosították a tanfolyam sikerét.

Nagykend.

A tanfolyamot Szász Dezső földbirtokos vezette. Az előadói szerepet Gál Péter földbirtokos és Finta Domokos vállalták. A megnyitó beszédet Dániel Elemér a Küküllői Gazdasági Egylet elnöke tartotta.

Nagykendi tanfolyam hallgatói.

A február 12-én lefolyt vizsgán Szász József elnökölt. A hallgatók sokat tanultak a két hét alatt. A vizsga — Dániel Elemér záró szavaival ért véget, aki „Gazdatudomány”-okat ajándékozott a gazdáknak.

Marosludas.

Vásárhelyi István gazdaköri elnök önzetlen és fáradtságot nem kimélő munkájával tette lehetővé a tanfolyam megrendezését. G. Csontos Miklós, Horvát Tibor, Biebert Ferenc és Finta Domokos előadók pedig mindvégig nagy szakértelemmel tanították a gazdákat.

A záróvizsgát — február 12-én — a ref. iskola egyik nagytermében tartották meg, s azon — a nagyszámu érdeklődőkön kívül — megjelent Szász Ferenc E. G. E. gazdasági felügyelő

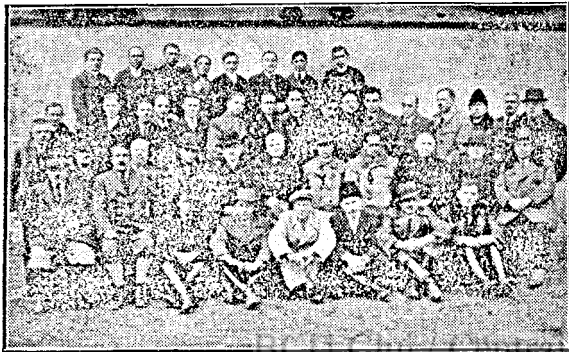

1938. január 31-től február 12-ig Ludason tartottunk gazdasági tanfolyamot.

és *Csontos János* földbirtokos. A tanfolyam nagy hatással volt a hallgatókra és az egész magyar gazdaközönségre. A gazdák megígérték, hogy a tanultakat — az új mezőgazdasági évben — meg is valósítják.

Torda.

Összesen 63 gazda jelentkezett, akik mindvégig a legnagyobb figyelemmel hallgatták a *Biró József*, *dr. Eöry István*, *Szeghő Dénes*, *Finta Andor*, *gr. Bethlen Gábor* és *Finta Domokos* előadásait. A vizsgát február 12-én a régi unitárius gimnázium nagytermében tartották meg. A hallgatók és az érdeklődő gazdák igazán zsufolásig megtöltötték. Eljött *dr. Szász Pál* is, hogy személyesen ellenőrizze a vizsga lefolyását.

Tordai tanfolyam.

1. Finta Domokos előadó, 2. Velits György gazdaköri elnök, 3. Szeghő Dénes előadó, 4. Dr. Eöry István előadó, 5. *Biró József* előadó, 6. Finta Andor előadó.

Dr. Szász Pált, *Velits György* a gazdaköri elnöke üdvözölte, aki megköszönte, hogy a tanfolyamot megrendezték. Majd *Szász Pál* dr. rövid beszéd keretében nyitotta meg a vizsgát.

— Az E. G. E. nem a miénk, — mondotta, — hanem a mindnyájunkké. Jelenlétemet nem szabad úgy feltüntetni, hogy az ember eljön és leereszkedik a föld dolgos munkásai közé. Számomra megtisztelést jelent, hogyha hívó szóra megjelenhetnek a magyar gazdatársadalom alkotó egyedei között.

Ezután az előadók tették fel a különböző kérdéseket. Olyan mintaszerű feleletek hangzottak el, hogy egyformán dicséretre válik a hallgatóknak és az előadóknak.

Velits György szavai után *Szöke Miklós* bágyoni kúsgazda, tanfolyami hallgató megható köszönő beszédet mondott.

— Akkor karoltak fel bennünket, amikor erre a legnagyobb szükségünk volt. A magyar birtokosok *dr. Szász Pálon*, illetve az E. G. E.-én keresztül kezet nyújtottak nekünk, s így egymásra találtunk. A mi lelkünkben és falvainkban a jövőbe vetett mély hit fáklyát gyújtották meg s ez fog bennünket éltetni.

Gönczy Miklós szindi birtokos és *Csep József* bágyoni kúsgazda mélyreható szavai után *Biró József*, a tanfolyam fáradhatatlan vezetője szólt a jelenlévőkhöz.

Dr. Szász Pál ezután megtartotta záróbeszédét:

— Ismétellen le kell szögezmem, hogy mi nem foglalkozunk napi politikával. Azért választottuk ezt az utat, mert csak ez az egyetlen módja annak, hogy a gazdakörök áldásos munkát fejthessenek ki. Az E. G. E. meg kell maradjon eredeti célkitűzései mellett.

— Csak így vállalhatjuk a felelősséget munkánkért. Kötelességünket minden vonalon teljesítenünk kell. Mindig csak annyi munkát szabad vállalnunk, amennyit el is tudunk végezni.

— Az élet bármelyik munkaterületén az eredményeknek feltételei is vannak. Hitre és bizalomra van szükségünk, mert ebben az esetben az Isten áldása kíséri minden tevékenységünket. Szegénységünkben ez adja meg a lelki tartalmat. E nélkül minden nemes elgondolás és kísérletezés hiábavaló és merem állítani, hogy el is veszünk.

— Látom, hogy a magyar gazdaöntudatnak sok helyen gyakorlati következménye van. Bajba jutott eleső testvéreinken azzal a tudattal és hittel segítenek, hogy önmagukat támogatják ezáltal. Jelentkezik a felelősségérzet, mely azt parancsolja, hogy a szülő még életében gondoskodjon gyermekeinek jövő lételejéről.

— Nekem ez a legszentebb meggyőződés és ezért járok faluról-falura. Hirdetni akarom, hogy az összefogással Istenbe vetett mély hittel és bizalommal élni fogunk és nem pusztulunk el.

— Ezt a hitet úgy vigyék magukkal, mint a fáklyát, mely bevilágít a lelki sötétség birodalmába. Mondják meg a többi testvéreimnek, hogy a magyar gazda jövő érdekében munkát kell vállalni. Mindig csak emelt fővel haladjunk, de soha panasz ne hagyja el az ajkunkat.

Szász Pál beszédét a következő szavakkal fejezte be:

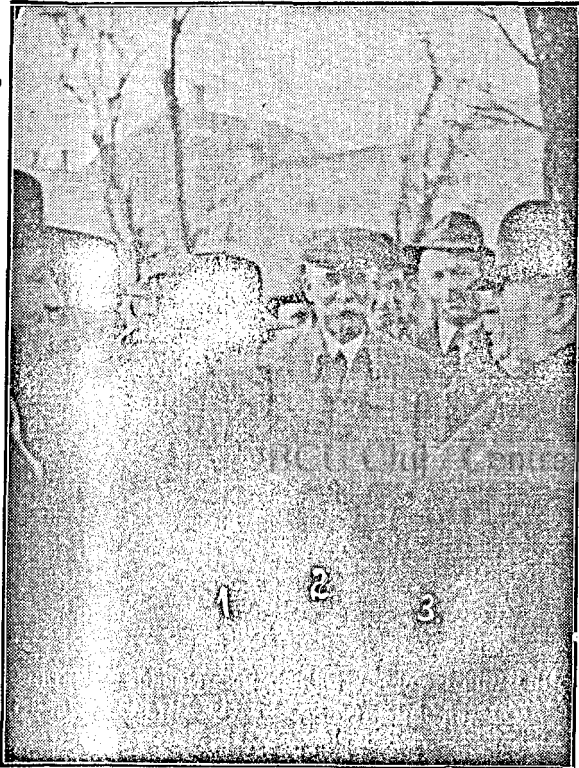
— Az a föld, ami a talpunk alatt van el kell tartson bennünket. S ha nem is nagy, azért meglegedett és boldog emberek élhetnek rajta.

A vizsga után reggelig tartógazdabálkővetkezett.

Uzon.

Kuthi János gazdaköri elnök és *Temesvári János* földbirtokos sokat dolgoztak a tanfolyam erkölcsi sikere érdekében. A tanfolyamot *br. Atél Ede* mezőzáhi földbirtokos vezette, míg az

előadói tisztségeket *Szöke Mihály* és *Riebert Ferenc* töltötték be. Az a két hét, amíg az előadások tartottak, valósággal megváltoztatta a falu életét és az E. G. E. népoktatási munkája került az érdeklődés középpontjába. A szomszédos falvak gazdái is tömegesen vonultak fel. A tanfolyamot meglátogatta *Mikó László* E. G. E. felügyelő. A vizsgát széleskörű érdeklődés előzte meg és február 12-én a hallgatókon kívül ott volt a falu apraja, nagyja. A vizsgán *dr. Szent-Iványi Gábor*, a háromszékmegyei gazdák mindig szolgálatkész vezetője elnökölt.

A szatmári tanfolyam.

1. Bikfalvy Ferenc, E. G. E. felügyelő, 2. Korponay Kornél, 3. Dr. Harcsár Géza.

A vizsga olyan magas színvonalon mozgott, hogy általános megállapítás szerint sok hallgató a jövő évre már előadói tisztséget is vállalhat.

Br. Atzél Ede bucsubeszédében azt mondta, hogy minél nagyobb tudásra tegyenek szert, mert annál nagyobb kötelezettségeket vállalhatnak. A tudás nem arra való, hogy önző céljainkat elérjük, hanem elsősorban arra, hogy a magyar gazdatársadalom ügyének szolgálatot tegyünk.

Br. Szent-Iványi Gábor nagy beszéd keretében köszönte meg az előadóknak, hallgatóknak és a fáradhatatlan rendezőknek a kitartó szívós munkát, amely a magyar gazdatársadalom jövő boldogulását segíti elő:

— Ezuttal felesleges a tanfolyamok jelentőségéről beszélni. — Ennek mindnyájan ta-

nui voltak s így alkalmuk lesz a gyakorlati életben megismerni összes előnyeit. A gazdasági szervezkedés a gazdák érdekeit szolgálja és egyetlen lehetősége az anyagi nyugodt jólét biztosításának. Amikor — mondotta — minden egyes gazda tagja lesz az E. G. E.-nek, akkor megszűntek a bennünket ma olyan sokat foglalkoztató gazdasági problémák.

Mindnyájan kötelességet teljesítünk, — fejezte be beszédét.

Dr. Szent-Iványi Gábor nagyhatású beszéde után *Beke István* dr. nyug. főszolgabíró, tanfolyami hallgató köszönte meg az E. G.-nek *dr. Szent-Iványi Gábornak* és az előadóknak munkáját.

Ombód.

Az E. G. E. egyik legsikerültebb tanfolyamának záróvizsgálója, február hó 12-én zajlott le Ombódon. A hallgatók előzőleg *Balogh Béla* vezetésével Istentiszteleten vettek részt, amelyen a község nagy tudású papja, *Gy. Kovács József* ref. lelkes gyönyörű imát mondott. A templomból a tanfolyam helyiségébe vonultak, ahova már megérkeztek az E. G. E. képviselői. *Gr. Teleki Ádám* az Erdélyi Gazda főszerkesztője és *Bikfalvy Ferenc* E. G. E. felügyelő.

A vizsgát *Bikfalvy Ferenc* kerületi felügyelő szavai vezették be.

A *gr. Teleki Ádám* által felszólított hallgatókhoz, *Balogh Béla*, *Tempfoly István* és *Székely Lajos* előadók intéztek kérdéseket, amelyekre meglepő nagy tudást eláruló feleletek hangzottak el.

A feleletek után *gr. Teleki Ádám* gyönyörű beszédben buzdította a gazdákat munkára, tanulásra és a gazdának legnagyobb kincsére a szántóföld szeretetére. Kérte a gazdákat, haladjanak a kor mezőgazdasági tudományával és Isten áldását kérte az ombódi gazdákra. Majd kiosztotta a bizonyítványokat.

Balogh István a tanfolyam egyik idősebb hallgatója igaz érzelmeket tolmácsoló beszédében könnyezve köszönte meg *gr. Teleki Ádám*-nak, hogy megtisztelte a tanfolyamot jelenlétével és kéri tolmácsolja az ombódiak köszönetét az E. G. E. nagynevű elnökének *dr. Szász Pálnak*. Megköszöni *Bikfalvy* felügyelő munkáját és a jövő évre új tanfolyam rendezését látja szükségesnek.

Ezután egy igen kedves jelenet következett. *N. Székely Katalin* hallgatónő társai nevében értékes ajándékot nyújtott át az előadóknak. A egyszerű tanfolyam helyi szervezőjét a kiváló *Szöke József* ref. tanítót az E. G. E. kiküldöttéi üdvözlötték, majd a magyaros vendégszeretetéről ismert *Borgyos Ferenc* *gr. Teleki Ádám* tiszteletére rendezett ebéden látta vendégül a tanfolyam szervezőit és előadóit.

Érkörtlvényes.

A záróvizsgát Istentisztelet előzte meg, amelyet a község arany száju papja, *Kovács Lajos* ref. lelkész tartott. A zúgó harangok és az orgona megható hangja jelezték a nagy eseményt, mely utjelzője a falu gazdasági életének. A központ részéről gr. *Teleki Ádám* jelent meg, *Bikfalvy Ferenc* kerületi felügyelő kíséretében. A vizsga előtt gróf *Teleki Ádám* felkérte *Bartsch Sándor* és *Bárán Dezső* előadókat, hogy kezdjék meg a vizsgát. A vizsgáztatók a legnagyobb megelégedéssel nyilatkoztak a gazdák haladásáról. *Bikfalvy Ferenc* megkérdezte, hogy mit valósítsanak meg a tanultakból. A bizonyítvány kiosztás során gr. *Teleki Ádám* hosszabb beszédben vázolta az E. G. E. célkitűzéseit.

rálta. A református templomban a hálaadó Istentiszteletet *Gavallér Lajos* ref. lelkész tanfolyami hallgató tartotta. Imájába Isten áldását kérte az E. G. E. munkájára. A vizsga a község háza nagytermében vette kezdetét. Az E. G. E. képviselőiben *Bikfalvy Ferenc* kerületi felügyelő jelent meg.

Tompfly István, *Bárán Dezső* előadók kérésére a hallgatók talpraesett feleleteket adtak. A tanfolyami hallgatók nevében *Gavallér Lajos* köszönte meg az előadók fáradságát és buzgalmát. *Kósa Imre*, a gazdakör diszelnöke *Bikfalvy Ferencnek* mondott köszönetet. Kérte tolmácsolja az E. G. E. vezetőségének a falu óhaját, hogy a jövőben, de lehetőleg már november folyamán újabb tanfolyamot rendeznek, amelyre 100 gaz-

Ombodi tanfolyam.

1. N. Székely András, 2. Szőke József ref. tanító, 3. Tempfli István előadó, 4. Balogh Béla előadó, 5. *Bikfalvy Ferenc* EGE felügyelő, 6. gr. *Teleki Ádám*, az „Erdélyi Gazda” főszerkesztője, 7. Cs. Károly István gazdaköri elnök 8. N. Székely Katalin hallgató, 9. Székely Lajos előadó.

— Az E. G. E. a magyar gazdatársadalom közösségi formája. Hála az Istennek, hogy leomlottak az elválasztó falak. Az egy holdas magyar is olyan gazdatestvér, mint a több száz holdas.

— Igyekezzenek munkával, szorgalommal és kitartással, a tanfolyamon tanultak segítségével, gazdaságukat gyarapítani.

A hallgatók nevében *Biró Lajos* köszönte meg a tanfolyamot és kérte az Istent, hogy áldásával kísérje ennek a nagy ügynek a szolgálatát.

Hosszumező.

A hosszumezei záróvizsga a megnyitó ünnepséghez hasonló külsőségek között zajlott le. Reggel a katolikus hallgatók szentmisén vettek részt, amit Te Deum követett. Az istentiszteletet *Heinrich Ferenc* plébános, tanfolyami hallgató celeb-

da jelentette be részvételét. Majd indítványára a következő táviratot küldték dr. Szász Pálnak az E. G. E. elnökének:

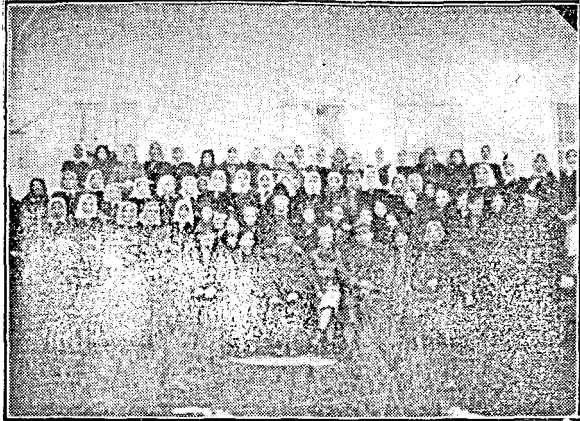
„Tanfolyamunk befejezésével meleg szeretettel köszöntjük a Cămpulung la Tisai gazdakör elnöksége nevében ifj. Fekete Lajos.”

A távirat felolvasása után meleg ünneplésben részesítették dr. Szász Pált. Végül az előadók nevében *Korponay Kornél* mondott megint beszédet.

Vadász.

Az aradmegyei Vadász községbeli tanfolyam január 17-e és 29-e között zajlott le. A tanfolyami előadói szerepeket *Zalányi Tibor*, *Koppány Kézsi*, br. *Bornemisza Károly*, *Hönigesz Nándor*, *Went László*, *Steiner Ferenc* dr. töltötték be.

A tanfolyam érdekében *Berecz Sándor* ma-
lemtulajdonos, gazdaköri elnök sokat fáradozott.
A vizsgát 29-én délelőtt 10 órakor tartották meg,
amelyen megjelent dr. *Konopi Kálmán* a megyei
gazdasági egyesület elnöke, *Takácsy Miklós* alelnök,
dr. *Olosz Lajos* kisjenői ügyvéd, *Berecz S.* stb.
A hallgatók kitűnő előmenetelről tettek bizony-
ságot. Dr. *Konopi Kálmán* záróbeszédében a ma-

1938. febr. 6-án Kerelőszentpálon tartott háztartási előadás
résztevői.

gyar gazdatársadalom életkérdéseivel foglalko-
zott és munkára buzdította a gazdákat. Igyártó
Sándor ref. lelkész gyönyörű beszédet tartott,
majd imában kérte az Isten áldását.

Végvár.

A végvári tanfolyam február 3-án zárult.
Dadányi György, *Lukács Jenő*, *Koppány Rezső*,
Binder Albert és *Becsky István* előadók külön-
súlyt helyeztek arra, hogy a hallgatók komoly
tanulással gyarapítsák mezőgazdasági ismeretei-
ket. A nagy falu egész gazdatársadalma mindvégig
a legélelkebb figyelemmel kísérte a gazdasági
népnevelő munkát és a záróvizsgán köszönetü-
ket fejezték ki az előadónak.

Nagyiratos.

Nagyiratoson dr. *Kellner György* és *Biró Pál*
előadók kitartó és lelkes munkájuk eredménye-
képpen *Takácsy Miklós* földbirtokos az aradme-
gyei egyesület alelnöke a legnagyobb elégtétellel ál-
lapította meg, hogy értékes tevékenység folyt.

*

A szalárdi tanfolyamról dr. *Szász Pál* az E.
G. E. elnöke a következő táviratot kapta:

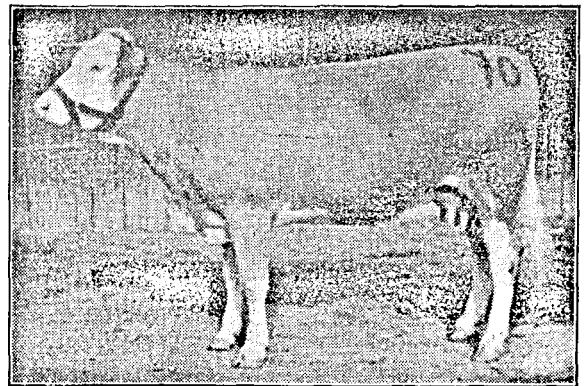
„Mély köszönetünket és hálánkat tolmácsol-
juk szeretett elnökünknek, a tanfolyam hallga-
tói.”

Az E. G. E. marosvásárhelyi kiállítása.

Az EGE elhatározta, hogy az 1938. év őszen
Marosvásárhelyen mezőgazdasági és ipari kiállítást
rendez. Az EGE vidéki nagy kiállításai min-
denkor híresek voltak és ezuttal az előkészüle-
tek jóval nagyobbak, mint a korábbi kiállítá-
soknál voltak. Ezért az EGE rendezősege min-
den eddiginél nagyobb részvételre számít a gaz-
daközönség részéről. A kiállítás alkalmából az
EGE a CFR-től személy és áruszállítási kedvez-
ményeket fog kérni. A kiállítást élénkké fogják
tenni az ez alkalomra összegyűjtött magvak és
gumók, amelyek kedvezményes áron és feltéte-
lek mellett lesznek a kiállítás alkalmával besze-
rezhetők. A kiállításon bemutatásra kerülnek
az összes mezőgazdasági gépek és eszközök.

A kiállítás előkészítési munkálatai már a
kiállítás előtt egy évvel megkezdődtek és az egye-
sület azér tesz már ezuttal közzé tervét, hogy
ne csak a gazdaközönség, a növénytermelők és
állattenyésztők, hanem a mezőgazdasági gépgyá-
rak is idejében szerezenek tudomást a kiállítá-
sról és arra kellően felkészülhessenek. A ki-
állítás tudnivalói felől készséggel nyújt tájékoz-
tatást az EGE titkári hivatala. Cluj, Srt. Andrei
Muresan 10.

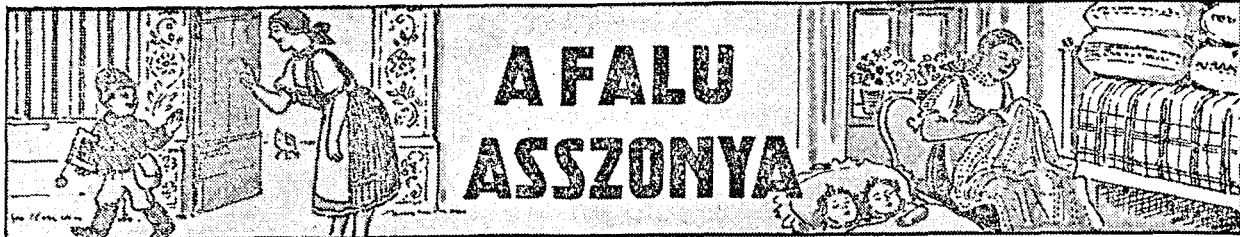
Ingyenes méhészeti tanfolyam. Az Erdély-
részi Méhész Egyesület évenként több ingyenes mé-
hészeti tanfolyamot rendez Erdélyben. A folyó
évre eddig három tanfolyam rendezését kérték
a érdekeltek. Az első tanfolyamot Gyulafehér-
várt május hó 21—31 napjain, a másodikat Ko-
lozsvárt, június hó 8—18-ig, a harmadikat
ugyancsak Kolozsvárt szeptember hó 5—14
napjain rendezi az egyesület. A gyulafehérvári
tanfolyamra több hallgatót nem vesz fel az egye-
sület.

Lapunk ünnepi számában ismertettük a medgyesi
kiállításokat.

Marta. Simmental. Tulajdonos: Al. Pavlovici Medgyes.
3½ éves. Apja: Josef, importált svájci bika. Anyja: Vina.
Tejhozama: 334 nap alatt: 5451 kgr. I. díjat nyert a
medgyesi kiállításon 1937. október 31-én.

Az alkohol —, a családban.

A család a folytatólagos élettereje egy nemzetnek. Azért a legfontosabb is. Ha egészséges a családi élet, akkor egészséges az egész nép. Ha azonban beteg, úgy az a nemzet életének fogyatkozását fogja jelenteni.

Egészséges család annyi, mint egészséges nemzet. Nagy öröm lenne, ha a család ma ismét a középpontba kerülne és az illetékes helyek rendszabályai is odairányulnának, hogy biztosítsák az erős, egészséges, zavartalan családi életet! Az apa legyen jó kenyérkereső és ezáltal megvehesse gazdasági alapjait egy egészséges, harmonikus családi életnek, az anya, az ő Istentől rendelt feladatát nagybárára a családban és a háztartásban találja meg, a gyermekek találjanak boldog, vidám gyermekvilágot szüleiknek felelősségük tudatában védelme alatt.

És mégis vannak a népéletnek romhelyei, ahol a család nem forrása már a nép erejének, hanem iszonyu szerencsétlenségeknek és boldogtalanságának a tüzhelye és a halálnak a helye. Tudjuk azt, hogy a családi élet és a nép erejének megrontója az alkohol túlzott fogyasztása és a visszaélés a szesz italokkal. Az alkohol igen sok zilált családi helyzetnek az okozója. Ott, ahol előbb öröm, boldogság, béke és egyetértés honolt, ott gond és szükség, aggodalom és veszekedések napirenden vannak. Lelki finomság és nagy gondoskodás segíthetnek itt csak. Ahol a kereset a vendéglőbe vándorol, ott az asszonynak és a gyermekeknek semmi sem marad. Hogy emészti magát, bánkódik az asszony! Dolgozni kénytelen, hogy a gyermeket elartsa. A férj izgatottságában kemény, durva szavakkal illeti, barátságosan és gyakran meg is veri. Ő, aki feleségében egykor az ő legdrágábbját, legtiszteletreméltóbbját látta, most csak durvasággal illeti. A megélhetésnek és a gazdasági előrejutásnak minden gondját az asszony vállaira teszi. A gyermekek már nem okoznak örömet neki,

hanem állandó vádolónak tekinti őket, akik őt kötelességére emlékeztetik és eltaszítják őket magától. Nem csoda, ha nincs több összetartás, nincs egység és szeretet a családban. És mindez azóta, mióta az iszákosság a férjet hatalmába kerítette! Ezóta szük neki a családi otthon és a vendéglővel cserélte fel azt, ahonnan éjfél után is alig bir eljönni. Nincs többé együttműködés. Nem futja még a legszükségesebbre sem, a lakbérre, az élelemre és a ruházatra sem. Egész lassan, de biztosan megindulnak a lejtőn és a legnagyobb erőfeszítéssel sem lehet elkerülni a teljes összeomlást. És a gazdasági alappal együtt vész el a vallásos érzés is. Az iszákos férjnek nincs többé érveke a vallás iránt, nem hiszi Istent, nem gyakorolja vallását, nem imádkozik, nincs meg a helyes erkölcsi érveke. Gyakran el sem tudja nézni, hogy felesége és gyermekei vallásukat gyakorolják. És ha régebben az egész család együttesen imádkozott, most gunyolódik és igyekezik minden kapcsolatot Istennel megszüntetni. Ahol azonban a család tulajdonképpen létalapja elhagyatik, ott az élet csak egy tengődés. Az öröm napja lehanyatlott és a gyermekek már csak az árnyoldalait ismerik meg az életnek.

Nagy esztelenség, ha ezeket a tényeket, amelyeket az élet állít elénk, nem akarjuk látni. Egyszer majd elénk állnak és megválnak minket. A család nem cél, hanem komoly, felelősségteljes, mélységes feladat Isten és a nemzet előtt. Csak így lehet alapja és sejtje a népéletnek és a nemzetnek. Ezért aki a nemzete felépítésén dolgozik, nem mehét el a szeszkérdés mellett. Arra kell törekedni tehát, hogy a nép érzületét és magatartását az alkohollal szemben befolyásoljuk és önévelésre szoktassuk: hogy erősen iparkodjon és küzdjön természetes és ezáltal egészséges életmódot folytatni, gyakorolja az egyszerűséget, természetességet, önuralmat és mértékletességet. Csak ilyen életmód és felfogás lehet biztosítóka egy egészséges nemzetnek!

eredeti **SACK** ekék - vetőgépek - gyomírtófésük

Klusch János Cluj. Strada Masaryk 21. — Telefon: 25-12.

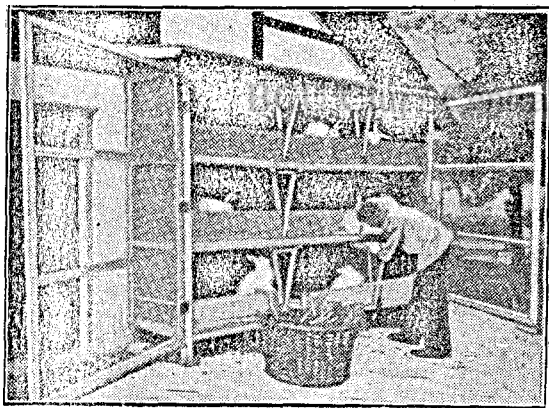

A házinyúl tenyésztése.

Amíg külföldön, főleg Belgiumban, Angliában, Francia-, Németországban a házinyúl tenyésztésének gazdasági előnyeit már régen felismerték, addig nálunk ennek még nagyon alárendelt jelentőséget tulajdonítanak. Franciaországban például évente 100 millió házinyulát tenyésztnek. Párisban naponta átlag 25 ezer házinyulát fogyasztanak el. Az említett államokban nagy lelkesedéssel propagálják a házinyúl tenyésztését, húsának fogyasztását, mivel a húsa nemcsak ízletes, hanem tápláló értékével is elsőrangú.

Mivel a házinyúl szakszerű tenyésztésével gazdaságaink jövedelmeit emelni tudjuk részint a húsfogyasztás megkönnyítése által, részben a prém eladása által, az Erdélyi

Célszerű nyúl-ólak.

Gazdasági Egylet vezetősége feladatának tekinti, különösen kisgazdáinkra való tekintettel, hogy az ERDÉLYI GAZDA hasábjain keresztül a házinyúl célszerű tenyésztésére megtanítsa kisgazdáinkat.

A házinyúl-tenyésztés nem lehet önálló termelési ágazat, de vele jól értékesíthető csekélyértékű gazdasági hulladék, úgy hogy kívánatos és előnyös a házinyúl-tenyésztést okszerűen beleilleszteni a termelésbe.

A házinyúl-tenyésztés szükségessége megértést kíván, a helyes kezelés pedig megfelelő szakismeretet. A Gazda következő számaiban sorozatosan fogjuk ismertetni a házinyúl megfelelő ápolását, kezelését, tartását és megfelelő helyen való elhelyezését. Ismertetni fogjuk azokat a nyulafajtákat, amelyeket a mi viszonyaink között érdemes tenyészteni.

Zöldségmagvak vetése.

Nemsokára ismét ránk köszönt a várva-várt kikelet, az életfakasztó tavaszi meleg napsugár. Meg is indul a serény munka a kertben, szőlőben, mezőn egyaránt.

Akít a tavasz készen talál, annak a sok-sok munka tervszerű beosztása és elvégzése nem okoz majd nagy gondot. Ha a zöldségeskert talaját ősszel felássuk, az ilyen talajon a munka korábban megkezdhető, mert korábban átmelegszik és felszikkad. Ahol ez nincs meg, ott a bevetendő talajt mihelyt csak lehet, fel kell ásni, hogy a vetésig kissé leülepedjék.

Vetés előtt a területet beosztjuk 1.5 m. széles ágyásokra s közöttük 25 cm. széles utat jelölünk ki. Ezután az utakat zsinag mellett végig letaposzuk, az ágyásokat pedig gereblyével elegyengetjük.

A zöldségfélék nagyobb részét nem palántáról, hanem magról vetve termesszük, vagyis a vetőmagot mindjárt a termelőhelyre vetjük. Hogy a vetés megfelelő eredménnyel történjék, előzetesen el kell készíteni a vetési tervzetet. Az egyes zöldségfélék talajigényeinek megfelelően kell elvetni, figyelemmel az illető zöldségféle vetési idejére is.

Tavasszal mihelyt a talaj már felszikkadt és már jól megmunkálható, azonnal vetnünk kell a borsó, petrezselyem, sárgarépa, karotta, spenót, kapor, mák, sóska, vöröshagyma és saláta magját. Ugyanakkor kell ültetni a dugató vöröshagymát. A mogyoró hagyma fiókhagymáit és a fokhagyma gerezdjeit. Ez az idő rendes időjárás esetében március elejétől a hónap közepéig vagy végéig tart. Március végén, április elején vetjük a hónapos retket, feketegyökert és korai burgonyát, április közepén vagy azután a nyári retket, ukorka, spárgatók, dinnye, ujjeländi spenót magját. Április második felében vetendő a bab, csemege tengeri, cékla és a kései burgonya.

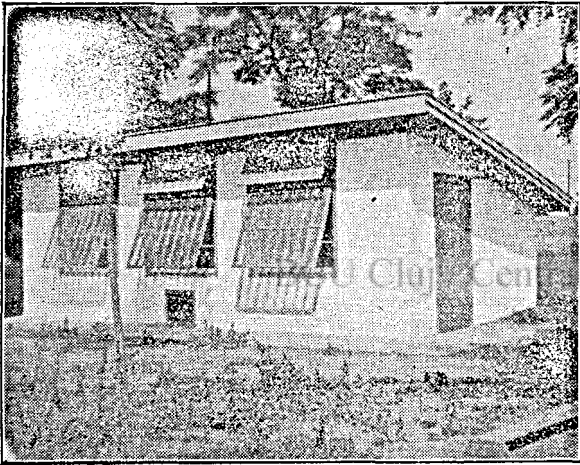
A magvakat sorba vagy fészekbe vetjük. A fészekbe vetett magok nagyobb sor és tö távolságot igényelnek u. m. pl. a tök, dinnye, tengeri, bab, kuszó borsó, ujjeländi spenót. A sorba vetendő magokat zöldségek fajtája szerint különböző sortávolságra vetjük sekélyebb vagy mélyebb árkocskákba. Ügyelni kell arra, hogy az árkocskák egyenlő mélységűek legyenek és ne túl mély, mert vastag földtakaró alól különösen kötött, meszes, cserepesedett talajban az apró veteménymag nem tud kikelni. Az egészen apró mák, saláta, sóska, és turbulya répamagot 1—1.5 cm. a petrezselyem, sárgarépa, pasztinák, kapor, hagymamagot 1.5—2 cm. a feketegyökér, retket, cékla, mángold, dinnye, ugorka spenót magot 2—3 cm. a kárdit, spárgatóköt 3—4 cm., a babot, borsót és csemege tengerit 5—6 cm. mély barázdába vetjük.

Milyen baromfi-ólat építsünk?

Altalában igen mostohán ólazzuk a baromfiakat. A legtöbb betegség és elhullás oka az, hogy a baromfinak sötét, nedves, hideg és huzatos, jól be nem meszelhető s így tisztán nem is tartható ólakban helyezük el, ahol a szegény állatok a tetvek, kullancsok és a lekülönfélébb ragályanyagok nagy tömegével kényszerülnek együtt élni.

Tavasztól őszig még jó hely tyukjaink és pulykáink részére a fa teteje, de ősztól tavaszig megfelelő ólban kell teleltessük a

Baromfiól 100 tyuk befogadására.

baromfiakat. Fenti képen bemutatjuk olvasóink részére a helyesen és okszerűen megépített gödöllői baromfiólat.

Az ól mérete aszerint változik, ahány baromfi részére akarjuk azt építeni. Jegyezzük meg jól, hogy egy négyzetméter alapterületen elfér 4—5 drb tyuk, 3—4 drb kacsa s 2—3 drb lud vagy pulyka. Eszerint méretezzük az ólat. Az ól ajtaja és ablaka nézzen dél, délkelet vagy délnyugat felé, de soha északnak. Hogy ólunk jó száraz legyen, építsük azt 40—50 cm. magas földtöltésre. Magassága legyen elől 180—200 cm., hátul 140—160 cm. A szélessége és hossza változik az ól nagysága szerint. A tetőzetet csináljuk nádból, zsusból vagy eserből. Ereszt 40—50 cm. szélességben mindenkor hagyjunk. Az ól mennyezetét deszkázzuk, nádazzuk és vakoljuk be, minek következtében a mennyezet és a tető közötti levegőréteg télen melegebbé, nyáron meg hűvösebbé teszi ólunkat. A sima mennyezetben nem bujhatnak meg az élősdiék sem. Az ól pado-

zata legyen döngölt agyag, téglá, vagy cementtel leöntött 1/412 keverésű salakbeton. Amint a képen is láthatjuk, az első falára helyezünk mennél nagyobb ablaknyílást, melyet belülről 2—3 cm. lyukbőségű dróthálóval szegezzünk be. Bármilyen anyagból is csináljuk az ól falát, azt belülről simára vakoljuk, hogy jól meszelhessük és fertőtleníthessük azt. Az élősdiék az ilyen ólban sohasem tudnak elszaporodni. Az ól belső berendezéséről lapunk következő számában fogunk írni.

A majorság-tenyésztők figyelmébe! A tyúktojásokat február, március hónapokban és április hó első felében keltessük ki. A később keltett csirkékből tenyészállatokat neveljünk. A keltetésre mindenkor a 2—3 éves tyúkok legszebb tojásait használjuk föl s egy kotlós alá legfeljebb 15—20 drb tojást rakjunk. A kotló alól kikerült kis csirkének a teljes felszáradás után adjunk először is kevés apróra tört faszéndarát (gyomortisztításra) és finom kavicsot a begy és a zúza (zúzogyomor) részére. Majd pár óra multán adjunk finomra őrölt darákat vagy koptatott kölest és vizet. Igen jól nevelhetjük fel csirkéinket búza, tengeri, árpa vagy zabdarán. Ahogy növekednek, úgy naponta mind kevesebbszer kapjanak enni és mind nagyobb szemű darákat. Első héten naponta 5—6-szor etessük, a 6-ik héten már elegendő 2—3-szor etetni. Hogy szépen fejlett csirkéink legyenek, engedjük azokat mindenkor a szabadba, hogy ott mennél több rovar és fűfélélet szedhessenek. Aki ezt nem teheti, az adjon a csirkéknek apróra vagdalt zöldet, melyet kissé megnedvesítetten keverjen búza korpához és finom darához és adjon ebbe a keverékbe 2—3 százalék olesó takarmánymeszet is. Etessük csirkéinket mindenkor 3—5 cm. magas és élben végződő — V keresztmetszetű — fa- vagy bádogvályucsakából.

Fajtiszta,
fajazonos, szavatolt csiraképeségű

eredeti erfurti, hollandiai és dániai

**Főzelék
Zöldség
Virág
Fű és
nemestett
takarmány
és répa**

MAGVAK

„TRIFOLINO”

magtermelés és magkereskedés

Cluj, Piața Mihai Viteazul 38. szám.

Legkisebb rendelést is azonnal postázunk.
Arjegyék ingyen.

Kérdés - Felelet

Kérdés: N. A. Milyen sertésöl felel meg a téli fiaztatásra? Ugyanis két kocám van, melyeket évente kétszer szoktam malacoztatni. Az egyik malacozás télire esik, s ezek a malacok sokkal gyengébben fejlődnek, pedig 9 hetes korukban választom el, utána pedig fölözött tejet is kapnak.

A gyenge fejlődés okát abban látom, hogy az ől deszkából van és hideg.

Felelet: A téli malacok sikeres és olesó felnevelésének előfeltétele a tiszta, világos, meleg és száraz fiaztató. Ezen feltételeket kitünően oldották meg több vidéken; a sertésólat egybeépítik a tehénistállóval, egy magasságra (2½ méter) és szélességre vele, s legalább 2 nagy ablakot hagynak rajta. Egy ilyen magas és széles fiaztató igen hideg volna, minek következtében a malacok szintén rosszul fejlődnek. Ezért a sertésistálló és tehénistálló közötti válaszfalon, egy vagy több ablaknagyságu nyílást vágtak, minek következtében a szarvasmarhaisztállóból átment a meleg levegő az őlba, s melegítette azt.

2. Kérdés: Tavasszal egy hold lucernást szeretnék vetni. Gazdaköri vetőgépünk van, azonban arra kérek tanácsot, hogy védő-növényrel, avagy anélkül vessem azt el?

Felelet: A lucerna vetésére általános szabályként mondhatjuk ki, hogy az védő-növény nélkül szokott leginkább sikerülni. Így tud megerősödni és kifejlődni, minek

következtében — már az első évben is adhat 4 kaszálást. Amennyiben, valamely oknál fogva, mégis védő-növényrel vetjük, tanácsos abból kevesebbet vetni, nehogy túlságosan megsűrűsödjön, elnyomja a fiatal lucernát. Lucernamagot, nagy átlagban, 15 kg.-ot vetünk kat. holdanként és pedig, a mag felét hosszában, a másikat erre keresztben. Ennek az lesz az előnyös következménye, hogy az egyes tövek egyenletesebb tenyészterületet kapnak, nagyobb gyökérfejet fejlesztenek és nagyobb termést adnak.

Dr. Oláh Béla Kézdíszentlélek. Kérdés: Vizjárta poros sarju etetése lovaknál milyen káros következménnyel jár és hogyan védekezünk ellene?

Felelet: A poros takarmány etetése nagy veszedelemmel jár, különösen kehes lovaknál. A levegővel beszívott por ugyanis köhögésre ingerli a lovat. Ha huzamosabb ideig etetünk poros takarmányt, idült (kronikus) köhögést kapnak tőle.

A baj ellen igen könnyen védekezhetünk, ha a takarmányt mielőtt feletetnénk, megnedvesítjük vízzel. Igyekezzünk a szénát etetés előtt villával átrázni, hogy a porból minél több szálljon el, majd tiszta nyirfa-seprűt vízbemártva, annyira megpreckelni, hogy amikor a lovak jászlába kerül, abból ne szálljon fel por. A szénát nem tanácsos előre megnedvesíteni, mivel hamar erjedésnek indul, megromlik.

Rejtvény

Egy biharmegyei tagtársunk a következő kérdéssel fordult szerkesztőségünkhez: 14 holdas birtokom, melyből 12 hold szántó, egy déli fekvésű oldalban van. A föld jó minőségű, s a szükséges munkákat igyekszem megadni neki. Ennek dacára sem buzaterméssemel, sem a tengerivel nem vagyok megelégedve. A buzavetés ősszel nagyon szépen fejlődik, azonban március végén, április elején az éjjeli fagyok idejétől kezdve megritkul, nem bokrosodik és visszamarad. A kukorica — különösen ha tavasszal szántok és trágvázok alája — rosszul köt, sok szár marad meddön és kicsi csöveket fejleszt.

Kérjük a rejtvény alábbi kérdését megfejteni: milyen talajműveléssel és növényápolással lehet a fenti esetben jobb és nagyobb termést elérni. A helyes válasz beküldői között — sorsluzás után — 6 drb. gazdasági tárgyú könyvet osztunk ki. I. díj: 3 drb. könyv. II. díj: 2 drb. könyv. III. díj: 1 drb. könyv,

Rejtvényfejtés:

Az Erdélyi Gazda februári számának rejtvényrovatában a következő kérdést tettük fel: a vásárolt 18 drb. malac megbetegedését mivel lehetett volna elkerülni és hogyan gyógyíthatók a még megmaradt állatok?

A helyes megfejtést az alábbiakban közöljük: 18 drb. malac csontlágúulásban, angol-kórban szenved. A csontlágúulás a helytelen takarmányozás következtében állott elő. Ugyanis a kukoricaliszt a főtt burgonya, répa és takarmánytök, keményítőben ugyan gazdag takarmányok, de alig tartalmaznak magukban — a növendék állatok fejlődéséhez és a csontképződéshez okvetlenül szükséges fehérjét, foszforsavas meszet és vitamint. Amint a megfejtők nagyon helyesen megjegyzik, a malacokkal fehérjében gazdag takarmányokat (takarmányborsót, bükkönyt, szójabahot, buzakorpát, árpát, zabot, olajpogácsát, lóhere és lucernamurvat, fölözött tejet) kell etetni. A

csontképződés elősegítésére és arra, hogy a csontlágylást elkerüljük, szénsavas vagy foszforsavas meszet keverünk a moslékhoz, mert a csontok jórészt foszforsavas mészből épülnek fel s ezt épen télen és a répában és krumpliban nélkülözik az állatok. Végül megemlítjük, hogy a vitamin is hiányozott a malacoknál. A szénsavas mész, iszapolt kréta, Futor és Nutrol elnevezés alatt kerül forgalomba. A D-vitamint Peck és Diavit név alatt vásárolhatjuk. Ugy a szénsavas mész, mint a D-vitamin egyletünkön keresztül is beszerezhető. A nyári malacnevelésnél, a fehérjét, a foszfort, a meszet és a vitaminokat, a burjánokban, zöld növényekben és főleg a pillangós virágokban, nagyrészt megkapják az állatok. A zöld lucerna etetése vált be különösképen. Bizonyosságul

megmelithetjük, hogy nyáron alig fordul elő a csontlágylás.

Tekintettel arra, hogy sok és jó megfejtes érkezett szerkesztőségünkbe, sorshuzás után a következő megfejtek részesültek könyvjutalomban:

I. díj: ifj. Fehér Mihály Zaboia, 3 drb. füzet,

II. díj: ifj. Balogh Márton Veresegyháza, 2 drb. füzet.

III. díj: 1—1 drb. füzet: Szövérfi Dezső Backamadara, Ujlaki Nagy Sándor Mezőköbölkut, Sallai M. András Szék, Csegezi József Bályon, ifj. Czillér István Nagysármás, Daróczy Kálmán Keglevicháza, Kuti István Uzon, Sinkó Gyula Csombord, Czapp Lackó Érköbölkut.

Vetőmag beszerzés.

Igen tisztelt Tagjaink és összes Gazdaköreink becses tudomására hozzuk a következőket:

Egyesületünk központja nagyobb mennyiségű tavaszi vetőmagot szerzett be az olyan vidékeknek vetőmaggal való ellátására, ahol tavaszi vetőmagban nagy hiány mutatkozik.

Rendelkezésünkre áll 20.000 kg. zab vetőmag, amely a esanádi állami vetőmagnemésítő állomás 88-as számú zabvetőmag fajtá-

jának utántermelése. 20—30.000 kg. Hannazaria tavaszi kétsoros árpa vetőmag. A zab vetőmag ára 550—580 lej között ingadozik az feladóállomás. Gazdaköreink részére a vasúti fuvardíjat egyesületünk megtéríti.

Gondoskodtunk beszerzési forrásokról lucerna, vörös here és különböző vetőmagvakat illetőleg. Felkérjük igen tisztelt Tagjainkat és Gazdaköreink vezetéségeit, hogy vetőmagigényüket egyletünk központjához: Cluj, Str. Andrei Mureşan 10., a lehető leg-sürgősebben megadni sziveskedjenek.

Gazdák!

Vegyétek a bevált, híres cseppeli

Weiss Manfred-féle

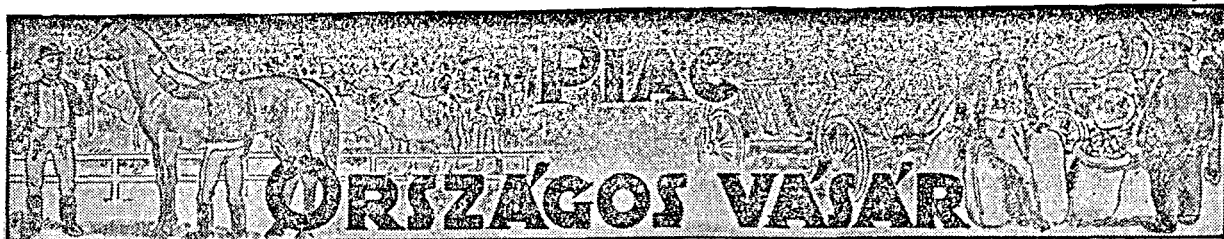
mezőgazdasági gépeket, ugymint:

ekéket, vetőgépeket, permetezőket, serleges kútakat, boronákat, gyümölcs- és szőlőpréseket, kukoricamorzsolókat, darológépeket, szecskavágókat, lakarmány-füllesztőket, saraboló- és húzókapákat stb.

Árakkal és katalógusokkal készséggel szolgál a gyár romániai képviselője:

„Fime!”

**S.A.R. pt. Comerțul de Fier și Metale
București, Strada Fantanica Nr. 46.**

Buza: Az üzleti kötések meglehetősen lassu mederben folynak, bár az érdeklődés egyre fokozódik. Anglia most nagyobb mértékben érdeklődik a duna-medencei, illetőleg a romániai termés iránt és Németország is komolyabb igényekkel jelentkezik. A kormány gazdasági bizottsága továbbra is érvényben hagyta a buza kiviteli prémiumot. Ez a körülmény valószínű, a belföldi vásárlásokra is kihat. Az összes jelek arra mutatnak, hogyha pillanatnyilag nem is, de a hó közepe táján emelkedés várható. Kolozsváron a buza ára 540 Lei.

Kukorica. Lényegesebb változásról ezuttal sem számolhatunk be. A gazdasági bizottság legutóbbi ülésén azonban már komolyan felmerült a kiviteli tilalom megszüntetésének gondolata. Lehetséges, hogy a következő tárgyalás során határozatot hoznak. Ebben az esetben természetesen lényeges áremelkedésre számíthatunk. Az irányzat emelkedő. A belföldi vásárlások a buzához hasonló lassu ütemben történnek. Kolozsváron a kukorica ára 340 Lei.

Zab: Változatlanul tartja magát és még most is a hadsereg a legnagyobb vásárló. Komolyabb kereslettel azonban nem találkozunk. A cikkből nincs kivitelünk. A kevés mennyiségre való tekintettel, áremelkedés várható.

Árpa: A helyzete olyan, mint a tengerié. A fővásárlók az ipari vállalatok, szeszgyárak, sörgyárak. A hizlaldák mostanában aránylag kevés mennyiségre gondolnak. Az ára azonban világpáritáson felül mozog. Lényegesebb áralakulás pillanatnyilag aligha következik be. Az árpa ára Kolozsváron 400 Lei.

Fehérbab: Teljesen változatlan. A kikötők raktáraiban nagyobb mennyiség van felhalmozva és várja a külföldi esetleges rendeléseket. Olaszországnak még tart az előzőleg vásárolt készlete s ami eladásra kerül, az részben belföldi, részben pedig a spanyol küzdő hadfelek-

nek megy. Ma Kolozsváron a fehérbab ára 560 Lei.

Lóhere: Teljes a stagnálás. Kolozsváron 21—22 Leit fizetnek.

Lucerna: Ebben a cikkben nagy a kereslet és a belföldi vetési szükségleteket sem szerezték be mind az érdekeltek. Valószínű az áremelkedés. Kolozsváron a Lucerna ára 42 Lei. Temesváron 48 Lei.

Napraforgómag ára Temesváron 450 Lei.

Állatárak Kolozsváron. Sertés: élősúly: Teljesen hizott exportanyag a kolozsvári vágóhídon nincs. — Szamosujváron 26 lej kg.-ja. Teljesen hizott sertés, belföldi fogyasztásra 24 lej. Hizott sertés 22 lej, hussertés 20 lej és rüdeg, beállítani való 23 lej kg.-ja. Teljesen hizott export-ökör 18 lej kg.-ja, teljesen hizott exportterhén 17 lej kg.-ja. Vágni-
való hizott ökör I. oszt. 16 lej, II. oszt. 12 lej. Fejőstehén, napi 20 liter tejjel — szavatolással — 14.000 lej, 16 liter tejjel 10—12.000 lej. Növendékmарha 18 lej kg.-ja. Szopóborjú 23 lej, bárány 6—700 lej párja. Jármos ökör párja 20—28.000 lej. Lóarak: nehéz igásló párja 30.000 lej, kocsiló párja 20—24.000 lej. Általában az árak emelkedtek és most is ilyen irányzatot képviselntk.

Márciusi havi állatvásár.

1. Dicsőszentmárton, Homoróddaróc, Lekence, Ludas, Piski, Nagysomkut, Toldalag, Turterebes.

2. Erdőszáda.

3. Élesd, Balavásár, Brád, Márpod, Székelyudvarhely, Nagyselyk, Alsóvenice.

4. Abrudbánya, Farkasszó, Érmihályfalva, Zilah.

5. Alamor, Dános, Csákiorgó, Sebes, Felsővisó.

Ajánlok — méltányos árak ellenében

gyümölcsfát,

szőlőültványt,

amerikai alanyvesszőket

Vityé Károly

faiskola és szőlőültványtelepe
Cenadul Vechiu, Jud. Timiş-Torontal
Árjegyzéket kívánatra ingyen küldök
Faiskolák kezeléséhez értő kertész állást kaphat.

6. Csikborzsova, Karaszó, Le-
nauheim, Zaránd.

7. Csikkarcfalva, Mihálzfalva,
Siklód, Torda.

8. Obeba, Várboksán, Pusztahidegkut, Ökrös.

9. Kápolnás, Csikkarcfalva, Hadad, Szeretfalva, Kisselyk, Szentegyházfalva.

10. Berkez, Nagykövérés, Medgyes, Osinka, Vulkán.

11. Konkolyfalva, Szilágynagyfalva, Avasujváros, Pálos, Harasztkerék.

12. Kolozsvár, Dezna, Radnót, Lovrin, Almakerék, Avasfelsőfalva, Oravica, Világos.

13. Sárköz.

14. Bárod, Szászváros, Nagytopoly.

15. Kőrösbánya, Alvinc.

16. Erdőgyarak, Felsőpián, Parajd, Szentsimon, Segesvár, Valăcul de sus, Vurpod.

17. Felsőszivágy, Fogaras, Hendorf, Homoród, Nagyvárad, Mutos.

18. Tőkefalva, Székelykál, Zsibó, Lápos, Erdőszentgyörgy, Temesvár.

19. Nagypold, Bolkács, Detta, Szentdomokos, Tasnád, Egerbegy, Zalatna.

20. Biléd, Darlacz, Móriétföld, Pécska, Mezősomlyó, Magyarlăpos.

21. Egerbegy, Csikkarcfalva, Gizellafalva, Lugos, Naszód, Szinice, Turcz, Kőrösvajda.

23. Boksánbánya, Uzon, Mezőrűcs, Szélszeg, Zentelke.

25. Melegföldvár, Marosilye, Hagymáslăpos, Margitta.

26. Beregszó, Berzova, Felsőkălinalva, Királyhalma, Erzsébetváros, Halmi, Vajdahunyad, Sărafalva, Feketető.

27. Krasznabéltek, Bólya, Zsombor, Riomfalva, Szatmár, Otóhán.

28. Apold, Kissink, Székesverese gyháza, Mezőszentmihály, Vadász.

29. Drifid, Ip, Márkosfalva, Regele Carol.

30. Ágostonfalva, Bucsony, Szeszesor.

31. Nagybánya, Boncida, Bánffyhungad, Bălványosvár-alja.

Tőzsdei árak

Február hó utolsó hetéből. Árak tőzsdei helységeken értendők.

Tőzsde helysége	Buza	Rozs	Kukorica	Árpa	Zab	Mák	Fehérbab	Napralforgó	Lóhere mag	Lucerna mag	Lóhere és lucerna széna	Széna	Megjegyzések
Kolozsvár	540	—	340 360	420	515	—	550	—	22	42	190	170	
Nagyvárad	530	—	335	400	505	—	—	—	22	43	—	—	
Temesvár	520	—	320	460	450	—	—	—	—	48	—	—	
București	565	—	340	400	490	—	—	—	—	—	—	—	
Szatmár	515	—	330	405	500	—	—	—	—	—	—	—	
Arad	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	

HIREK

Okleveles pásztorok és kondások. Magyarországon az Országos Zöldmező Szövetség elhatározta, hogy pásztorképző tanfolyamokat rendez. Bebizonyosodott, hogy az állattartásnál egyik legfontosabb szempont az állatok okszerű kezelése és gondozása. A pásztorokat a következő kérdésekről oktatják ki, 1. A legelő kezelése és gondozása, 2. a rájuk bízott állatok gondozása és védelme, 3. az apaállatok takarmányozása és gondozása, 4. a legelőn előforduló állati megbetegedések felismerése, és a betegségek ellen való védekezés, 5. első segély nyújtás, 6. a pásztor jogviszonya. Ezenkívül külön kondász tanfolyamokat is rendeznek egyes helyeken, hogy a disznópásztorokat is megfelelő kioktatásban részesítsék.

Öt nap alatt el kell intézni a lakosság kérvényeit. A belügyminiszter szigorú rendeletben utasította az összes hatóságokat, hogy a lakosság részéről benyújtott különböző kérvényeket három nap alatt intézzék el. Abban az esetben, hogyha a kérvényező ügyét külön vizsgálják felül, legkésőbb 5 nap alatt állítják ki a szükséges bizonyítványt, vagy hatósági iratot. A rendelet szerint az összes tisztviselők kötelesek előzékenyen bánni a hozzájuk forduló emberekkel.

Dr. Szász Pál előadása a kolozsvári gazdasági akadémián. A kolozsvári Gazdasági Akadémia tanári kara meghívta dr. Szász

Pált, az E. G. E. elnökét, hogy február 20-án d. e. 11 órakor az akadémia nagytermében tartson előadást a kisebbségi, mezőgazdasági oktatásról. Dr. Szász Pál örömmel tett eleget a megtisztelő felhívásnak és beszédét nagy hallgatóság előtt tartotta meg.

20.000 vagonra becsülik a kukorica feleslegünket. A gabona exportőrök szövetségének jelentése szerint az országban 20.000 vagon kivitelre alkalmas kukorica van. Az export tilalom azonban most is fenn áll s egyelőre nem kerülhet rá sor.

Nemzeti búzaversenyt rendez a földművelésügyi miniszterium. A Hivatalos lap február 3-iki száma közli a földművelésügyi miniszternek azt a határozatát, mely szerint nálunk is bevezetik a búzaversenyt. Ki akarják tüntetni azokat a gazdákat, akik h. ként jobb minőségű és nagyobb mennyiségű búzát termelnek. A verseny megyénként és külön országos keretben fog lefolyni, három osztályozásban. Az első osztályba a nagybirtokosok tartoznak,

akik 1938. évben legalább 50 ha. területen búzát termelnek. A második osztályba a közép-birtokosok, akik legalább 7 hektáron termelik a búzát. A kisbirtokosok osztályába azok tartoznak, akik legalább 1 hektár területen búzát vetettek. A megyei versenyeket a mezőgazdasági kamarák rendezik, azokban a megyékben, amelyekben búzát termelnek. Erdélyben a rendelet szerint Maros, Udvarhely, Fogaras, Kis- és Nagykovács, Szeben, Fehér, Hunyad, Torda, Kolozs, Szilágy, Bihar, Arad, Temes, Szörény, Szamos és Szatmár megyékben rendeznek versenyeket. Az első osztályban 2.000—10.000 lejes, a második osztályban 1.000—5.000 lejes, a harmadik osztályban 500—2.000 lejes díjakat osztanak ki. A bíráló bizottságban a megyefőnök, illetve prefektus, mezőgazdasági kamarai elnök, megyei gazdasági tanácsos és a gazdák szövetségének elnöke, továbbá egy gazda és a gazdasági kutatóintézet kiküldöttje vesznek részt. Az országos versenyt Bukarestben tartják meg, azoknak részvételével, akik a megyei versenyeken első díjat nyertek. A kiosztásra kerülő díjak a következők: I. osztály 5.000—25.000 lej, II. osztály 2.000—10.000

Méhészek!

„Gyakorló Méhészek Könyve“

Sem kezdők sem haladók nem nélkülözhetik Blénessy Károly szakmunkáját. - 10 lej beküldése ellenében ajánlottan küldi meg a szerző. Utánvéttel drágább.

Cím: Blénessy Károly Sándomic, jud. Ciuc.

lej, III. osztály 1.000—5.000 lej. Ezenkívül 30 tiszteletdíj és több diploma. A versenyre április 25-ig lehet a mezőgazdasági kamaránál, vagy a megyei gazdasági hivatalokban jelentkezni. Május 21 és június 10-ike közötti időben a bizottság felkeresi a kérdéses területeket. Cséplés idején viszont újabb pontozás következik. A díjakat szeptember 8-ik napján nagy ünnepség keretében osztják ki.

Nem lesznek választások. Lapunk legutóbbi számának megjelenése óta az ország életében új fordulatok következtek be. A Goga-kormány febr. 10-én lemondott és helyét a nemzeti egység tekintélykormányra foglalta el. A miniszterelnök: *Miron Cristea* dr. pátriárka. Állammi-

niszterek: *Vaida Voevod* Sándor dr., *Vaitoianu Alexandru* tábornok, *Averescu* marsall, *Iorga Nicolae*, dr. *C. Anghelescu*, *G. Tatarescu*, *G. Mironescu* volt miniszterelnökök. Ipari és kereskedelemügyi miniszter *C. Argetoiannu*. Munkaügyi miniszter: *Voicu Nițescu*. Földművelésügyi miniszter: *Ionescu Sisești*. Egészségügyi miniszter: *Costinescu Ion* dr. Közoktatásügyi és ideiglenes kultuszminiszter: *Iamandi Victor*. Pénzügy és ideiglenes igazságügyi miniszter: *Cancicov Mircea*. Belügyminiszter: *Calinescu Armand*. Közlekedésügyi miniszter: *Angelescu Constantin*. Honvédelmi és ideiglenes légügyi és tengerészeti miniszter: *Anto-*

nescu Ion tábornok. Honvédelmi alminiszter: *Teodorescu Paul* tábornok. Az új kormány a március 2-ra kiirt általános politikai, községi, városi és megyei, továbbá mezőgazdasági, kereskedelmi és iparkamarai választásokat bizonytalan időre elhalasztotta. Ugyanakkor az összes politikai megnyilatkozásokat betiltotta. Az ország lakosságának semmiféle politikai megmozdulásban nem szabad résztvennie. A vármegyék élére aktív katonatiszteket állítottak, míg a falvakban a községek élére három olyan ember került, akik nem politizáltak. Közülük az, amelyik a katonaságban a legnagyobb rangot viselte, megbízást kap a birói teendő elvégzésére.

APRÓHIRDETÉSEK

Tavaszi gyümölcsfa ültetésre ajánlok olesó árak mellett beszerezni nagy gyümölcsűogyoró bujtásokat, piros alma és körte darabja 15 lej, 4—5 éves koronás papirhéjú diófa 25 lej. Egres, ribiszke, folytontermő málna és hamvas szeder darabja 10 lej, őszi barackfa darabja 8 lej, földi eper nagy gyümölcsű darabja 1 lej, 2 éves spárgagyökér darabja 2 lej. Mátyás gyümöleskertészete **Satu-Nou**, pu. Tirimia, jud. Mureș.

Airedale-terrier fedezőképes pedigrés kant vesz Dr. Brüek Ede gazdasága Lugoj, Frații Deutsch címén. 37

Tordai gazdakör ajánl vérfrítésre Rhod és Plymouth tisztavérű fajkakasokat 200—300 lejes árban. A kakasok ellenőrzött tenyészetek leszármazottai, sőt import állatok is vannak. Tenyésztőjásokat vidékre is szállít márciustól kezdődőleg darabonként 10 lejért. 166

Eladó hasban importált, minden tekintetben kiválóan bevált kan. Ára 8000 lei.

Amerikaner telivér peji, törzkönyvezett, kitűnő trapper, fejező ménnek eladó. Cim: Glück József Tileagd, jud. Bihor. 34

Több birtokos bejelentette az E. G. E.-hez eladó fajtiszta szőke mangalica 8—10 hetes malacait 250—400 lejes eladási árban az eladónál. Vevők igényeiket az E. G. E.-hez jelentsék be, ahonnan megkapják az eladók névjegyzékét.

Teleki Arvéd

faiskoláiból Jara, jud. Turda. Cluj, Regele Carol 118. sz.

Őszi és tavaszi szállításra alma, körte, szilva, egres, ribizke, folyton termő málna csemeték, óriási eperpalántok kaphatók.

150

Berkshire tenyészanyag (kisbéri és br. Herzog-féle származás) állandóan előjegyezhető.

Eladó jó minőségű egy éves angol nyelvű I. osztályú fásoltvány: Szőlőskertek királynője, Mathias Jánosné és egyéb csemege és borfajták. Brémer András szőlőoltványtelepe Săcueni, jud. Bihor. 52

Találmányaim szabadalmazására olyan társat keresek, aki részesedés ellenében a szabadalmazás költségeit fedezné, cím a kiadóban. 15

30.000 lej értékű ingatlan garanciával birtokvezetői állást keresek, esetleg ellátással. Koscsás Zsigmond Arad, Str. Sft. Gheorghe 17. 20

1 drb. 10. sz. Magyar Gazdasági Gépgyár R. T. cséplőgarnitúra, eredeti magánjáró, teljesen jó karban eladó. (Lokomobil, cséplőszekrény, elevátor, badonka és egy 5 vasu mélyszántású eke). Azonkívül egy járgány, egy szecs kavágó, egy daráló, egy teljesen üzemképes Austin Traktor, kombinált 3 és 4-es Eberkárt ekével eladó. E. Holtz gazdasága Deta. 35

Állást keresők

Allást keres 30 éves tisztartó, nő, gazdasági iskolát végzett, józan életű, szorgalmas. Cim: Ábrán Sámuel Hotoan, pu. Sătau, jud. Sălaj. 18

Allást keres a gazdaság minden ágában jártas 45 éves gazdaságtiszt, több évi gyakorlattal, lehetőleg Kolozsvárhoz közel. Cim a kiadóban. 22

Allást keres szakiskolát végzett gazdatiszt, középkorú, nő, a gazdaság minden ágában jár-

tas, józan életű, szorgalmas, hosszú gyakorlattal rendelkezik. Megkeresés az E. G. E. címére küldendő. 39

Allást keres 34 éves nőtlen, érettségizett, tíz éves gazdasági gyakorlattal, Mezei Imre Inău, pu. Someș-Odorheiu, j. Sălaj. 31

Okleveles vincelér, aki a ménesi 4 éves vincelér iskolát végezte, józan életű, román. kath. vallású, ajánlkozik bárhova gyümölcs, szőlő- és bor kezelésére. Cim: ifj. Balogh József Satu-Nou, jud. Arad 30

Nyugdíjas vasutas, mint végzett méhészt 18 éves gyakorlattal elhelyezkedést keres nagyobb méhészetben. Kertészethez is ért. Cim: Darabont Kálmán Cluj, Str. Horea 8. 38

Middle-white yorkshire malacok elsőrendű angolai importivadékok 2½-3 hónapos korukban, márciusi-április elejei szállításra beszerezhetők, ill. előjegyezhetők. Kanok ára 1500, kocáké 100 lej darabonként, költségmentesen Lugoj vasuti állomásra szállítva.

FŐMUNKATÁRSÁK:

Dr. Asztalos Sándor, Br. Atzél Ede, Bartha Gy., Dr. Gróf Bethlen László, Gr. Bethlen Gábor, Br. Bánffy Ferenc, Bodor Kálmán, Boroczy L., Bikfalvy Ferenc, Csomós János, Dóczyiné Berde Amál, Dánie Elemér, Dr. Eöry István, Dr. Caál Alajos, Dr. Gergely Endre, Gyalui Sándor, Gyarmathy Piroska, Haáz Rezső, Hirsch Ernő, Koppány Rezső, Korponay Kornél, Korponay

Ferenc, Koós Károly, Kamarási Szász Ferenc, Dr. Konopi Kálmán, Br. Kemény János, Klözel Oszkár, Mikó László, Dr. Nagy Endre, Nagy Miklós, Telegdy László, Dr. Oberding J., Dr. Parádi Kálmán, Dr. Péter Béla Pohl Béla, Szeghő Dénes, Dr. Schilling Dezső, Schöppner Sámuel, Seyfried Ferenc, Stief Ottó, Dr. Szentkirályi Samu, Tauffer Ferenc, Tempfl János, Veress I., Vita S.

BCU Cluj / Central University Library Cluj
Neodendrin-gyümölcsfakarbolineum

Minodrin-ásványolaj emulsió

Sotor-hernyóenyv

Avenarius-oltóviasz

Pomrin-vértetükátrány

utólérhetetlen minőségű gyártmányai a

Moskovits Ipartelepek Rt.

Növényvédelmi osztályának, Oradea.